

DECIZII RELEVANTE

Trimestrul III 2007

Drept procesual civil. Competența. Acțiune în anularea deciziei emise în baza Legii nr. 10/2001, exercitată de un terț vătămat în drepturile sale

Sentința nr. 26/DC din 24 iulie 2007

Prin Sentința civilă nr. 214/23.02.2007, pronunțată de Tribunalul Maramureș, s-a dispus declinarea competenței materiale de soluționare a acțiunii formulate de reclamantele G.C., C.E. și R.A., în contradictoriu cu pârâții ORAȘUL VIȘEU DE SUS, PRIN PRIMAR, C.I. și C.V., în favoarea Judecătoriei Vișeu de Sus, motivat pe următoarele:

Prin cererea pe care au formulat-o reclamantele au solicitat anularea a două Dispoziții emise în favoarea numiților C.I. și C.G. în baza Legii nr. 10/2001, dispoziții față de care reclamantele au calitatea de terți, aceste dispoziții constituind, în sensul art. 23 din Legea nr. 10/2001, titlu de proprietate în favoarea pârâților Covaci. Legea nr. 10/2001 nu conține vreo dispoziție de natură să atragă competența tribunalului în soluționarea unei astfel de acțiuni, o atare competență revenind Judecătoriei Vișeu de Sus, conform art. 1 C.pr.civ..

Ca urmare a acestei declinări de competență cauza a fost înregistrată pe rolul Judecătoriei Vișeu de Sus sub același număr.

Prin Încheierea civilă nr. 1484/04.06.2007, pronunțată de Judecătoria Vișeu de Sus, s-a declinat competența de soluționare a aceleiași acțiuni în favoarea Tribunalului Maramureș, constatându-se totodată existența conflictului negativ de competență.

În considerentele acestei încheieri s-a reținut faptul că reclamantele nu au calitatea de terți față de Dispozițiile a căror nulitate o solicită, întrucât ele sunt fiice ale fostului proprietar tabular, calitate în care au formulat notificare în baza Legii nr. 10/2001.

Prin urmare, s-a apreciat de către instanța Judecătoriei Vișeu de Sus, că cererea proprietarului, de anulare a Dispoziției primarului, de atribuire a bunului proprietarului în favoarea unei alte persoane, este o cerere incidentală cererii sale de restituire în baza Legii nr. 10/2001, care atrage competența în primă instanță a tribunalului.

Examinând prezentul conflict negativ de competență prin prisma actelor dosarului, a dispozițiilor legale incidente în materie, în temeiul art. 22 alin. 5 C.pr.civ. Curtea urmează să stabilească în favoarea Judecătoriei Vișeu de Sus competența materială de soluționare a prezentei acțiuni, având în vedere următoarele considerente :

Prin cererea introductivă de instanță reclamantele au solicitat constatarea nulității a două Dispoziții emise de Primarul orașului Vișeu de Sus în baza Legii nr. 10/2001, ambele emise în favoarea numiților C.I. și C.G., și anume : Dispoziția nr. 998/15.10.2002 și Dispoziția nr. 1009/28.10.2002.

Prin Dispoziția nr. 998/15.10.2002 s-a soluționat favorabil notificarea formulată de numiții C.G. și C.I. în baza Legii nr. 10/2001, în sensul că s-a aprobat în baza Legii nr.

10/2001 stabilirea măsurilor reparatorii prin echivalent în compensarea suprafeței de 658 mp. teren, identificat prin CF nr. 3414 nr. top. 575/a/1/B și CF nr. 2331 nr. top. 577/a/1 și a 2 construcții (case de locuit), trecute în mod abuziv în proprietatea Statului Român înainte de 22 decembrie 1989 de la numiții C.G. și C.I., prin atribuirea suprafeței de 450 mp. teren situat în Orașul Vișeu de Sus, str. 22 decembrie, proprietate privată a Consiliului Local, identificat prin CF nr. 371 nr. top. 412/b, CF nr. 3072 nr. top. 413/a/2, CF nr. 6672 nr. top. 412/a și CF nr. 6673 nr. top. 413/a/1.

Ulterior, prin Dispoziția nr. 1009/28.10.2002 s-a dispus modificarea Dispoziției nr. 998/15.10.2002, astfel : „se aprobă stabilirea măsurilor reparatorii prin echivalent, în compensarea suprafeței de 658 mp. și două construcții (case de locuit), identificată prin CF nr. 3414 nr. top. 575/a/1/b și CF nr. 2331 nr. top. 577/a/1, trecute în proprietatea Statului în mod abuziv înainte de 22 decembrie 1989, numiților C.G. și C.I., domiciliați în orașul Vișeu de Sus, str. Aleea E., județul Maramureș, prin atribuirea în schimb a suprafeței de 450 mp. din domeniul prival al orașului, identificat prin CF nr. 8982 cu nr. top. 412/a/1, 412/b/1, 413/a/1/1 și 413/a/2/1 a orașului Vișeu de Sus”.

Prin urmare, prin cele două Dispoziții atacate de reclamante, s-au stabilit măsuri reparatorii prin echivalent, în baza legii nr. 10/2001, în favoarea unor persoane deposedate abuziv de Statul Român anterior anului 1989, persoane îndreptățite la măsuri reparatorii în baza acestei Legi nr. 10/2001, C.G. și C.I.

Reclamantele au așadar calitatea de terți față de cele două Dispoziții, așa cum corect a reținut și Tribunalul Maramureș, împrejurare raportat la care în nici un caz ele nu pot ataca cele două Dispoziții în condițiile art. 24 din Legea nr. 10/2001, redevenit art. 26 după republicarea acestei legi, și aceasta pentru simplul motiv că legea nr. 10/2001 conferă o atare posibilitate doar persoanelor îndreptățite în favoarea cărora a fost emisă respectiva dispoziție sau decizie, iar nu și unor terțe persoane.

Astfel, în redactarea inițială a Legii nr. 10/2004, art. 24 alin. 7 și 8 prevedea :

„(7) Dacă oferta este refuzată potrivit alin. (3), persoana îndreptățită poate ataca în justiție decizia prevăzută la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

(8) Competența de soluționare revine secției civile a tribunalului în a cărui circumscripție teritorială se află sediul unității deținătoare. Hotărârea tribunalului este supusă căilor legale de atac”.

După republicarea Legii nr. 10/2001, ca urmare a modificărilor ce i-au fost aduse prin Legea nr. 247/2005, prin O.U.G nr. 209/2005, prin Legea nr. 263/ 2006 și prin Legea nr. 74/2007, art. 24 a devenit art. 26, prevăzând în alin. 3 că :

„ Decizia sau, după caz, dispoziția motivată de respingere a notificării sau a cererii de restituire în natură poate fi atacată de persoana care se pretinde îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se afla sediul unității deținătoare sau, după caz, al entității investite cu soluționarea notificării, în termen de 30 de zile de la comunicare”.

Pe cale de consecință, doar persoana îndreptățită la măsuri reparatorii în baza Legii nr. 10/2001, și în favoarea căreia a fost emisă respectiva Decizie sau Dispoziție, poate ataca în instanță în condițiile art. 24 alin. 7 și 8 din Legea nr. 10/2001, redevenit art. 26 alin.3 după republicarea acestei legi, acea Dispoziție sau Decizie, ipoteză în care într-adevăr competența materială de soluționare ar reveni în primă instanță tribunalului în a cărui circumscripție teritorială se află sediul unității deținătoare.

În schimb, în situația în care o Dispoziție sau o Decizie, emisă în favoarea unei persoane îndreptățite la măsuri reparatorii în baza Legii nr. 10/2001, este atacată de către o terță persoană, alta decât cea în favoarea căreia a fost emisă Dispoziția sau Decizia, cenzurarea legalității și valabilității respectivei Decizii sau Dispoziții se va putea face doar în condițiile dreptului comun, iar în nici un caz în condițiile procedurii speciale reglementate de legea nr. 10/2001.

Terța persoană are la îndemână doar o acțiune în anulare (sau în constatarea nulității absolute) de drept comun, iar nicidecum o plângere întemeiată pe prevederile Legii nr. 10/2001, chiar dacă, prin ipoteză, terța persoană ar fi emis pretenții proprii cu privire la imobilul ce a făcut obiectul Deciziei sau Dispoziției atacate.

Cu atât mai mult, în situația în care terțul nu a emis pretenții proprii în legătură cu imobilul ce a făcut obiectul Deciziei sau Dispoziției atacate – în speță reclamantele solicitând prin notificarea formulată în baza Legii nr. 10/2001 „despăgubiri pentru imobilele situate în Sighetu Marmăției, str. E., fost nr. 14, înscrise în CF nr. 7314”, iar nu pentru imobilul din CF nr. 8982 cu nr. top. 412/a/1, 412/b/1, 413/a/1/1 și 413/a/2/1, singura cale pe care acesta poate ataca Decizia sau Dispoziția este aceea a unei acțiuni anulare (sau în constatarea nulității absolute) de drept comun.

O atare acțiune în anulare (sau în constatarea nulității absolute) de drept comun este în competența de primă instanță a judecătoriei, conform art. 1 pct. 1 (și art. 2 pct. 1 lit. b C.pr.civ.), iar nicidecum în competența de primă instanță a tribunalului ca instanță specializată în soluționarea litigiilor decurgând din art. 24 alin. 7 și 8 din Legea nr. 10/2001, redevinit art. 26 alin.3 după republicare legii.

Este știut faptul că normele de competență sunt de strictă interpretare, astfel încât, în măsura în care prin dispoziții legale speciale nu se prevede în mod expres competența materială a altei instanțe pentru soluționarea în primă instanță a unei anumite cereri, competența revine judecătoriei, aceasta fiind instanța de drept comun în soluționarea cauzelor în primă instanță.

Dacă legiuitorul ar fi dorit, ar fi inserat în textul Legii nr. 10/2001 o dispoziție expresă prin care să stabilească în favoarea tribunalului competența de soluționare a acțiunilor în anulare (sau în constatarea nulității absolute) introduse de terți împotriva deciziilor sau Dispozițiilor emise în baza aceste legi.

Or, în lipsa unei dispoziții speciale în acest sens, derogatorie de la dispozițiile de drept comun în materie de competență, competența de soluționare în primă instanță a unei acțiuni în anulare (sau în constatarea nulității absolute) introduse de terți împotriva deciziilor sau Dispozițiilor emise în baza legii nr. 10/2001 revine judecătoriei, ca instanță de drept comun.

Așa fiind, în temeiul tuturor considerentelor mai sus expuse și a prevederilor art. 22 alin. 5 C.pr.civ., Curtea urmează să stabilească în favoarea **Judecătoriei Vișeu de Sus** competența de soluționare a prezentei acțiuni.

Drept procesual civil. Competența. Acțiune întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 10/2001

Sentința nr. 30/DC din 26 septembrie 2007

Deliberând, reține că prin sentința civilă nr. 837/F/2006 din 26 octombrie 2006 a Tribunalului Bistrița-Năsăud s-a admis excepția necompetenței materiale a Tribunalului Bistrița-Năsăud cu privire la soluționarea acțiunii civile înaintate de reclamantii E.E. și E.A.A. împotriva pârâților Statul Român prin Primarul comunei Livezile, K.M., C.S. (născ. E.), E.T., P.M. (născ.E.), A.M., G.G. și G.M. declinându-se competența în favoarea Judecătoriei Bistrița.

Pentru a hotărî astfel Tribunalul a avut în vedere, în esență, următoarele:

Prin acțiunea lor reclamantii au solicitat ca prin sentința ce se va pronunța: 1) să se constate că reclamantii au calitatea de moștenitori acceptanți ai succesiunii numitei T.M., căsătorită K.; 2) să se constate nulitatea absolută a deciziei Consiliului Popular al Comunei Livezile, înscrisă în CF 107 Livezile, sub B21, cu încheierea nr. 913/21 iunie 1874, prin care, în temeiul Decretelor nr. 712/1966, respectiv nr. 218/1960, imobilele înscrise sub nr.top. 463, casă și teren, au fost trecute în proprietatea Statului Român, fără nici o despăgubire; 3) să se constate nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1540/23 noiembrie 2000 prin care Primăria Livezile a vândut imobilele înscrise în CF 107 nr. top 463 pârâților G.G. și G.M., în calitate de chiriași, potrivit Legii nr. 112/1995; 4) să se dispună anularea Dispoziției nr. 2914/29 noiembrie 2005 emisă de Primarul comunei Livezile ca neîntemeiată și nelegală și soluționarea notificării reclamantilor în sensul de a se dispune în principal restituirea în natură și în întregime a imobilului clădire și teren, situat în comuna Livezile, sat Livezile nr. 143, înscris în CF 107 Livezile nr. top. 463, iar în subsidiar restituirea suprafeței libere și neocupate de construcțiile vândute, indicate în petitele 2 și 3, din terenul înscris în CF 107 Livezile.

În raport cu aceste pretenții, Tribunalul a apreciat că primele trei aparțin dreptului comun, însă cea de-a patra se întemeiază pe prevederile Legii nr. 10/2001, ceea ce atrage proceduri și competențe de judecată diferite.

Astfel fiind, s-au dispus primele trei capete de cerere, formându-se un nou dosar cu nr. 3473/C/2006 și invocându-se excepția de necompetență materială a Tribunalului în soluționarea lor, întrucât acestea se supun normelor generale de competență, astfel că s-au trimis Judecătoriei Bistrița.

Sesizată fiind cu judecarea acestor pretenții, Judecătoria Bistrița a pronunțat sentința civilă nr. 1713/2007 din 28 mai 2007, prin care și-a declinat în favoarea Tribunalului Bistrița-Năsăud competența de soluționare a acțiunii, născându-se astfel un conflict negativ de competență.

Motivând sentința, Judecătoria Bistrița a arătat în esență că primul capăt de cerere vizează stabilirea calității reclamantilor de moștenitori ai defunctei T.M. și, pe cale de consecință, calitatea lor de persoane îndreptățite conform Legii nr. 10/2001, ceea ce poate fi cercetat în cadrul plângerii împotriva dispoziției nr. 2914/2005 a Primarului comunei Livezile, deci de către Tribunalul Bistrița-Năsăud ca instanță ce soluționează această plângere.

În ce privește cel de-al doilea capăt de cerere, și acesta se situează sub incidența Legii nr. 10/2001, atrăgând competența Tribunalului, căci cercetarea lor se poate de asemenea face în procedura de soluționare a plângerii împotriva dispoziției Primarului.

Cel de-al doilea capăt de cerere, vizând constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare a imobilului înscris în CF nr. 107 Livezile, nr.top. 463, reprezintă un petit accesoriu celui privitor la plângerea împotriva dispoziției Primarului, astfel că intră în competența secției civile a Tribunalului.

Cu privire la acest conflict negativ de competență Curtea are în vedere următoarele:

Potrivit prevederilor art. 26 alin. 3 din Legea nr. 10/2001 republicată, decizia sau, după caz, dispoziția motivată de respingere a notificării sau a cererii de restituire în natură poate fi atacată de către persoana care se pretinde îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul unității deținătoare sau, după caz, al entității învestite cu soluționarea notificării.

Aceste prevederi legale au valoarea unor norme speciale în materie de competență, derogând de la acelea de drept comun al competenței materiale cuprinse în art. 1-4 Cod proc.civ. Fiind însă vorba despre norme speciale, ele nu sunt susceptibile din interpretare extensivă, întemeiată pe argumentul de analogie, ceea ce impune ca aplicarea lor să se facă exclusiv la situațiile expres prevăzute prin ipoteza lor.

Astfel fiind, rezultă că, în acord cu prevederile legale în discuție, intră în competența secției civile a tribunalului plângerile împotriva dispoziției, sau, după caz, a deciziei emise în aplicarea Legii nr. 10/2001.

De natura verificării jurisdicționale pe care soluționarea plângerii vizate de art. 26 alin. 3 din Legea nr. 10/2001 republicată o îngăduie, este însă, atunci când părțile solicită aceasta, și stabilirea calității de persoană îndreptățită la a obține măsuri reparatorii în temeiul acestei legi, astfel că atunci când reclamantul, pe lângă plângerea propriu-zisă împotriva dispoziției sau deciziei, solicită a se stabili și calitatea sa de persoană îndreptățită, și acest capăt de cerere îi aparține tot secției civile a tribunalului, căci el este organic legat de acela privitor la plângeri, presupunând verificări ce nu pot fi separate.

Când însă reclamantul, pe lângă asemenea capete de cerere, formulează și altele având un obiect nesusceptibil de situare sub incidența ipotezei cuprinse în art. 26 alin. 3 din lege, acestea rămân să se supună dispozițiilor de drept comun în materia competenței, cu toate consecințele ce decurg din aceasta.

În raport cu cele ce preced, este de considerat, în procesul de față, că atâta vreme cât prin primul capăt de cerere reclamantii au solicitat a se constata calitatea lor de moștenitori ai numitei T.M., „și pe cale de consecință calitatea de persoane îndreptățite, conform Legii nr. 10/2001, modificată”, nu se poate vorbi despre caracterul de cerere de drept comun, și care ar interesa doar materia succesorală a acestei pretenții, ci despre o cerere care se raportează decisiv la prevederile art. 26 alin. 3 din evocata lege, interesând în procedura de soluționare a plângerii împotriva dispoziției nr. 2914/2005 a Primarului comunei Livezile.

Prin urmare, greșit și-a declinat Tribunalul Bistrița-Năsăud competența de soluționare a acestui capăt de cerere în favoarea Judecătoriei Bistrița.

În ce privește însă celelalte două capete de cerere care au făcut obiectul declinării de competență, acestea, deși au legătură cu imobilul în litigiu, nu se circumscriu ipotezei cuprinse în art. 26 alin. 3 din Legea nr. 10/2001, republicată, ceea ce le supune dispozițiilor comune de competență materială, neputându-se aprecia nici că ar avea valoarea unor capete de cerere accesorii aceluia având ca obiect plângere.

Or, nu s-a susținut în cauză că valoarea imobilului litigios ar fi de peste 500.000 lei, în sensul prevederilor art. 2 pct. 1 lit. b Cod proc.civ., situație în care competența de soluționare a lor aparține Judecătoriei Bistrița, în baza art. 1 pct. 1 Cod proc.civ.

Se va soluționa, deci, conflictul negativ de competență potrivit celor de mai sus.

**Drept procesual civil. Competența. Cerere de înscriere a unei filiale a
federației. Legea nr. 246/2005**

Sentința nr. 28/CC din 24 iulie 2007

Prin sentința civilă nr.485/20.06.2007 Tribunalului Cluj s-a declinat competența soluționării cererii formulată de petenta FILIALA „ASOCIAȚIA ROMÂNĂ C.” având ca obiect acordare personalitate juridică.

Pentru a pronunța această hotărâre, tribunalul a reținut că potrivit art. 13 din OUG 26/2000 republicată, competența de a acorda personalitate juridică pe seama filialelor revine judecătoriei de pe teritoriul căreia se află sediul filialei și în consecință, în temeiul art. 137 C.pr.civ. a fost admisă excepția necompetenței materiale a Tribunalul Cluj în soluționarea cererii și a fost declinată competența de soluționare în favoarea Judecătoria Cluj-Napoca.

Prin încheierea civilă nr. 1827/CC/2007 Judecătoria Cluj-Napoca și-a declinat competența în favoarea tribunalului, invocând disp.art.35 și 36 din Ordonanța 26/2000 actualizată prin L.246/2005, care prevăd că cererea de înscriere a unei federații se soluționează de tribunalul în circumscripția în care federația urmează să își aibă sediul. Verificând competența de soluționare a cererii formulate de petentă judecătoria constată că regulile de înregistrare a filialei unei fără scop patrimonial sunt aceleași cu cele aplicabile persoanei înseși și în consecință în temeiul art. 36 raportat la art. 13 din Ordonanța 26/2000 republicată a constatat că Tribunalul Cluj este instanța competentă să soluționeze cererea de înregistrare a unei filiale a federației Române de Speologie respectiv a petentei FILIALA „ASOCIAȚIA ROMÂNĂ C.”.

Prin urmare Judecătoria Cluj-Napoca a admis excepția de necompetență materială a acestei instanțe și a sesizat Curtea de Apel Cluj în vederea soluționării conflictului de competență existent între Judecătoria Cluj-Napoca și Tribunalul Cluj .

Examinând prezentul conflict negativ de competență prin prisma actelor dosarului, a dispozițiilor legale incidente în materie, în temeiul art. 22 alin. 5 C.pr.civ. curtea reține următoarele:

Potrivit art. 35 al 3 din Ordonanța 26/2000 aprobată prin L 246/2005 cererea de constituire a unei federații se soluționează de către tribunalul în circumscripția căruia federația urmează să își aibă sediul. Apoi în art. 36 din același act normativ se stipulează că federația se înscrie în registrul federațiilor care se găsește la grefa tribunalului.

Tot în art. 35 al.2 din Ordonanța 26/2000 republicată se stipulează că federațiile funcționează în condițiile prevăzute de prezenta ordonanța pentru asociațiile fără scop patrimonial, condiții care li se aplica în mod corespunzător, cu excepțiile stabilite în prezentul capitol(care stabilesc competența de soluționare a cererilor de înregistrare).

În ceea ce privește competența de soluționare a cererilor de înregistrarea unei filiale a unei federații sunt aplicabile disp. art. 13 al. 4 prin simetrie în sensul că competent să soluționeze această cerere este tribunalul din circumscripția în care urmează să își aibă sediul filiala respectiv Tribunalul Cluj, deoarece dispozițiile privind înființarea filialelor asociațiilor se aplică și în cazul înființării filialelor federațiilor .

În mod corect judecătoria a arătat că instanța competentă este tribunalul deoarece potrivit art. 13 al 3 filialele dobândesc personalitate juridică de la data înscrierii acesteia în registrul asociațiilor și în cazul federațiilor filialele dobândesc personalitate juridică de la data înscrierii în Registrul Federațiilor care se află la grefa tribunalului. Nu

este posibil și nici logic cererea de înscrierea filialei să fie soluționată de judecătoria și menționată apoi în registrul federațiilor aflat la tribunal.

Înscrierea unei filiale a unei federații se face după procedura stipulată în art. 13 din Ordonanța 26/2000 republicată, cum rezultă din interpretarea coroborată a art. 35 al 2 din același act normative, deoarece federațiile funcționează în condițiile prevăzute pentru asociațiile fără scop lucrativ însă orice cerere care vizează o federație este de competența tribunalului, competența materială fiind stabilită prin dispoziție specială, art 35 al 3 din același act normativ.

Prin urmare, având în vedere aceste considerente, curtea apreciază că în mod corect judecătoria a declinat competența de soluționare în favoarea Tribunalul Cluj, deoarece este instanța competentă material să soluționeze cauza.

În temeiul art.22 alin.5 Cod proc.civ., curtea va stabili că Tribunalul Cluj este instanța competentă să soluționeze cererea de înregistrare a unei filiale a Federației Române de Speologie formulată de petenta FILIALA „ASOCIAȚIA ROMÂNĂ C.”.

Drept civil. Restrângerea exercitării dreptului la libera circulație a cetățenilor. Legea nr. 248/2005

Sentința nr. 258 din 4 septembrie 2007

Prin sentința civilă nr. 591/2007 a Tribunalului Maramureș s-a respins, ca nefondată, cererea reclamantei Direcția Generală de Pașapoarte împotriva pârâtului O.G.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut că Legea nr. 248/2005, începând cu data de 01.01.2007, nu mai este compatibilă cu prevederile comunitare referitoare la dreptul la libera circulație și ședere pe teritoriul statelor membre U.E.

Conform art. 6 din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului și Consiliului European, cetățenii uniunii au dreptul de ședere pe teritoriul altui stat membru, pe o perioadă de cel mult 3 luni, fără nici o altă condiție sau formalitate.

Decizia de restrângere a acestui drept se poate lua doar pentru motive de ordine, siguranță sau sănătate publică.

Reclamanta nu a dovedit că pârâtul se află în una din situațiile expres și limitativ prevăzute de normele europene, pentru a se justifica solicitarea acesteia.

Împotriva sentinței a declarat apel, în termen legal, reclamanta, solicitând schimbarea acesteia în sensul admiterii cererii sale.

În motivare, arată că măsura reglementată prin art. 38 lit. a se circumscrie situațiilor expres și limitativ prevăzute în art. 53 din Constituție, respectiv apărarea securității naționale și a ordinii publice, având în vedere că "problema controlului migrației ilegale din România spre statele europene prezintă interes atât pe plan intern, cât și extern", așa cum se arată în motivarea *Deciziei nr. 855 din 28.11.2006* (referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.38 lit. a), art. 39 alin. 6 din Legea nr.248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate), pronunțată de Curtea Constituțională, precum și în motivarea *Deciziei nr. 901 din 05.12.2006* (referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.38 lit. a),

art.39 alin.6 din Legea nr.248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate) a Curții Constituționale.

Art. 29 din Declarația Universală a Drepturilor Omului stipulează că: *"În exercitarea drepturilor și libertăților sale, fiecare om nu este supus decât numai îngrădirilor stabilite prin lege, exclusiv în scopul de a asigura cuvenita recunoaștere și respectare a drepturilor și libertăților altora (...)"*. Or, Legea nr. 248/2005 este cea care stabilește aceste *"îngrădiri"*, cărora toți cetățenii români, fără discriminare, trebuie să li se supună.

Apreciază că admiterea cererii de restrângere a exercitării dreptului la liberă circulație al pârâtului este justificată de circumstanțele concrete ale cauzei.

Astfel, autoritățile române au luat act de măsura dispusă de autoritățile franceze, în baza Acordului de readmisie sus amintit, fără a putea cenzura returnarea pârâtului.

Prin restrângerea dreptului la liberă circulație, conform dispozițiilor art.38 din Legea nr.248/2005, nu se încalcă dispozițiile dreptului comunitar privind libera circulație și ședere a cetățenilor Uniunii Europene, drept reglementat prin Directiva 2004/38/CE. Prin această Directivă nu s-a înlăturat dreptul statelor membre de a stabili măsuri restrictive pentru propriii cetățeni, aspect ce se desprinde din cuprinsul art.3, potrivit căruia, Directiva *"se aplică oricărui cetățean al Uniunii care se deplasează sau își are reședința într-un stat membru, altul decât cel al cărui resortisant este, precum și membrilor familiei sale (...), care îi însoțesc sau li se alătură"*.

Art. 38 și art. 39 din Legea nr. 248/2005 nu au o aplicabilitate temporară, nu au fost modificate și nu există vreun impediment legal ca aceste texte să nu fie aplicate începând cu 1 ianuarie 2007.

Greșit s-a respins acțiunea, fără ca instanța să interpreteze sistematic legea română, prin raportare la obligațiile ce revin cetățenilor români în străinătate, în condițiile Constituției și ale Protocolului nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Apelul este nefondat.

Starea de fapt rezultă din declarația pârâtului de la fila 5 din dosarul tribunalului, în sensul că a plecat din țară în data de 20 mai 2000, a ajuns în Franța, iar în data de 27 aprilie 2007 a fost reținut pentru ședere ilegală și muncă fără forme legale, judecat, condamnat și expulzat în data de 9 mai 2007.

Legea nr.248/2005 reglementează, după cum prevede art.1, condițiile în care cetățenii români își pot exercita dreptul la libera circulație în străinătate, precum și limitele exercitării acestui drept. În acest din urmă caz, art.38 din Legea 248/2005 stipulează asupra posibilității de restrângere a exercitării dreptului la libera circulația în străinătate a cetățenilor români, pentru o perioadă de cel mult 3 ani, cu privire la persoana returnată dintr-un stat în baza unui acord de readmisie, care, după data aderării României, se limitează la teritoriul statului de unde a fost returnată. Problema este dacă, după data de 1 ianuarie 2007, când România a devenit țară membră U.E., restricția impusă prin art.38 din Legea 248/2005 se mai aplică cetățenilor români, se circumscrie ori nu legislației specifice comunitare, este în concordanță cu aceasta, sau, dimpotrivă, se află în conflict cu norma comunitară.

Temeiul legal invocat de către reclamantă, art.38 lit. a, vizează, generic, persoana returnată în baza unui acord de readmisie, fără să facă vreo referire la conduita concretă a persoanei pe teritoriul statului respectiv.

Aceeași formulare ambiguă se regăsește și în conținutul acordurilor de readmisie, încheiate de România cu statele membre U.E. în scopul combaterii migrației ilegale, ce au făcut parte din Strategia națională privind migrația, aprobată prin H.G. nr. 616/21 aprilie 2004, ele având ca obiectiv readmisia cetățenilor români cu *statut ilegal* pe teritoriul statelor europene.

În speță, ca de altfel în preambulul acestor acorduri de readmisie, se menționează că „în dorința de a înlesni readmisia persoanelor aflate în situație ilegală, în spirit de colaborare și pe bază de reciprocitate, în scopul facilitării liberei circulații a persoanelor”, guvernul fiecărui stat readmite intrarea pe teritoriul său, fără formalități, a oricărei persoane care nu îndeplinește sau nu mai îndeplinește condițiile de intrare sau de ședere aplicabile pe teritoriul celuilalt stat.

Întrucât de la data de 1 ianuarie 2007 România a devenit țară membră U.E., în virtutea art. 148 din Constituție dobândesc prioritate normele dreptului comunitar în materia liberei circulații a cetățenilor români pe teritoriul celorlalte state europene.

Art. 39 din T.C.E. asigură libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității, care implică înlăturarea oricărei discriminări bazate pe naționalitate între lucrătorii statelor membre în ce privește remunerarea, angajarea și alte condiții de muncă. Ea a fost îndeplinită prin Regulamentul Nr.1612/68 al Consiliului European și Directiva Nr. 2004/38 a Parlamentului și Consiliului European, acte care concretizează cele patru coordonate ale libertății de circulație, și anume: acceptarea ofertelor de muncă real făcute; deplasarea în mod liber pe teritoriul statelor membre pentru acest scop; șederea pe teritoriul unui stat în vederea angajării și rămânerea în statul membru după angajare.

Directiva 2004/38/CE reglementează, în art. 4 și 5, dreptul de ieșire și de intrare pe teritoriul unui stat membru, pe baza cărții de identitate sau a pașaportului, care să fie valabile, fără necesitatea vizei și fără alte formalități echivalente. Pentru transpunerea integrală în legislația națională a Directivei, așa cum rezultă din preambulul O.U.G. nr.96/2006, s-a introdus, în cuprinsul Legii 248/2005, art.6¹, potrivit căruia cartea de identitate valabilă constituie document de călătorie în statele membre U.E.

Este consacrat, în art.6 și 7 al Directivei, și dreptul de ședere, după cum este vorba de o perioadă mai mică sau mai mare de 3 luni, în prima situație nefiind necesară altă condiție decât cartea de identitate valabilă ori pașaportul valabil, în timp ce a doua ipoteză vizează persoanele care sunt lucrători ce desfășoară activități salariate sau independente în statul membru gazdă ori se încadrează în cazurile enumerate de la b) la d).

Aceeași Directivă, în art.27, prevede restrângerea dreptului de intrare și dreptului de ședere, pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică, cu respectarea principiului proporționalității și întemeierea măsurii exclusiv pe conduita persoanei în cauză, care să constituie o amenințare reală, prezentă și suficient de gravă la adresa unui interes fundamental al societății.

Într-adevăr, directivele se adresează statelor membre și sunt destinate să promoveze armonizarea legislațiilor naționale ale statelor membre cu dreptul comunitar, tinzând să îngredească în anumite domenii autoritatea statelor în materie de reglementare juridică, iar dacă statul membru nu a încorporat în ordinea sa juridică internă dispozițiile directivei se poate discuta despre aplicabilitatea ei directă de către tribunalele naționale. *Efectul obligatoriu al unei directive implică faptul că o autoritate națională nu poate aplica unei persoane o măsură legislativă ori administrativă care*

nu este în acord cu o prevedere a unei directive având toate caracteristicile necesare spre a face posibilă aplicarea ei de către tribunal.

Trebuie subliniat că, deși O.U.G. nr.96/2006 a avut în vedere „finalizarea de către România a tuturor formalităților preliminare în vederea transpunerii integrale în legislația națională a Directivei 2004/38/CE”, după cum s-a precizat mai sus, Secțiunea a 3-a din Legea 248/2005 a rămas nemodificată (cu o excepție minoră în cadrul art.43).

Așadar, cu toate că art.27 din Directivă reglementează strict cazurile de restrângere a dreptului de intrare și a dreptului de ședere, legea națională menține sancțiunea în privința persoanei care a fost returnată pe baza unui acord de readmisie.

Evident că, din perspectiva incidenței dreptului comunitar, o atare „returnare” a cetățenilor români de pe teritoriul țărilor membre U.E., pe temeiul acestor acorduri de readmisie și fără nici o justificare a pretinsului statut ilegal în care s-au aflat, prin raportare la prevederile art.27 din Directivă, nu mai este posibilă.

Acordurile de readmisie au urmărit stoparea migrației ilegale și au tins să rezolve o situație temporară, tranzitorie, rațiuni care, începând cu 1 ianuarie 2007, nu mai subzistă.

Libera circulație a cetățenilor români în străinătate, respectiv pe teritoriul statelor europene, nu poate fi îngădită prin norme de drept intern care contravin reglementărilor comunitare.

Pe de o parte, în măsura în care acordurile de readmisie și-au încetat aplicabilitatea, devenind desuete, nu mai există fundamentul legal pentru a dispune restrângerea exercitării dreptului la libera circulație, potrivit art.38 lit. a din Legea 248/2005.

Pe de altă parte, dacă așa-zisa returnare a cetățenilor români are semnificația și valoarea expulzării, ca formă de restrângere a dreptului de intrare și dreptului de ședere prevăzută în Directiva 2004/38/CE, ea poate fi însoțită de o decizie de interzicere a intrării pe teritoriu.

Dacă cetățeanul român a fost expulzat pe temeiul dreptului comunitar, iarăși nu este incidentă ipoteza art.38 lit. a din Legea 248/2005.

Apărarea reclamantei, în legătură cu faptul că măsura dispusă prin art.38 se circumscrie situațiilor expres și limitativ prevăzute în art.53 din Constituție, securitatea națională și ordinea publică, este în acord cu art.13 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.12 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.2 din Protocolul 4 la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, nu este contrazisă în cauză.

Libertatea de circulație a persoanelor, garantată prin art.2 din Protocolul 4, este unul din principiile pe care se întemeiază dreptul comunitar, dar excepțiile care permit limitarea libertății de circulație, inserate în art.2 din Protocolul 4, nu sunt atât de prohibitive ca și cele enumerate în art.27 din Directivă. Este suficient ca aceste restricții să fie prevăzute de lege, să urmărească un scop legitim, să fie necesare într-o societate democratică, să existe proporționalitate între scopul dorit prin aplicarea limitării și mijloacele folosite pentru realizarea lui.

În schimb, prin prisma dreptului comunitar, restrângerea se bazează pe comportamentul individual al persoanei în cauză și trebuie să reprezinte o amenințare reală, actuală și suficient de gravă pentru un interes fundamental al societății.

Directiva 64/221/CEE privind coordonarea măsurilor speciale referitoare la circulația și șederea străinilor, din 25 februarie 1964, abrogată prin Directiva 2004/38, a

prevăzut, în art.3, că existența unor condamnări penale nu poate constitui, în mod automat, un temei pentru aplicarea măsurilor luate pentru motive de ordine sau siguranță publică.

Un alt element esențial în cauză este caracterul facultativ al restrângerii instituite prin art.38 din Legea 248/2005, care „poate fi dispusă” de către instanța de judecată, argument suplimentar pentru respingerea cererii reclamantei în contextul în care doar declarația pârâtului, de la f.5, explică circumstanțele în care a fost înapoiat în țară.

Perioada de tranziție de 2 până la 5 ani, stipulată în Tratatul de aderare a României, ratificat prin Legea 157/2005, cu unele restricții impuse cetățenilor noilor state, prin derogare de la dreptul comunitar, se referă la dispozițiile din Regulamentul 1612/68 al Consiliului European în materia accesului lucrătorilor pe piața forței de muncă. Actul stabilește cadrul legal pentru libera circulație a lucrătorilor în interiorul Comunității și accesul la încadrarea în muncă, Protocolul din Anexa VII la Tratatul de aderare convenind asupra amânării aplicării articolelor 1-6 din Regulament și incidenței imediate a măsurilor de drept intern sau a celor rezultate din acorduri bilaterale.

Cererea de restrângere a exercitării dreptului la libera circulație s-a fondat exclusiv pe returnarea efectuată în baza acordurilor de readmisie, iar actele și probele de la dosar privitoare la activitatea desfășurată de pârât pe teritoriul statului comunitar nu implică cercetarea aplicabilității normelor ce guvernează accesul lucrătorilor pe piața forței de muncă.

În concluzie, constatând că sentința a fost pronunțată prin interpretarea corectă a prevederilor art.38 din Legea 248/2005, conform art.296 Cod pr.civ., apelul se va respinge și hotărârea va fi menținută.

Drept civil. Restrângerea exercitării dreptului la libera circulație a cetățenilor români. Legea nr. 248/2005

Sentința nr. 262 din 4 septembrie 2007

Prin sentința civilă nr. 608 din 9 iunie 2007 a Tribunalului Maramureș a fost respinsă ca nefondată cererea reclamantului Ministerul Administrației și Internelor, prin Direcția Generală de Pașapoarte, având ca obiect restrângerea dreptului la liberă circulație în Franța al pârâtului C.A.B.

Pentru a hotărî astfel prima instanță a avut în vedere următoarele:

Conform art. 6 din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului și Consiliului din data de 29 aprilie 2004, cetățenii Uniunii Europene au dreptul de ședere pe teritoriul altui stat membru pe o perioadă de cel mult trei luni fără nici o altă condiție sau formalitate.

Cum decizia de restrângere a dreptului la liberă circulație al unui cetățean al Uniunii se poate lua doar pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică, iar reclamanta nu a dovedit că pârâtul se află în una din situațiile expres și limitativ prevăzute de normele europene de natură să ducă la limitarea dreptului său la liberă circulație pe teritoriul unui alt stat al Uniunii, acțiunea trebuie respinsă.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel Ministerul Administrației și Internelor, prin Direcția Generală de Pașapoarte, solicitând schimbarea ei în sensul admiterii acțiunii, deoarece:

- Dispozițiile art. 38 lit. a din Legea nr. 248/2005 erau incidente în cauză, ele circumscriindu-se situațiilor expres și limitativ prevăzute de art. 53 din Constituție, respectiv apărarea securității naționale și a ordinii publice, libertatea circulației cetățenilor nu este absolută, fiind de văzut, în acest sens, că ea se poate fi supusă unor îngrădiri precum acelea stabilite de Legea nr. 248/2005.

- Tribunalul nu a interpretat sistematic legea română, prin raportare la obligațiile care revin cetățenilor români care părăsesc România, a căror nerespectare poate atrage restrângerea exercitării dreptului la liberă circulație. De altfel, și Protocolul adițional nr. 4 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale stabilesc că drepturile omului, inclusiv cel la libera circulație, pot suferi restrângeri justificare de interesul public într-o societate democratică.

- În cauză, pârâtul a fost returnat de către autoritățile franceze, el recunoscând șederea ilegală pe teritoriul Franței, precum și că a lucrat fără forme legale în această țară, ceea ce justifică returnarea lui în România.

- Legea nr. 157/2005, prin care a fost ratificat Tratatul privind aderarea Bulgariei și României la Uniunea Europeană, reglementează, prin anexa nr. VII alin. 9, posibilitatea ca statele membre să deroge de la dispozițiile art. 2 al Directivei.

- Prin restrângerea dreptului la libera circulație conform dispozițiilor art. 38 din Legea nr. 248/2005 nu se încalcă dispozițiile dreptului comunitar privind libera circulație și ședere a cetățenilor Uniunii Europene ca drept reglementat prin Directiva 2004/38/CE, întrucât măsura restrângerii exercitării acestui drept se referă la propriul resortisant, cetățean român, și nu la resortisanții altor state membre ale Uniunii.

Apelul este nefondat.

Așa cum a arătat prima instanță, Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004, recunoaște dreptul cetățenilor Uniunii de ședere pe teritoriul altui stat pe o perioadă de maximum trei luni fără nici o condiție sau formalitate, câtă vreme posedă o carte de identitate sau un pașaport valabil.

Prin urmare, în interiorul perioadei de trei luni sus-arătate dreptul de ședere al unui cetățean al Uniunii pe teritoriul unui stat membru nu ar putea fi, în principiu, limitat ori îngrădit, singurele atingeri ce-i pot fi aduse fiind acelea justificate prin motive de ordine publică, siguranța publică sau sănătate publică.

Aceste motive de limitare presupun, însă, un caracter grav și vădit serios al împrejurărilor de fapt, care, în concret, se afirmă că le-ar corespunde, ceea ce înseamnă că aplicarea lor la împrejurări ori tipuri de conduită care, în concret, nu sunt de natură a se circumscrie în mod riguros motivelor de ordine, siguranță sau sănătate publică nu poate fi îngăduită.

În cauză este de văzut că pârâtul Criste Andrei Bogdan a intrat în Franța în data de 04 mai 2007, iar în data de 14 mai 2007 a fost expulzat în România de autoritățile franceze.

Potrivit recunoașterii pârâtului, el a fost reținut de autoritățile franceze, în scopul expulzării, „la locul de muncă”, nerezultând că avea permis de muncă legal acordat sau că, în genere, întrunea condițiile impuse de statul francez pentru a lucra în mod legal.

În raport de aceste elemente de fapt, Curtea înțelege a considera că împrejurarea potrivit căreia pârâtul lucra fără forme legale nu este una de o asemenea gravitate încât

să poată fi caracterizată ca interesând, în sensul amintitelor limitări ale dreptului la liberă circulație și ședere, ordinea sau siguranța publică în statul francez.

Prin urmare, câtă vreme pârâtul se afla în interiorul perioadei de 3 luni, faptul că a lucrat timp de câteva zile fără forme legale nu apare ca unul care, în concret, să justifice refuzul de a șede ori circula în Franța.

Dintr-o asemenea perspectivă, acțiunea reclamantei apare, într-adevăr, ca neîntemeiată, fiind corect respinsă de către Tribunal.

Nu pot fi primite susținerile reclamantei întemeiate pe reglementările cuprinse în anexa nr. VII alin. 9 din Legea nr. 157/2005, căci acestea vizează, în sensul Tratatului de aderare, dreptul la muncă în condiții legale. Or, pârâtul lucra ilegal în Franța, astfel că el nu se putea situa sub incidența prevederilor în discuție.

Este real că unui stat membru poate adopta norme prin care se creează o situație mai puțin favorabilă propriilor cetățeni în comparație cu cetățenii altor state membre, însă atâta vreme cât prin aplicarea prevederilor art. 38 lit. a din Legea nr. 248/2005 se ajunge la restrângerea dreptului la liberă circulație într-un alt stat membru, punându-se în discuție însăși existența și întinderea acestui drept, legea română nu poate avea prioritate de aplicare, căci ea ar tinde la a institui limite ce depășesc, în ce-i privește pe cetățeni români, granițele proprii.

O altă abordare goleşte de conținut noțiunea de drept la liberă circulație, fiind de reținut și că de pe temeiul dispozițiilor art. 20 alin. 3 din Constituția României normele europene trebuie să prevaleze în raport cu cele interne atunci când sunt mai favorabile sub aspectul drepturilor sau libertăților recunoscute cetățenilor.

Față de cele ce preced, apelul se va respinge în baza art. 296 Cod proc.civ.

Drept civil. Proprietatea. Legea nr. 10/2001

Decizia nr. 277 din 12 septembrie 2007

Prin sentința civilă nr.307 din 18 aprilie 2007 a Tribunalului Cluj, s-a admis plângerea formulată de reclamantii P.M., P.D.I., P.H. și S.M., împotriva pârâților STATUL ROMÂN PRIN CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI CLUJ-NAPOCA și CONSILIUL LOCAL CLUJ-NAPOCA PRIN PRIMARUL MUNICIPIULUI CLUJ-NAPOCA și în consecință, s-a dispus anularea dispoziției nr. 2389/31.05.2004 emisă de Primarul municipiului Cluj-Napoca, cu obligarea aceluiași primar să emită o nouă dispoziție prin care să acorde despăgubiri bănești petenților, în sumă de 248.100 euro.

A fost obligat pârâtul la plata cheltuielilor de judecată în sumă de 500 lei, în favoarea petenților.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut că prin dispoziția nr.2389/31.05.2004, a fost respinsă notificarea nr.694/12.12.2001 formulată de petenți cu privire la terenul înscris inițial în CF nr.19033 Cluj, nr.top 21877/2 și CF nr.19245 Cluj, nr.top 21876/2, pe motiv că petenții nu au făcut dovada proprietății și a calității de moștenitori după proprietarii tabulari.

Potrivit CF nr. 19033 Cluj, nr. top 21877/2, suprafața de 2438 mp teren s-a transcris în CF nr.39107 Cluj, în favoarea Statului Român. Imobilul cu nr.top inițial 21877 a fost proprietatea soției lui P.P., născută S.V..

Tribunalul a stabilit calitatea reclamanților de succesori după proprietarul tabular.

Actele justificative au fost depuse de petenți la dosar în data de 29.01.2003.

Prin raportul de expertiză efectuat de expertul B.I., parcela cu nr.top 21876/2 a fost dezmembrată în nr.top nou 21876/2/1 teren în suprafață de 1159 mp întabulat în favoarea Statului Român, astfel că suprafața parcelelor 21877/2 și 21876/2/1 este de 3597 mp.

Din același raport de expertiză a rezultat că întregul teren este ocupat de construcții blocuri de locuințe, sau se află între construcții existente ori în curs de executare.

Terenul în litigiu a fost evaluat la suma de 248.100 euro, la cursul valutar din 20.01.2007.

Împotriva acestei decizii au declarat apel pârâții Consiliul local al municipiului Cluj-Napoca și Primarul municipiului Cluj-Napoca.

În apelul declarat de pârâțul Consiliul local al municipiului Cluj-Napoca, s-a solicitat modificarea sentinței în sensul respingerii acțiunii reclamanților, pentru lipsa calității procesuale pasive.

În motivarea apelului, pârâțul a susținut că raportat la litigiul dedus judecății și la împrejurarea că potrivit prevederilor Legii nr.10/2001, restituirea în natură sau prin echivalent către persoana îndreptățită se face prin dispoziția motivată a entității investite, potrivit prezentei legi cu soluționarea notificării și nu a consiliului local, motiv pentru care apelantul nu are calitate procesuală pasivă.

În apelul declarat de pârâțul Primarul municipiului Cluj-Napoca, s-a solicitat modificarea sentinței apelate în sensul admiterii în parte a acțiunii reclamanților și exonerarea primarului de la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea apelului, Primarul municipiului Cluj-Napoca a susținut că imobilul în litigiu, teren în suprafață de 2438 mp și respectiv 1777 mp, înscris în CF nr.19033 Cluj, nr.top 21877/2 și CF nr.19245 nr.top21876/2, a fost preluat de Statul Român în baza Decretului nr.250/1974.

În mod nelegal instanța a dispus acordarea despăgubirilor bănești în sumă de 248.100 euro, deoarece raportat la dispozițiile art.1 alin.2 și art.24 alin.1, autoritatea investită cu soluționarea notificărilor face doar propunerile de acordare a despăgubirilor, în condițiile legii speciale, urmând ca dispoziția să fie înaintată Comisiei Centrale, în baza art.16, cap.IV, titlul VII al Legii nr.247/2005. În temeiul acestor prevederi, deciziile sau dispozițiile în care s-au consemnat sume care urmează să se acorde ca despăgubire, cât și cele care conțin propuneri motivate de acordare a despăgubirilor se predau Secretariatului Comisiei Centrale.

Prin urmare, măsurile reparatorii prin echivalent, pot consta doar în titluri de despăgubire emise de Comisia Centrală. Instanța de judecată nu are posibilitatea legală să procedeze la stabilirea despăgubirilor ce s-ar cuveni persoanelor care au formulat notificări.

Raportul de expertiză dispus în cauză, a fost întocmit defectuos, întrucât indicele B este de 5% și nu de 35%, indicele R este de 30% și nu de 3%, iar coeficientul GO este de 0,70 și nu de 0,95; prin aplicarea corectă a acestor coeficienți, valoarea terenului este de 165.621 euro.

De asemenea, a mai susținut apelantul, că în mod greșit a fost obligat la plata cheltuielilor de judecată, deoarece nu a fost în culpă, mai degrabă reclamanții s-au aflat

în culpă, întrucât au înțeles să-și dovedească calitatea de persoane îndreptățite, doar după promovarea acțiunii în instanță.

Intimații prin întâmpinare au solicitat respingerea apelului declarat de Primarul municipiului Cluj-Napoca, iar în ceea ce privește apelul Consiliului local al municipiului Cluj-Napoca, a arătat că l-a chemat în judecată pentru opozabilitate.

Examinând apelurile prin prisma motivelor invocate, curtea reține următoarele:

În ceea ce privește apelul declarat de pârâțul Consiliul local al municipiului Cluj-Napoca, instanța reține că după modificarea și completarea legii nr.10/2001, în cazul plângerilor (contestațiilor, acțiunilor) împotriva dispozițiilor sau deciziilor emise de entitățile investite cu soluționarea lor, calitate procesuală pasivă are în speță Municipiul Cluj-Napoca prin Primar.

Consiliul local al municipiului Cluj-Napoca are atribuțiile prevăzute de art.38 din Legea nr.215/2001, însă nu în privința soluționării notificărilor formulate de persoanele îndreptățite în temeiul Legii nr.10/2001.

Așadar, Consiliul local al municipiului Cluj-Napoca nu are calitate procesuală pasivă în cauză, motiv pentru care se va admite apelul acestuia împotriva sentinței, care va fi schimbată în sensul că se va respinge acțiunea reclamanților în contradictoriu cu acest pârât, pentru lipsa calității procesuale pasive.

Vor fi menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

În privința apelului declarat de pârâțul Primarul municipiului Cluj-Napoca, instanța reține că într-adevăr, potrivit art.16 din titlul VII al Legii nr.247/2005, dispozițiile emise de entitățile investite cu soluționarea notificărilor, se predau pe bază de proces-verbal de predare-primire Secretariatului Comisiei Centrale, care le va transmite evaluatorului în vederea întocmirii raportului de evaluare.

Dacă prin dispoziția primarului s-ar stabili numai dreptul reclamanților la despăgubiri, fără stabilirea cuantumului acestora, în condițiile în care fondul Proprietatea nu este funcțional, reclamanții nu ar primi o reparație efectivă, ceea ce ar echivala cu o absență totală a indemnizației în sensul legislației interne, reglementare incompatibilă cu respectarea dreptului la bunul garantat prin Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Chiar în condițiile existenței art.16 din titlul VII al Legii nr.247/2005, instanța sesizată cu o plângere împotriva dispoziției emise de primar privind soluționarea plângerii formulate în temeiul Legii nr.10/2001, nu poate refuza nejustificat solicitarea reclamanților de evaluare a imobilului în litigiu, pe baza unui raport de expertiză tehnică, pentru că s-ar încălca drepturile procesuale ale acestora.

Dacă în final vor avea relevanță numai despăgubirile stabilite la Comisia Centrală Pentru Stabilirea Despăgubirilor de către evaluatori numiți de aceasta, pe baza standardelor internaționale, înseamnă că obiecțiunile apelantului la raportul de expertiză efectuat în cauză, au rămas fără obiect.

Totodată, apelantul se și contrazice în propriul apel, susținând pe de o parte că raportul de expertiză efectuat de expertul B.I. a fost întocmit în mod defectuos, deoarece indicele B este de 5% și nu de 35%, indicele R este de 30% și nu de 3%, iar coeficientul GO este de 0,70 și nu de 0,90, iar pe de altă parte că despăgubirile ce se vor acorda, vor fi stabilite prin decizia Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor.

Întrucât notificarea reclamanților a fost înregistrată la data de 12.12.2001, iar dispoziția primarului a fost emisă abia la data de 31.05.2004, contrar prevederilor art.25 alin.1 din Legea nr.10/2001 republicată și pentru că prin dispoziția primarului a fost

respinsă notificarea reclamantilor, iar prin sentința apelată s-a admis acțiunea reclamantilor împotriva primarului, a cărui dispoziție a fost anulată și a fost obligat să emită o nouă dispoziție, rezultă că primarul a fost în culpă procesuală, astfel că în mod corect a fost obligat la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste considerente, în temeiul art.296 C.pr.civ., apelantul Primarul municipiului Cluj-Napoca va fi obligat să le plătească intimaților cheltuieli de judecată în apel, în sumă de 500 lei, reprezentând onorariu de avocat.

Drept civil. Proprietatea. Legea nr. 10/2001

Sentința nr. 279 din 12 septembrie 2007

Prin sentința civilă nr.899 din 18 octombrie 2006 a Tribunalului Cluj, s-a admis plângerea formulată de reclamantul F.E. împotriva pârâtului PRIMARUL MUNICIPIULUI TURDA și în consecință, s-a dispus anularea în parte a dispoziției nr.311/14.02.2006, cu privire la art.2 și 4.

A fost obligat pârâtul Primarul municipiului Turda, să emită o nouă dispoziție prin care să restituie în natură pe seama reclamantului terenul în suprafață de 194 mp din parcelele top 65/1/1, 66/1/1, 67/1/1, 65/2/1/1, 67/2/1/1 înscrise în CF nr.1275 Oprișani, sub nr.de ordine 309.

Au fost respinse ca neîntemeiate cererile privind anularea art.5 din aceeași dispoziție, scoaterea suprafeței de 194 mp din domeniul public, dezmembrarea și dezlipirea parcelelor top și întabularea dreptului de proprietate.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că prin dispoziția nr.311/14.02.2006 a Primarului Turda, s-a dispus restituirea în natură a terenului în suprafață de 194 mp cu motivarea că prin HG nr.969/2002, acest teren este inclus în domeniul public al municipiului.

Prin contractul de concesiune nr.47/1993, pârâtul a concesiionat către Agenția Loto Prono, terenul situat în Turda, în suprafață de 81 mp.

De asemenea, prin contractul de concesiune nr.48/1993, s-a concesiionat încă o suprafață de 81 mp din același teren, în favoarea numitei S.I.I..

Din probele administrate în cauză a rezultat că terenul solicitat nu se suprapune cu terenul ce constituie domeniu public, respectiv terenul de 194 mp cuprinde o porțiune de 35 mp teren liber și 159 mp ce reprezintă platforma betonată care asigură accesul din Calea Victoriei spre spațiile comerciale ale Agenției Loto și ale numitei S.I.I..

Din înscrisul emis la 11.10.2006 de pârât, a rezultat că trotuarul amenajat cu dale este situat lângă clădirea în care se află spațiile comerciale care nu sunt situate la stradă, ci spre nordul parcelei în litigiu.

Pârâtul nu a dovedit că platforma betonată ar fi fost edificată cu respectarea dispozițiilor Legii nr.50/1991, ceea ce atrage incidența dispozițiilor art.10 pct.3 și 4 din Legea nr.10/2001 și nu a depus probe care să justifice instituirea servituții de trecere în favoarea reclamantului.

Terenul în litigiu a fost inclus în domeniul public abia în anul 2002, adică mult după formularea notificării.

Împotriva acestei sentințe, a declarat apel pârâtul Primarul municipiului Turda, solicitând desființarea ei și respingerea acțiunii reclamantului.

În motivarea apelului, pârâtul a susținut că pentru a pronunța soluția în cauză, prima instanță a apreciat în mod eronat că nu există nici un impediment pentru restituirea în natură a suprafeței de 194 mp teren, soluția fiind criticabilă în primul rând fiindcă acest teren este ocupat de un trotuar cu dale, spațiu verde și parcare asfaltată.

Prin adresa din 11.10.2006 a Direcției Tehnice, pârâtul a învederat instanței că memoriul tehnic depus la dosar nu corespunde realității, dar cu toate acestea, instanța în considerente a arătat că pârâtul nu a contestat memoriul respectiv.

Având în vedere afectiunea imobilului din prezenta cauză și ținând cont de prevederile art.10 alin.2 din Legea nr.10/2001, apelantul se întreabă cum se poate dispune restituirea în natură a unei porțiuni din trotuarul situat lângă clădirea în care se află spațiile comerciale, și a terenului cu destinația de spațiu verde.

În ceea ce privește reținerea instanței că terenul a fost inclus în domeniul public în anul 2002, după formularea notificării, apelantul a arătat că a început demersurile în acest sens imediat după apariția Legii nr.213/1998 însă formalitățile au durat până în anul 2002, independent de voința lui. Însă, la data când s-a făcut inventarierea domeniului public al municipiului Turda, imobilul în litigiu făcea parte din domeniul public.

Apoi, instanța nu a ținut seama de faptul că pentru imobilul în litigiu, reclamantul a primit despăgubiri cu ocazia exproprierii, iar art.12 din Legea nr.10/2001 condiționează restituirea în natură, de rambursarea sumei reprezentând valoarea despăgubirilor primite, actualizată cu coeficientul legal.

Din coroborarea dispozițiilor Legii nr.10/2001 cu cele ale Legii nr.213/1998, rezultă că până la finalizarea procedurii de trecere din domeniul public în domeniul privat, primarul nu poate dispune asupra bunurilor aflate în domeniul public al orașului, singurul în măsură fiind Consiliul local al municipiului Turda, care nu este parte în proces, iar hotărârea nu îi este opozabilă.

Apoi, instanța a restituit terenul în natură, dar a menținut art.5 din dispoziție care prevede trimiterea dosarului aferent notificării la Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, ceea ce nu se mai justifică din moment ce se restituie totul în natură.

Intimatul F.E. prin întâmpinare a solicitat respingerea apelului și menținerea sentinței apelate, ca legală și temeinică.

De asemenea, intimatul a depus și note de ședință.

Examinând apelul prin prisma motivelor invocate, curtea reține următoarele:

Așa după cum a reținut în mod corect prima instanță, terenul în litigiu în suprafață de 194 mp înscris în CF nr.1275 Oprișani, nu se afla în domeniul public la data intrării în vigoare a Legii nr.10/2001 și atunci când reclamantul a formulat notificarea. Trecerea în domeniul public s-a făcut abia prin HG nr.969/2002.

Primarul municipiului Turda a refuzat restituirea terenului în litigiu, afirmând că face parte din domeniul public, fiind parțial un trotuar pavat cu dale, iar restul având destinația de spațiu verde și cu toate acestea, alte porțiuni de teren învecinate, sunt concesionate prin contractele de concesiune nr.47/02.04.1993 și nr.48/02.04.1993.

Prin adresa nr.6899/25.06.2007, pârâtul i-a comunicat reclamantului că trotuarul și parcarile construite pe terenul revendicat, au fost executate în baza autorizației de construire nr.288/25.10.2005.

Corespunde realității că prin adresa din 11.10.2006 pârâtul a comunicat instanței că situația prezentată în memoriul justificativ nu mai este actuală, deoarece pe terenul în litigiu, care anterior reprezenta o platformă betonată, în prezent s-a amenajat un trotuar dalat de aproximativ 3 m lățime lângă clădirea în care își desfășoară activitatea Agenția Loto Prono și magazinul numitei S.I.I., spațiu verde și parcare asfaltată de aproximativ 8 m lățime, înspre carosabil. Acest aspect nu schimbă însă datele problemei, deoarece terenul în litigiu poate fi restituit reclamantului.

Acordarea de despăgubiri pe care nu se întrevede termenul când le-ar primi reclamantul, având în vedere că Fondul Proprietatea nu este funcțional, nu reprezintă o despăgubire în spiritul Legii nr.10/2001, și a tratatelor internaționale la care România este parte. Pârâtul poate cumpăra de la reclamant terenul de care are nevoie, în condițiile legii, la prețul pieței, situație în care acesta va primi echivalentul în bani al terenului.

Pârâtul nu a dovedit că la data formulării notificării de către reclamant, terenul în litigiu ar fi făcut parte din domeniul public; abia prin Hotărârea guvernului nr.969/2002, terenul a trecut în domeniul public, în baza Legii nr.213/1998, ulterior notificării reclamantului.

Este adevărat că restituirea terenului expropriat este condiționată de rambursarea unei sume reprezentând valoarea despăgubirii primite, actualizată cu coeficientul de actualizare stabilit, în cazul în care persoana îndreptățită a primit o despăgubire, așa cum prevede art.12 din Legea nr. 10/2001, dovada achitării sumei fiind în sarcina pârâtului.

În raporturile generate de Legea nr.10/2001, calitate procesuală pasivă are Municipiul Turda prin Primar, astfel că hotărârea judecătorească irevocabilă îi va fi opozabilă și Consiliului local.

În situația în care hotărârea instanței de obligare a primarului la emiterea unei dispoziții de restituire în natură a terenului în litigiu, rămâne irevocabilă, este evident că prevederile art.5 din dispoziția nr.311/14.02.2006, vor deveni caduce.

Pentru aceste considerente, în temeiul art.296 C.pr.civ. se va respinge apelul, ca nefondat.

Drept civil. Obligație de plată a taxei judiciare de timbru într-o acțiune în pretenții

Sentința nr. 292 din 13 septembrie 2007

Prin sentința civilă nr. 186/16.02.2007 a Tribunalului Maramureș s-a anulat, ca netimbrată, acțiunea formulată de reclamantii P.R. și P.T. împotriva pârâtului Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice, Direcția Generală a Finanțelor Publice Maramureș, având ca obiect pretenții.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut că reclamantii au solicitat obligarea pârâtului la plata sumelor de câte 400.000 Euro, 500.000 Euro, cu titlu de despăgubiri morale, respectiv a sumei de 7.500 Euro daune morale.

Având în vedere valoarea obiectului cauzei, pentru termenul din 16.02.2007 reclamanții au fost citați cu mențiunea de a achita o taxă judiciară de timbru în cuantum de 33.696,52 lei și timbru judiciar de 5 lei.

Reclamanții nu s-au prezentat în instanță și nu au depus chitanțe doveditoare a plății taxei judiciare de timbru, nu au cerut amânarea cauzei în vederea timbrării.

Față de dispozițiile art. 20 din Legea nr. 146/1997, acțiunea va fi anulată, ca netimbrată.

Împotriva sentinței au declarat apel, în termen legal, reclamanții, solicitând să se clarifice problema revendicării de către aceștia a suprafeței de 1928 mp teren obținut prin titlul de proprietate emis în baza Legii nr. 18/1991, a calității persoanelor care ocupă și dețin acest teren.

Arată că cererea lor este scutită de plata taxelor de timbru, conform Titlului VI pct. 43 din Legea nr. 247/2005, astfel că greșit s-a anulat acțiunea, ca netimbrată.

Prin întâmpinare, pârâtul intimat a solicitat respingerea apelului și păstrarea sentinței, ca fiind legală.

Examinând hotărârea criticată prin prisma motivelor invocate de reclamanți, se constată că apelul este nefondat.

În primul rând, se observă că unele critici din memoriul de apel (privitoare la revendicarea unei suprafețe de teren) reprezintă, în realitate, cereri noi, formulate pentru prima oară în fața acestei instanțe și care, în raport de dispozițiile art. 294 alin. 1 Cod proc.civ., sunt inadmisibile (excepție ridicată în ședința publică de astăzi).

În al doilea rând, apelanții sunt în eroare în ceea ce privește obligația stabilită în sarcina lor, de plată a taxelor de timbru, cuantumul menționat pe citație a fost adus la cunoștința acestora și nu a fost contestat, nu s-a formulat cerere de reexaminare și nici vreo altă apărare, iar acțiunea dedusă judecății nu este din categoria celor vizate prin Legea nr. 247/2005, în materia fondului funciar, scutite de plata taxelor de timbru, ci este o acțiune în pretenții, supusă plății taxei judiciare de timbru, conform art. 2 alin. 1 din Legea nr. 146/1997.

Constatând că, față de neîndeplinirea de către reclamanți a obligației de plată anticipată a taxei judiciare de timbru, în mod legal prima instanță a dat curs excepției netimbrării, în sensul art. 20 alin. 3 din Legea nr. 146/1997, apelul se va respinge, în baza art. 296 Cod proc.civ., iar sentința va fi păstrată.

Drept civil. Proprietatea. Legea nr. 10/2001

Decizia nr. 316 din 20 septembrie 2007

Prin sentința civilă nr. 425/30.05.2003 a Tribunalului Maramureș s-a admis plângerea formulată de reclamanții B.M. și B.C. împotriva pârâtelor SC M. SA și Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului.

A fost obligată pârâta SC M. SA să emită decizie motivată asupra cererii de restituire în natură a terenurilor ce au format proprietatea antecesorului reclamanților, B.G..

Au fost obligate ambele pârâte să facă reclamanților oferte de restituire prin echivalent a contravalorii terenurilor, raportate la valoarea de piață a acestora, și să indice contractele civile sau comerciale care afectează terenurile solicitate.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut că reclamanții au trimis pârâtei SC M. SA notificare în baza Legii nr. 10/2001, pentru restituirea în natură a terenului în suprafață de 10618 mp, înscris în CF 12319, sub nr. top. 2708/274, în prezent identificat sub nr. top. 2708/274/a/4 și nr.top. 2708/274/a/3 din CF 13346 Baia Mare.

Pârâta nu s-a conformat prevederilor art. 23 din lege și nu a emis dispoziție motivată asupra cererii de restituire în natură, arătând, printr-o adresă, că terenul intră sub incidența legilor fondului funciar.

SC M. SA nu s-a conformat nici prevederilor art. 24 din Legea nr. 10/2001, în sensul de a face o ofertă de despăgubire prin echivalent, în termenul imperativ de 60 de zile, reclamanții, ca moștenitori ai fostului proprietar tabular, având calitatea de persoane îndreptățite la măsuri reparatorii.

În baza art. 21 din Constituție, art. 2 alin. 1 din Legea nr. 92/1992, plângerea reclamanților este întemeiată, deoarece SC M. SA nu și-a îndeplinit obligațiile legale, printr-un refuz nejustificat de a răspunde la cererea de restituire în natură sau prin echivalent.

Cum în speță sunt incidente și prevederile art. 2 alin. 2 din lege, se impune admiterea plângerii și obligării pârâtei SC M. SA să procedeze în conformitate cu art. 23 din Legea nr. 10/2001.

Dacă restituirea în natură nu va fi aprobată sau nu este posibilă, pârâtele vor fi obligate să se conformeze prevederilor art. 24 alin. 1 și 2, art. 36 din lege, în sensul motivării deciziei și efectuării unei oferte de restituire prin echivalent.

Împotriva sentinței a declarat apel, în termen legal, pârâta SC M. SA, solicitând schimbarea acesteia în sensul respingerii acțiunii reclamanților.

În motivare, apelanta susține că deține un titlu de proprietate valabil asupra terenului în discuție, intimații având obligația, în conformitate cu prevederile art. 27 din Legea nr. 10/2001, să se adreseze cu notificare autorității implicate în privatizare, fostul Fond al Proprietății de Stat, în prezent A.P.A.P.S., față de împrejurarea că SC M. SA a fost integral privatizată prin contractul de vânzare-cumpărare de acțiuni încheiat în anul 1999.

A invocat lipsa capacității procesuale pasive, deoarece actualul acționar majoritar a intrat în proprietatea acțiunilor societății cu titlu oneros și este de bună-credință, iar SC M. SA nu are nici un drept de a emite decizii în numele statului, care a înțeles să-și înstrăineze toate acțiunile deținute la societate.

Sentința a fost atacată cu apel, în termen legal, și de către pârâta Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, care a solicitat schimbarea sentinței și respingerea acțiunii față de aceasta, pe temeiul excepției prematurității cererii.

În motivele de apel, pârâta arată că hotărârea este nelegală și netemeinică deoarece nu s-a verificat respectarea dispozițiilor legale cuprinse în art. 27 și următoarele din Legea nr. 10/2001, acțiunea reclamanților fiind prematur introdusă față de aceasta.

La data intentării plângerii în instanță a existat notificare trimisă doar pârâtei SC M. SA, iar în contradictoriu cu A.P.A.P.S. nu s-a desfășurat nici o procedură administrativă prealabilă.

Termenul de 6 luni prevăzut de art. 23, potrivit H.G. nr. 498/2003, nu curge de la data înregistrării notificării, ci de la data completării dosarului, iar actele care însoțesc notificarea sunt expres prevăzute în art. 22 din Legea nr. 10/2001 și normele metodologice de aplicare a acesteia.

Prin decizia civilă nr. 160/06.10.2003 a Curții de Apel Cluj, dosar nr. 5841/2003, s-au admis apelurile declarate de cele două pârâte și plângerea a fost respinsă, pentru lipsa calității procesuale pasive față de pârâta SC M. SA, și ca inadmisibilă în contradictoriu cu pârâta A.P.A.P.S.

Reclamanții au atacat cu recurs decizia, admis de Înalta Curte de Casație și Justiție, în dosar nr. 20483/1/2003, unde, prin decizia civilă nr. 2641/10.03.2006 a fost casată hotărârea instanței de apel și cauza trimisă spre rejudecare.

În considerentele hotărârii instanței de recurs, în baza art. 315 Cod proc.civ., s-au dat îndrumări referitoare la clarificarea situației juridice reale a terenului în litigiu, prin prisma Legii nr. 10/2001 ori a prevederilor Legii nr. 18/1991, a valabilității ori nevalabilității titlului statului, a exproprierilor efectuate în privința imobilului ce a aparținut antecesorului reclamanților, prin completarea probatoriului cu înscrisuri și refacerea expertizei tehnice administrată în cauză.

S-a mai arătat că *neapelând sentința instanței de fond, reclamanții au achiesat la soluția pronunțată*, în concordanță cu precizarea de acțiune prin care au investit prima instanță, de obligare a pârâtei SC M. SA la emiterea unei decizii motivate de restituire în natură sau efectuarea unei oferte de restituire prin echivalent.

În rejudecarea cauzei, formându-se dosarul cu nr. unic 20483/1/2003, s-a dispus suplimentarea probațiunii, potrivit îndrumărilor din decizia de casare, prin completarea de către ing. Z.I. a raportului de expertiză efectuat în fața primei instanțe, precum și depunerea unor înscrisuri de către apelanta SC M. SA, acte justificative ale dreptului de proprietate, contractul de vânzare-cumpărare de acțiuni nr. MM/38/21.10.1999, coli funciare *in extenso* privitoare la dezmembrările survenite asupra parcelei inițiale cu nr.top. 2708/74, transcrisă din CF 12319 Baia Mare în CF 13346 Baia Mare, cuprinzând înstrăinările ce au intervenit pe parcursul derulării procesului, construcția amplasată pe acest teren și parte din terenul întabulat pe numele pârâtei SC M. SA (CF 13659, CF 14423).

Examinând hotărârea criticată prin prisma motivelor invocate de pârâte, se constată următoarele:

Plângerea reclamanților B.M. și B.C., formulată la data de 29 octombrie 2001, a avut ca obiect pretenția de restituire în natură sau prin echivalent, în condițiile art. 23 și art. 24 din Legea nr. 10/2001, a terenului în suprafață de 10.618 mp situat în intravilanul municipiului Baia Mare, ce a fost evidențiat în CF 12319 Baia Mare, nr.top. 2708/274, în suprafață totală de 37.111 mp, ce a constituit proprietatea tabulară a lui B.G., decedat la data de 20.01.1998, soțul reclamantei B.M. și tatăl reclamantului B.C.

Evocându-și calitatea de persoane îndreptățite la măsuri reparatorii, potrivit dispozițiilor art. 3 alin. 1 lit. a, art. 4 alin. 2 din Legea nr. 10/2001, reclamanții au avut o poziție constantă pe parcursul derulării tuturor ciclurilor procesuale ale dosarului, începând cu motivarea în drept și în fapt a plângerii adresată instanței de judecată, în sensul că suprafața de teren revendicată a fost preluată fără titlu valabil în proprietate de

stat, astfel că, în temeiul art. 2 alin. 2 din lege, aceștia, prin autorul lor, și-au păstrat calitatea de proprietar avută la data preluării.

Prin raportul de expertiză tehnică efectuat în fața primei instanțe de către ing. Z.I. a fost identificat și măsurat imobilul în litigiu, la suprafața reală de 9.550 mp., regăsită pe parcelele nr. top. 2708/274/a/3, 2708/274/a/4, colorată cu galben în anexele nr. 1 și 2, amplasată între B-dul București și terasamentul căii ferate.

Analizând dezmembrările efectuate asupra parcelei originare, cu nr.top. 2708/274, ce a fost înscrisă în CF 12319 Baia Mare, expertul a confirmat susținerile reclamantilor, și anume că terenul revendicat în cadrul acestui litigiu, în suprafață de 9550 mp, nu a făcut obiectul exproprierii dispuse prin Decretul Consiliului de Stat nr. 405/1970, act normativ ce a vizat exproprierea unui alt teren ce a aparținut lui B.G., desprins din parcela nr. top. 2708/274, în suprafață de 5.128 mp., pentru construirea Filaturii de Bumbac, autoarea în drepturi a pârâtei SC M. SA.

Completarea raportului de expertiză dispusă în apel întărește concluziile inițiale ale expertului Z.I., care a stabilit că prin Decretul nr. 405/1970 s-a expropriat o porțiune de 5.128 mp., colorată în roșu în cadrul primei lucrări de expertiză, și care nu se află în discuție; de asemenea, suprafața de 9.550 mp., colorată cu galben în anexa nr. 1 de la fila 147 din dosarul de apel, identică cu cea marcată cu galben în raportul de expertiză de la tribunal, nu a fost expropriată, fiind ocupată abuziv de către Filatura de Bumbac, pentru organizarea de șantier, prin scoaterea temporară a terenului din circuitul agricol, urmând să fie restituită proprietarului după finalizarea lucrărilor și realizarea scopului exproprierii.

Conchide expertul, verificând înscrierile operate în CF, că Decretele nr. 119/1967, nr. 700/1968, nr. 632/1973 și nr. 739/1973 (menționate în decizia de casare) au vizat traseul conductei de steril întabulat în favoarea C.N. R. SA, sub nr. top. 2708/274/a/5, în suprafață de 213 mp., colorat cu albastru în anexa nr. 1 a suplimentului la expertiză, care nu se află în litigiu.

O altă problemă ce a trebuit lămurită în speță a fost aceea a situației juridice a terenului în suprafață de 9550 mp, pretins de reclamanti în baza Legii nr. 10/2001, în sensul dacă acesta face parte din categoria imobilelor al căror regim juridic este reglementat de Legea nr. 10/2001, or, dimpotrivă, este exclus de la aplicarea acestei legi, în temeiul art. 8, fiind vorba despre un teren circumscris obiectului de activitate al legilor din domeniul fondului funciar.

Aceasta a fost și apărarea pârâtei SC M. SA, care, refuzând emiterea unei decizii asupra notificării expediate de reclamanti, în baza art. 23 și art. 24 din Legea nr. 10/2001, și-a justificat conduita argumentând că terenul face obiectul Legii nr. 18/1991.

Chestiunea a fost clarificată, probele administrate în cauză demonstrând că terenul de 9.550 mp. nu a fost inclus în titlul de proprietate eliberat în baza Legii nr. 18/1991 în favoarea autorului reclamantilor, cu nr. 44195/33/23.07.1998, pentru o suprafață totală de 4 ha și 7.934 mp. și, așa cum se indică chiar în datele de identificare a terenului din intravilan, suprafața de 2.703 mp. și cea de 246 mp., de pe str. Dragoș Vodă, în total de 2.949 mp, se regăsesc pe altă parcelă decât cele aflate în litigiu, cu nr.top. 2708/274/a/7.

Același expert precizează că suprafața de teren atribuită prin titlu lui B.G. este identificată, după dezmembrare, pe parcelele cu nr.top. nou 2708/274/a/7/1 și 2708/274/a/7/2, amplasată la nord de terasamentul căii ferate, colorată cu verde în schița de la fila 147, la distanță de porțiunea delimitată în cadrul acestui litigiu.

Constatând, în consecință, că terenul revendicat de reclamantii, de 9.500 mp., nu a fost cuprins în titlul de proprietate emis pe numele antecesorului lor, conform Legii nr. 18/1991, dar este situat în intravilanul municipiului Baia Mare, urmează să fie înlăturată apărarea pârâtei SC M. SA, fondată pe dispozițiile art. 8 alin. 1 din Legea nr. 10/2001, în forma sa inițială.

În legătură cu scriptul depus în copie necertificată de către pârâta SC M. SA, aflat la dosarul tribunalului, prin care se atestă că CAP Săsar este proprietar faptic asupra nr. top. 2708/274 în suprafață de 6.262 mp., aparținând lui B.G., potrivit dispozițiilor art. 139, art. 172 Cod proc.civ., s-a pus în vedere acestei apelante să prezinte spre vedere instanței originalul înscrisului, însă SC M. SA nu s-a conformat, astfel că, în sensul art. 139 lin. 1, teza a II-a Cod proc.civ., actul nu poate fi luat în considerare.

De altfel, caracterul de complinire al normelor Legii nr. 10/2001 în raport cu alte acte normative în scop reparatoriu din domeniul imobiliar, în privința restituirii terenurilor din intravilanul localităților, este subliniat și de normele metodologice de aplicare a acestei legi, aprobate prin H.G. nr. 498/2003, în vigoare la data înaintării plângerii de către reclamantii.

Cartea funciară nr. 12913 Baia Mare, sistată prin încheierea nr. 4320/23/1997, ca și cartea funciară nou înființată, nr. 13346 Baia Mare, în care a fost transcrisă parcela nr. top. 2708/274, în suprafață de 37.111 mp., sub nr.top. nou 2708/274/a, cu aceeași suprafață, nu explică titlul în baza căruia întreg imobilul în suprafață de 37.111 mp. a fost considerat ca fiind proprietate de stat. În ciuda demersurilor făcute la oficiul de cadastru, nu a fost identificată adresa nr. 913/1997 emisă de O.C.O.T. Maramureș, pe temeiul căreia, așa cum rezultă din cele două cărți funciare, s-a făcut transcrierea nr. top. 2708/274 sub nr. top. 2708/274/a, în favoarea Statului Român.

Reiese în mod cert că suprafața de teren în litigiu de 9.550 mp., identificată sub nr. 2708/274/a/3 și 2708/274/a/4, nu a fost expropriată și a trecut fără titlu valabil în proprietate de stat, în concordanță cu prevederile art. 2 alin. 1 lit. h din Legea nr. 10/2001, în forma inițială.

Lipsa valabilității titlului statului impune ca, din perspectiva dispozițiilor art. 2 alin. 2 din Legea nr. 10/2001, autorului reclamanților, fostul proprietar tabular B.G., să i se recunoască și în prezent calitatea de proprietar avută la data preluării.

Pentru o certă stabilire a stării de fapt în cauză, expertul Z.I. a arătat că pârâta SC M. SA mai este proprietară tabulară doar a unei suprafețe de teren de 8.989 mp., diferența de 473 mp. fiind înstrăinată către SC Petra Plus SRL, iar diferența de 88 mp. fiind înstrăinată către Fundația Culturală Ecologică Maramureș, până la concurența întregii suprafețe, de 9.550 mp.

De asemenea, parcela cu nr.top. 2708/274/a/3. în suprafață de 475 mp., a rămas proprietatea SC M. SA, însă construcțiile amplasate pe acest teren au fost vândute unor terțe persoane, societăți comerciale, iar parcela cu nr.top. 2708/274/a/4 a suferit numeroase dezmembrări succesive, terenul, parțial înstrăinat de SC M. SA, fiind ocupat de platformă betonată, depozite materie primă, magazie tip șopron.

Rezumând, reclamanții sunt persoane îndreptățite la măsuri reparatorii, au trimis notificare în vederea restituirii în natură a terenului, unitatea deținătoare, pârâta SC M. SA, nu a emis decizie ori dispoziție motivată, deși imobilul revendicat, amplasat în intravilanul localității, a constituit proprietatea sa tabulară (înstrăinat parțial pe parcursul soluționării pricinii).

Singurul motiv al apelului declarat de această pârâtă îl reprezintă lipsa calității procesuale pasive, căci, deși unitate deținătoare a imobilului, în sensul terminologiei uzitate în Legea nr. 10/2001, nu poate fi apreciată ca fiind obligată la emiterea unei astfel de decizii, pe baza reglementărilor din art. 23 și art. 24 din Legea nr. 10/2001. Susține că, fiind integral privatizată la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001, erau incidente prevederile art. 27 și următoarele din lege, notificarea reclamanților urmând să fie adresată și rezolvată de instituția publică implicată care a efectuat privatizarea, în speță pârâta A.P.A.P.S., măsurile reparatorii convenite reclamanților fiind cele în echivalent.

Este reală apărarea pârâtei SC M. SA, și anume că, la data adoptării Legii nr. 10/2001, avea statutul de societate comercială integral privatizată, potrivit contractului de vânzare-cumpărare de acțiuni din anul 1999, însă această împrejurare, în circumstanțele concrete ale cauzei, nu o exonerează de obligația stipulată în sarcina ei de către prima instanță, de a se pronunța asupra notificării reclamanților.

Problema trebuie privită prin prisma principiilor ce guvernează aplicarea legii civile în timp, astfel: plângerea lui B.M. și B.C. a fost înregistrată încă din data de 29 octombrie 2001, moment la care era în vigoare Legea nr. 10/2001, în forma sa inițială, și care, în cuprinsul art. 20, art. 23 și art. 24, a statuat regula primordială a restituirii în natură, către persoana îndreptățită, a tuturor imobilelor preluate abuziv, indiferent de destinație, deținute de o regie autonomă, o societate comercială sau de orice altă persoană juridică. Notificarea se adresează persoanei juridice deținătoare, solicitând restituirea în natură, iar unitatea deținătoare este obligată să se pronunțe, prin decizie sau dispoziție motivată asupra restituirii în natură și, subsecvent, să facă o ofertă de restituire prin echivalent, corespunzătoare valorii imobilului.

Art. 27 – 31 din lege definesc regimul juridic al imobilelor evidențiate în patrimoniul unei societăți comerciale privatizate, cu respectarea dispozițiilor legale, prin acordarea măsurilor reparatorii sub formă de echivalent, de către instituția publică implicată în privatizare (în speță pârâta A.P.A.P.S., în prezent A.V.A.S.), însă obiectul acestor reglementări este strict circumscris imobilelor **preluate cu titlu valabil**.

Prin coroborare cu prevederea instituită în art. 2 alin. 2 din Legea nr. 10/2001, a prezumției de proprietate a celui care a fost proprietar la data preluării, rezultă îndubitabil că instituția care a efectuat privatizarea este îndrituită să se pronunțe asupra notificării doar în ipoteza imobilelor preluate cu titlu valabil. În speță, s-a dovedit cu certitudine că terenul în litigiu, de 9.550 mp, a trecut fără titlu valabil în proprietate de stat, nefiind expropriat, ci ocupat abuziv pentru organizarea de șantier.

Consecința este că unității deținătoare, persoana juridică SC M. SA, chiar privatizată integral fiind, îi revine obligația de a emite decizie ori dispoziție motivată asupra cererii de restituire în natură, așa cum corect a reținut tribunalul.

Este adevărat că Legea nr. 10/2001 a fost modificată prin Legea nr. 247/2005, în cursul procesului, în sensul că la acest moment legea nouă nu mai face distincție, în privința societăților privatizate, deținătoare a unor imobile preluate abuziv de stat, între cele preluate cu titlu valabil și cele preluate fără titlu valabil, iar pentru aceste imobile, conform art. 29, persoanele îndreptățite au dreptul la despăgubiri în condițiile legii speciale, chiar și în cazul în care imobilele au fost înstrăinate, măsuri reparatorii în echivalent care se propun de către instituția publică ce a efectuat privatizarea.

Dar în speță nu pot fi aplicate aceste reglementări din legea nouă, defavorabile reclamanților intimați, deoarece sunt în conflict cu principiile ce guvernează aplicarea legii civile în timp, neretroactivitatea legii noi și nesupraviețuirea legii vechi.

Fiind vorba despre raporturi juridice născute sub imperiul legii vechi, dar care produc efecte și ulterior intrării în vigoare a legii noi, trebuie făcută deosebirea între consecințele și efectele epuizate sau complet realizate ale unor acte anterioare și consecințele și efectele viitoare, încă nerealizate, dar în funcție de criteriul dreptului câștigat.

Astfel, o lege care nu este retroactivă prin declarația legiuitorului nu trebuie aplicată drepturilor deja câștigate în momentul punerii ei în vigoare, cum este cazul reclamanților, în privința cărora, prin normele inițiale ale Legii nr. 10/2001, s-a recunoscut calitatea de proprietar la data preluării, corelativ obligației stipulată în sarcina unității deținătoare, privatizată sau nu, de a se pronunța prin dispoziție sau decizie asupra notificării de restituire în natură.

Acest drept, consfințit de legea în vigoare, nu poate fi declarat ca pierdut prin edictarea ulterioară a altor dispoziții în materie, cu unicul argument al trecerii timpului și modificării legislative survenite.

Acesta este și principiul avut în vedere la pronunțarea deciziei nr. 52/04.06.2007 de către Înalta Curte de Casație și Justiție, care, admitând recursul în interesul legii, a stabilit că prevederile art. 16 și următoarele din Legea nr. 247/2005, privind procedura administrativă de acordare a despăgubirilor, nu se aplică deciziilor sau dispozițiilor emise anterior intrării în vigoare a legii, contestate în termenul prevăzut de Legea nr. 10/2001.

Ca atare, observând că sentința atacată este legală și temeinică, în baza art. 296 Cod proc.civ. se va respins apelul pârâtei SC M. SA.

Este fondat, în schimb, apelul declarat de pârâta A.V.A.S., fosta A.P.A.P.S., care a criticat sentința sub aspectul nelegalei soluționări a excepției de prematuritate pe care a ridicat-o.

Această pârâtă a susținut că în contradictoriu cu A.P.A.P.S. nu a fost parcursă procedura administrativă prealabilă, obligatorie, reglementată în art. 27 și următoarele din Legea nr. 10/2001, fiind chemată în judecată și aducându-i-se la cunoștință notificarea, doar pe timpul desfășurării litigiului. Corespund adevărului aceste împrejurări, căci obligația stabilită de instanță în sarcina persoanei juridice deținătoare, pârâta SC M. SA, de a emite dispoziție ori decizie motivată asupra notificării expediate de reclamanți, nu poate coexista alături de o obligație similară fixată în sarcina altei persoane juridice, pârâta A.V.A.S., cu atribuții special menționate și clar delimitate în Legea nr. 10/2001.

Așadar, excepția invocată de această apelantă apare ca întemeiată, obligația de a face reclamanților ofertă de restituire prin echivalent a contravalorii terenului neputând fi determinată prin prisma normelor exprese cuprinse în art. 27 și următoarele din Legea nr. 10/2001, concomitent cu cea care incumbă unității deținătoare și prealabil soluționării notificării de către aceasta.

În concluzie, în baza art. 296 Cod proc.civ., se va admite apelul acestei pârâte și sentința va fi schimbată în parte, prin respingerea acțiunii reclamanților îndreptată împotriva pârâtei A.V.A.S.

Este de observat, așa cum se subliniază în considerentele deciziei de casare, că reclamanții și-au precizat acțiunea și, neatacând cu apel sentința, au achiesat soluției

pronunțate de tribunal, care, așa cum rezultă din motivarea hotărârii, nu a dezlegat în drept, pe fond, problema litigioasă a îndreptăririi reclamanților la restituirea în natură a terenului revendicat, a limitelor în care urmează să aibă loc aceasta, sau, dimpotrivă, a îndreptăririi lor la măsuri reparatorii în echivalent. Verificând calitatea lor de persoane îndreptățite, ca și incidența normelor art. 23 și art. 24 din Legea nr. 10/2001, accesul liber la justiție, garantat de Constituție, prima instanță a statuat doar asupra refuzului nejustificat al pârâtei SC M. SA de a răspunde notificării reclamanților, obligând-o să dea curs obligației stipulate în art. 23 și art. 24 din Legea nr. 10/2001.

Reclamanții au fost mulțumiți de această soluție, iar pârâtei SC M. SA, în temeiul interdicției prevăzută în art. 296 Cod proc.civ., nu i se poate înrăutăți situația în propria cale de atac, prin inserarea unei dispoziții de obligare la restituirea în natură a terenului, în total sau în parte, în funcție de concluziile raportului de expertiză.

Rămâne deschisă lui B.M. și B.C., ținând seama de limitele în care a fost soluționată plângerea pe care au formulat-o, posibilitatea ca, în situația în care nu sunt de acord cu decizia ori dispoziția pe care o va emite pârâta SC M. SA, să o supună controlului judecătoresc.

Intimații reclamanți și apelanta pârâtă A.V.A.S. nu au efectuat cheltuieli de judecată.

CUNOAȘTEREA LIMBII OFICIALE. DREPT LA APĂRARE. PROCES ECHITABIL. GARANTARE. DREPTUL LA TĂCERE. CONSECINȚE.

Principiul folosirii limbii oficiale prin interpret este de natură să garanteze părților exercitarea dreptului la apărare, dar și egalitatea lor în fața autorităților judiciare, rațiune pentru care nerespectarea sa atrage nulitatea actelor efectuate în alte condiții. Este considerată legală desfășurarea procesului în limba română, atâta timp cât judecătorii, procurorul și părțile din proces cunosc această limbă.

Dreptul la tăcere nu este un drept absolut, iar în situațiile în care probele de vinovăție sunt evidente, judecătorul poate reține unele consecințe defavorabile din tăcerea acuzatului, fără să fie afectat caracterul echitabil al procesului și prezumția de nevinovăție (cauza Saunders contra Regatului Unit 17 decembrie 1996).

Tribunalul Cluj prin sentința penală nr.388 din 22 iunie 2006 i-a condamnat pe inculpații P.V. și C.A ambii pentru comiterea infracțiunilor de tentativă la omor deosebit de grav, prev. și ped. de art.20 raportat la art.174, 176 lit.d Cod penal, la pedeapsa de 12 ani și 6 luni închisoare fiecare și interzicerea, pentru fiecare inculpat, pe durata de 8 ani a exercițiului drepturilor prev. de art.64 lit.a,b Cod penal și tâlhărie, prev. și ped.de art.211 al.2 lit.b, c, al.2/1 lit.a, b cu art.13 Cod penal, la pedeapsa de 10 ani închisoare fiecare.

În temeiul art.33 lit.a și art.34 lit.b Cod penal, s-a constatat că aceste fapte sunt concurente și s-a dispus contopirea pedepselor, urmând ca fiecare inculpat să execute pedeapsa ce mai grea, aceea de 12 ani 6 luni închisoare și interzicerea pe 8 ani a exercițiului drepturilor prev. de art.64 lit.a,b Cod penal, sporită cu 5 ani închisoare, rezultând pedeapsa finală de:

- 17 ani 6 luni închisoare fiecare inculpat și interzicerea, pe 8 ani, a exercițiului drepturilor prev. de art.64 lit.a,b Cod penal.

S-a făcut aplicațiunea art.71,64 Cod penal.

În temeiul art.350 C.pr.pen., s-a menținut starea de arest a ambilor inculpați și potrivit art.88 Cod penal, din pedepse s-a dedus timpul reținerii și arestării preventive începând cu data de 25.12.2004 la zi, pentru ambii inculpați.

În baza art.118 lit.d Cod penal s-a dispus confiscarea specială de la inculpați a sumei de 2.279,41 Euro.

Potrivit art.189 C.pr.pen., onorariile av. oficiu de câte 100 lei pentru fiecare inculpat se suportă de la FMJ.

S-a dispus suportarea de la FMJ, pentru a fi acordată traducătoarei Misirianțu Sanda, suma de 2.400.000 lei reprezentând traducere simultană, în dezbateri, pentru 6 h și suma de 1.120.000 lei reprezentând traducerea în limba rusă a prezentei hotărâri.

În temeiul art.191 C.pr.pen. a fost obligat fiecare inculpat să plătească câte 1.000 lei RON cheltuieli judiciare în favoarea statului.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut în fapt următoarele:

Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj s-a dispus trimiterea în judecată penală, în stare de arest preventiv a inculpaților P.V. și C.A., ambii pentru comiterea tentativei la infracțiunea de omor deosebit de grav prev.și ped.de art.20 raportat la art.174, 176 lit.d C.pen., și tâlhărie prev.și ped.de art.211 alin.2 lit.b, c, alin.2/1 lit.a, b cu art.13 și art.33 lit.a C.pen.

În concret, în actul de sesizare a instanței s-a reținut că cei doi inculpați, în dimineața de 30.12.2000, s-au deplasat la casa de schimb valutar SC "P.E." din Cluj-Napoca, unde au tras două focuri de armă asupra casierei – partea vătămată K.I., pătrunzând în interiorul casei și sustrăgând din seif sume de bani în lei și valută străină.

În instanță, cei doi inculpați au refuzat să declare în legătură cu faptele penale reținute în sarcina lor, susținând că totul este o înscenare, nu au fost lăsați de procuror să se apere, neștiind limba română și neînțelegând învinuirile ce li se aduc, dar în esență arătând că ei nu au comis faptele respective, nu se aflau în România la acea dată.

Din actele și lucrările dosarului, declarațiile martorilor audiați în instanță, dar și a celor din faza de urmărire penală, instanța a reținut starea de fapt consemnată în actul de sesizare a instanței și care va fi detaliat mai jos, împreună cu considerațiile reținute de către instanță și motivarea respingerii cererilor propuse de inculpați în apărare.

În data de 29.12.2000, la orele 20,00, partea vătămată a intrat de serviciu la punctul de schimb valutar din Cluj-Napoca, a S.C. "P.E." S.R.L.Cluj.

Punctul de schimb valutar era deschis non-stop, partea vătămată urmând deci să-și desfășoare activitatea și pe timpul nopții.

Așa după cum a rezultat din declarația părții vătămate și procesul-verbal de cercetare la fața locului, pe timpul nopții accesul clienților nu era permis în interiorul casei de schimb valutar, servirea făcându-se printr-un geam al ușii de acces. Această ușă de acces din lemn și prevăzută cu o încuietoare în broască, era închisă pe timp de noapte și protejată de un grilaj metalic și o bară metalică închisă cu lacăt.

În intervalul orar cuprins între 4,30 - 4,45 din dimineața zilei de 30.12.2000, la geamul casei de schimb valutar s-a prezentat inculpatul C.A. înmânând părții vătămate o bancnotă de 50 dolari americani și solicitând să-i fie schimbată suma de 30 dolari americani în lei. Inculpatul nu a prezentat nici un act de identitate, dar a declarat că se numește B.V.

Partea vătămată a declarat că și-a dat seama că aceasta nu este identitatea reală a inculpatului, mai ales că acesta vorbea în limba română cu un pronunțat accent basarabean, accent pe care partea vătămată arată că-l cunoaște foarte bine.

Partea vătămată s-a deplasat la seif, a luat banii necesari efectuării schimbului și a întocmit chitanța de schimb pe numele B.V. În momentul în care a trecut de ghișeul interior al casei de schimb valutar având în mână banii și chitanța, partea vătămată l-a văzut pe inculpatul C.A. cu un pistol în mână. Imediat inculpatul a și executat două focuri de armă asupra părții vătămate, nimerind-o în ambele cazuri în zona capului.

Partea vătămată a declarat că a căzut la pământ, prefăcându-se moartă, dar nu și-a pierdut nici un moment cunoștința. A auzit în continuare cum cineva lovește cu piciorul în ușa de lemn a casei de schimb valutar, ușă care însă nu s-a deschis. O a doua persoană, identificată ulterior ca fiind inculpatul P.V., a pătruns însă în interiorul casei de schimb valutar prin geamul prin care se făcea servirea în timpul nopții. Această persoană s-a dus la seif, care avea cheile în el, partea vătămată auzind că foșnește o pungă.

Partea vătămată s-a prefăcut în continuare că este moartă, sesizând că persoana care a intrat în casa de schimb valutar s-a aplecat asupra ei, întrebând pe cineva de afară dacă să o mai împuște o dată, zicând însă că crede că partea vătămată este moartă. Aceasta este declarația inițială a părții vătămate, dată în chiar ziua comiterii faptei, în timp ce partea vătămată era în spital. Așa cum se va arăta mai încolo, partea vătămată a dat ulterior și alte declarații și a făcut unele precizări cu ocazia unei prezentări pentru

recunoaștere din album foto a inculpați lor, nuanțându-și declarația inițială. Acest lucru este pe deplin explicabil pentru că evident prima declarație a fost dată când victima era încă în stare de șoc, pe parcurs aceasta amintindu-și și alte amănunte, rememorând în mod firesc o faptă atât de gravă comisă asupra sa.

Cert este că partea vătămată a prezentat la internare diagnosticul "T.C.C. Plagă împușcată a pavilionului urechii drepte. Corp străin epicranian în fosa temporală dreaptă. Fractură cominutivă paramedian stâng a ramurii orizontale a mandibulei. Agresiune prin împușcare".

S-a practicat o intervenție chirurgicală, fiind extras corpul străin, în speță un glonț din fosa temporală dreaptă.

Un alt glonț nu a rămas în corpul victimei, fiind găsit la fața locului, dar a străbătut capul acesteia urmând însă o traiectorie ce nu a atins organe vitale.

Din raportul de expertiză medico-legală efectuată în cauză a rezultat că victima a suferit leziuni traumatice care s-au putut produce prin acțiunea unor proiectile monobloc care au avut forță cinetică crescută în momentul impactului (împușcare cu glonț). Aceste leziuni au necesitat pentru vindecare peste 60 zile îngrijiri medicale datând din 30.12.2000 și au pus în primejdie viața victimei.

În acest raport de expertiză medico-legală este consemnat că la Clinica de Neurochirurgie Cluj-Napoca, unde a fost inițial internată, aceasta era conștientă și orientată temporospațial, dar cu deficit de vorbire.

Partea vătămată K.I. a mai declarat că persoana care a intrat în casa de schimb valutar a ieșit tot pe geamul pe care intrase, îndreptându-se spre B-dul Eroilor. Partea vătămată a apăsat cele două butoane de alarmă și văzând că nu vine nimeni a și sunat la telefon la Agenția de pază "T.S." cu care S.C. "P.E." avea contract.

Apelul a fost preluat de martorul R.N., dispecer de serviciu în acea noapte, care i - a alertat pe agenții din teren, respectiv pe martorii B.A. și B.P. Aceștia au ajuns în circa 2-3 minute la fața locului, constatând că victima este conștientă, dar plină de sânge, sângele fiind prezent și pe podeaua casei de schimb valutar. Au fost anunțate salvarea și organele de poliție.

În baza probelor de la dosar se poate stabilit că apelul părții vătămate a avut loc în intervalul orar 4,31 - 4,45, dispecerul Poliției mun. Cluj-Napoca, fiind sesizat telefonic de către R.R. la ora 4,50. Aceste intervale orare rezultă din declarațiile martorilor și nu din anumite scripte sau registre ale agenției de securitate sau poliției. Până la urmă ora exactă a comiterii faptei nici nu este relevantă în cauză, important fiind că declarațiile martorilor și părții vătămate K.I. se coroborează între ele.

Reprezentanții S.C. "P.E." chemați la fața locului au constatat în prezența organelor de urmărire penală că seiful casei de schimb valutar este gol și au stabilit în baza actelor contabile că au fost sustrate următoarele sume de bani: 156.303.433 lei; 1982 dolari americani; 4550 DM; 190 lire sterline; 100 franci elvențieni; 3.481.000 lire Italia, 2100 franci francezi; 200 guldeni Olanda; 180 dolari Canada; 4770 schilling Austria și 4100 franci belgieni. La data respectivă moneda europeană unică nu intrase pe piață dar conform părții civile suma totală sustrasă ar reprezenta 11.186,88 euro la cursul de schimb de 27.505 lei. Oricum societatea a fost despăgubiră de societatea de asigurări cu suma de 245.000.000 lei, rămânând de recuperat suma de 2.279,41 lei.

Abia în anul 2002, inculpații au fost identificați ca autori ai faptelor de către partea vătămată, dar prinderea și reținerea lor s-a realizat la 25.12.2004, pornindu-se de la declarația martorului F.I., care a arătat că știa ceva despre această faptă după ce a

auzit în mass-media, unde a fost intens descrisă și prezentată. Acest martor, la data de 06.03.2002, a declarat că în cursul anilor 1994-1995 a cunoscut, prin intermediul unui cetățean moldovean pe nume C.S., pe alți doi cetățeni moldoveni, pe nume A.K. și V. Acest martor nu i-a cunoscut sub alte nume, dar i-a transportat cu taxi-ul și i-a găzduit, iar în anul 1998 a fost acasă la Chișinău la acel V.

Astfel, martorul a arătat că în data de 20 sau 21 decembrie 2000, a fost dirijat de la dispeceratul firmei de taxi "P.R." să se deplaseze la restaurantul "M." de pe str.Pavlov. Aici i-a întâlnit pe V. și A. care l-au rugat să-i ducă cu mașina până la Iași de revelion. A rămas stabilit ca cei doi să-l contacteze pe martor în ziua când vor să plece.

În noaptea de 29/30 decembrie 2000, în jurul orelor 1,00, martorul a fost dirijat din nou prin dispecerat să se deplaseze la benzinăria "S." de pe Calea Turzii din Cluj-Napoca. Aici era din nou așteptat de cei doi care i-au spus că în acea noapte, în jurul orelor 3,00, vor să plece la Iași și de acolo în Republica Moldova și că îl roagă să-i aștepte cu taxiul în spatele Liceului "B." la intersecția cu străduța de lângă magazinul "S."

Martorul F.I. declară că așa a și făcut, inițial apărând V. pentru a se asigura dacă el este acolo și rugându-l să aștepte pentru că în scurt timp vor veni amândoi. V. a plecat apoi și după circa o oră, timp în care martorul a rămas în mașină, a apărut A., cu o geantă în mână, urcându-se pe bancheta din spate. La circa un minut a apărut și V. care a urcat în față pe locul din dreapta, martorul pornind spre municipiul Bistrița. La ieșirea din Cluj-Napoca cei doi și-au dat jos puloverele cu care erau îmbrăcați și le-au băgat într-o pungă, îmbrăcându-se cu alte haine. În Gherla, la podul de pe Someș, V. i-a cerut martorului să oprească, a coborât și a aruncat plasa cu puloverele în Someș.

În municipiul Gherla martorul a declarat că a fost oprit de un filtru al poliției, filtru din care făcea parte agentul S.I.L. cu care se cunoștea de mai mult timp. Acesta nu a controlat mașina și i-a dat drumul să plece mai departe. Martorul S. a negat însă acest lucru, fiind cert însă că în noaptea comiterii faptei toate unitățile de poliție au fost alertate, inclusiv Poliția municipiului Gherla, iar el era de serviciu în noaptea respectivă, ieșind din schimb doar la ora 5.00. În nota telefonică de la dosar este consemnat faptul că autorii faptei sunt înarmați și vorbesc cu accent moldovenesc, iar martorul F.I. arată că S. i-a spus că filtrul este organizat din cauza unui jaf armat care a avut loc în Cluj-Napoca.

Nesinceritatea martorului S. este evidentă și justificată de faptul că se teme de posibilele consecințe ale faptului că la scurt timp după comiterea faptei, îndeplinindu-și superficial atribuțiile de serviciu a permis autorilor să scape.

Martorul F.I. a declarat că în continuare s-a îndreptat spre Dej și undeva înainte de această localitate, V. a scos de sub scaunul pe care stătea în mașină un sac de pânză din care a luat un pistol cu amortizor, i-a cerut să oprească mașina și l-a aruncat printre boscheți. Apoi și-au continuat drumul spre Bistrița unde cei doi i-au spus că vor merge cu trenul la Iași, dar negăsind o legătură potrivită au plecat mai departe cu un taxi al unei firme din Bistrița, martorul întorcându-se la Cluj.

Această primă declarație abundă în amănunte și este dată într-un moment în care martorul nici măcar nu cunoștea identitatea reală a celor doi inculpați.

Ulterior, martorul și-a adus aminte că în anul 2001, în timp ce se afla cu cei doi pe o stradă din Cluj-Napoca, au fost legitimați de organele de poliție și A. a fost sancționat contravențional. S-a căutat în arhivele Inspectoratului de Poliție al Județului Cluj și s-a găsit raportul subofițerului în care este consemnată legitimarea celor trei, cu toate datele de identitate, precum și procesul-verbal de contravenție.

Așa s-a ajuns la identificarea celor doi inculpați, după care s-a obținut din Republica Moldova fotografiile lor și o casetă video pe care cei doi apar iar în baza acestor fotografii, martorul F.I. i-a indicat ca autori ai faptei.

De asemenea planșa foto și caseta audio au fost prezentate părții vătămate, aceasta recunoscându-l pe C.A. ca fiind cel care a împușcat-o. Partea vătămată a mai precizat că vocea inculpatului P.V. ce se aude pe casetă seamănă cu vocea persoanei care a purtat un dialog cu inculpatul C.A.

În baza acestor probe, la data de 22 august 2002, Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj a pus în mișcare acțiunea penală față de cei doi inculpați și a emis în lipsă mandatele de arestare preventivă pe o durată de 30 de zile pe numele lor.

Din comunicările Inspectoratului General al Poliției de Frontieră și ale Ministerului Administrației și Internelor - Autoritatea Pentru Străini - Biroul Pentru Străini Cluj, precum și din pașapoartele celor doi inculpați a rezultat că cei doi nu au mai intrat în țară de la data emiterii mandatelor de arestare. Cei doi inculpați au arătat că au mai intrat în țară de la comiterea faptei, dar nu au fost reținuți, lucru care este nereal, după cum se va dovedi din probele administrate.

La 25.12.2004, cei doi au intrat prin vama Siret, ocazie cu care s-a constatat că pe numele lor sunt emise mandate de arestare și s-a procedat la reținerea și predarea lor Inspectoratului de Poliție al jud. Cluj. În aceeași zi, Tribunalul Cluj a dispus reținerea lor pentru 24 ore și apoi arestarea preventivă pentru 29 zile.

În faza de urmărire penală, ambii inculpați au negat în mod constant comiterea faptelor.

Cu ocazia reținerii sale, inculpatul P.V. a acceptat să dea declarație, recunoscând de bună voie că îl cunoaște pe martorul F.I., că în luna decembrie a anului 2000 s-a aflat în România, unde a stat până în data de 30 sau 31 decembrie, împreună cu coinculpatul C. și că martorul i-a transportat pe amândoi cu taxiul până în Dej sau Bistrița.

Inculpatul C.A. a refuzat să dea declarații organului de urmărire penală, refuz pe care l-a menținut pe tot parcursul cercetărilor. El a dat de altfel o singură declarație în fața Tribunalului Cluj cu ocazia soluționării propunerii de arestare preventivă, admițând și el că în decembrie 2000 s-a aflat în România, dar că în 29 sau 30 decembrie se afla în municipiul Iași la Hotel "S." de unde a și plecat spre Republica Moldova.

În faza de cercetare judecătorească, cei doi inculpați au refuzat inițial să dea declarații în legătură cu învinuirea ce li se aduce, dar la ultimul cuvânt au fost lăsați să-și expună punctul de vedere și să treacă în revistă aspectele pe care le considerau importante în apărare, analizând de fapt probele administrate și solicitând altele. În faza de cercetare judecătorească au fost încuviințate probele apreciate de către instanță ca pertinente și concludente pentru soluționarea cauzei deduse judecății. Inculpații au susținut mereu că tot ce au propus ei în apărare nu s-a încuviințat, dar tocmai probatoriul administrat îi contrazice.

În cauză, nu s-a considerat oportun și concludent a fi efectuate expertize medico-legale părții vătămate, pentru a vedea dacă o persoană rănită așa cum a fost ea, în urma agresiunii suferite putea să rețină detaliile arătate; de asemenea, nu a fost concludentă expertiza balistică, având în vedere că arma cu care au tras a fost aruncată și nu s-a mai găsit. Aceste solicitări venite din partea inculpaților au avut drept scop întârzierea și îngreunarea judecării dosarului, cei doi folosind aceleași "tactici" atât cu organul de urmărire penală, cât și cu instanța, pentru obținerea eliberării lor prin revocarea măsurii arestului preventiv. Aceasta pentru a nu mai aminti toate cererile formulate în instanță,

începând cu repetate recuzări, cereri de strămutare, toate respinse, ajungând până la un evident abuz de drept și rea-credință din partea inculpaților. Aceasta nu a împiedicat instanța de a încuviința probele, chiar cele propuse de inculpați în apărare, care s-au dovedit pertinente și evidente în aflarea adevărului.

Vinovăția inculpaților s-a conturat însă și mai clar după administrarea și reținerea probelor din instanță și din faza urmăririi penale, care vor fi detaliate imediat.

Astfel, partea vătămată l-a recunoscut pe inculpatul C.A. dintr-un grup de persoane ca fiind cel care a împușcat-o la 30.12.2000. Au fost efectuate confruntări între martorul F.I. și cei doi inculpați. Martorul și-a menținut poziția din declarații iar inculpatul P., în ciuda declarației inițiale în care a arătat că pe data de 30 decembrie 2000, martorul l-a transportat pe el și pe celălalt inculpat la Bistrița, a spus că toată declarația martorului este o minciună, fără să explice în nici un fel în ce constau minciunile. Inculpatul C. a declarat că în 30 decembrie 2000 nu a fost transportat de martor cu taxiul. Se observă deci o contradicție flagrantă între declarația inițială a inculpatului P. și cele declarate de inculpatul C. la confruntarea cu martorul F.

Sinceritatea martorului F. rezultă însă și din testul poligraf la care a fost supus, test care relevă că la întrebările relevante ce i-au fost puse, acesta a fost pe deplin sincer.

De altfel, sinceritatea declarațiilor martorului este parțial dovedită și prin declarațiile martorilor O.I.F. și C.M.M. Primul dintre ei era șofer de taxi în Cluj și confirmă că la rugămintea lui F. i-a transportat o dată pe inculpați la Iași. Al doilea martor recunoaște că a transportat trei persoane de la Bistrița la Iași, una dintre ele fiind martorul F., iar celelalte două fiind cetățeni moldoveni. Martorul nu a fost însă foarte sigur cu privire la data efectuării cursei, arătând că au fost mai multe astfel de curse, dar sigur nici una nu a avut loc în 30 decembrie 2000.

Contradicțiile dintre cele declarate de martorul F. și ceilalți doi martori mai sus arătați sunt însă pe deplin explicabile, dat fiind intervalul mare de timp trecut de la data efectuării curselor și până la data audierii martorilor. Pe de altă parte, martorii O. și C. nu i-au cunoscut îndeaproape pe cei doi inculpați, i-au văzut doar de câteva ori și în îndeplinirea profesiei lor, în cursul căreia văd foarte multe persoane și efectuează foarte multe curse, fiind greu de precizat perioade exacte de timp. Prin opoziție cu acești martori, F. a avut relații mai apropiate cu cei doi inculpați și a fost indirect și fără voia lui legat de fapta gravă comisă de aceștia, astfel că este normal că a reținut mult mai multe amănunte.

Pe lângă alte probe propuse de inculpați, inclusiv cu ocazia prezentării materialului de urmărire penală, probe ce vizau cercetarea locului faptei și expertiza balistică, inculpații au propus și probe care urmau să se constituie ca alibiuri în favoarea lor:

Astfel ei au arătat că au fost cazați la Hotelul "S." din Iași, inclusiv în data de 30 decembrie 2000; Verificându-se această apărare, s-a constatat că cei doi nu figurează în tot anul 2000 ca fiind cazați în hotel; inculpatul P.V. a mai arătat că în data de 30.12.2000 a depus la Biroul de Bagaje de mână al gării C.F.R. Iași bagaje, în numele său, solicitând să se facă verificări pentru a fi găsit în evidențe; verificându-se acest aspect, s-a constatat că și în anul 2000 și în prezent la biroul de bagaje nu se ține o evidență a persoanelor care depun bagaje;

Inculpatul P.V. a arătat că în data de 30 decembrie 2000 a efectuat un schimb valutar la casa de schimb valutar "N.E.", situată în apropierea gării Iași, solicitând să se stabilească ora tranzacției, în încercarea evidentă de a dovedi că la ora comiterii faptei

nu avea cum să se afle în mun. Cluj-Napoca; verificându-se acest aspect, s-a constatat că în data de 16.12.2000, inculpatul C.A. a efectuat la ora 16,32 un schimb valutar, respectiv a schimbat 100 DM; Pe data de 30 decembrie 2000 nici unul dintre inculpați nu figurează cu schimb valutar efectuat; rezultă deci că S.C. N.E. a păstrat evidențe din care reies schimburile valutare efectuate, dovadă că s-a găsit schimbul efectuat la intrarea în țară de inculpatul C., dar nu și pretinsul schimb efectuat în 30 decembrie 2000 de către inculpatul P.

Ora exactă a ieșirii celor doi inculpați din România în data de 30 decembrie 2000 nu a putut fi stabilită întrucât la acea dată poliția de frontieră nu ținea evidență computerizată; așa cum s-a arătat, s-a putut stabili doar că ambii inculpați au intrat în România în 16.12.2000 și au ieșit din România în 30.12.2000 (în ceea ce-l privește pe inculpatul P.V., din unele adrese rezultă că în 2000 nu figurează a fi ieșit din România pe 30 decembrie 2000, figurând însă o reintrare în România în cursul anului 2001; contradicțiile dintre aceste adrese se explică prin faptul că provin de la instituții diferite și prin faptul că în anul 2000 evidențele nu erau computerizate;

Ambii inculpați au solicitat să fie la rândul lor supuși testului poligraf, dar la prezentarea materialului de urmărire penală au arătat că nu doresc ca acest test să fie efectuat la Inspectoratul de Poliție al Jud. Cluj; acest refuz trebuie privit ca un refuz absolut de a fi efectuat testul, tocmai pentru că oriunde ar fi efectuat, acest test ar putea dovedi încă o dată nesinceritatea inculpaților.

De altfel întreaga strategie de apărare adoptată de inculpați s-a bazat pe solicitarea a numeroase probe, unele dintre ele apreciate ca utile și concludente, administrate de altfel, iar altele propuse cu scopul vădit de a întârzia și îngreuna soluționarea cauzei. Mai mult, în fața instanțelor inculpații au invocat la un moment dat că prelungirea arestării lor nu se justifică, deși se administrau probe solicitate chiar de ei.

În ceea ce-l privește doar pe inculpatul C.A., recunoscut așa cum s-a arătat dintr-un grup de persoane de către partea vătămată, acesta a încercat să inducă ideea că organul de urmărire penală l-a prezentat anterior, în mod fraudulos părții vătămate. El a susținut că a fost scos din arest singur, înaintea efectuării recunoașterii din grup în prezența apărătorilor, dus într-o cameră de la Poliția mun. Cluj-Napoca, cameră prevăzută cu un geam pe care a văzut în încăperea alăturată mai multe persoane.

Într-adevăr, la data de 1 februarie 2005, s-a efectuat recunoașterea din grup între orele 15,20 și 15.45. Anterior acestei activități, partea vătămată a fost audiată la sediul Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj, în prezența apărătorului inculpaților și a apărătorului ei, între orele 11,30 și 12,30. Pentru a se câștiga timp, s-a telefonat la Inspectoratul de Poliție al Jud. Cluj pentru ca inculpatul C.A. să fie scos din arest pentru efectuarea recunoașterii. Ulterior, apărătorii au arătat că nu pot să participe la recunoaștere decât în jurul orelor 15,00, motiv pentru care inculpatul C.A. a fost reintrodus în arest, fiind scos din nou pentru recunoaștere din grup.

Așa după cum rezultă din registrul arestului Inspectoratului de Poliție al jud.Cluj, prima dată inculpatul a fost scos din arest între orele 11,50 și 12,25 (f.86), oră la care așa cum s-a arătat, partea vătămată se afla la sediul parchetului. Inculpatul Chiseliov a susținut însă că el a fost scos prima dată din arest la ora 13.00 și a așteptat circa 15-20 minute în camera 33 de la Poliția mun. Cluj-Napoca, susținere care a fost înserată în procesul-verbal care a fost întocmit cu ocazia recunoașterii din grup, deși era vădit mincinoasă.

Concluzia firească, fără dubiu, care se desprinde din ansamblul probatoriu de la dosar este aceea a faptului că cei doi inculpați se fac vinovați de comiterea tentativei la omor deosebit de grav și tâlhărie, așa cum a fost descrisă mai sus. În scopul comiterii faptelor, cei doi au venit din Republica Moldova în data de 16.12.2000 și au părăsit România în data de 30.12.2000, la scurt timp după comiterea faptelor. Plecarea lor în Republica Moldova a fost evident precipitată și nu normală, așa cum au susținut prin propunerea unor probe, care o dată administrate au dovedit însă contrariul. Nu au lăsat probe materiale multe ale trecerii lor prin municipiul Cluj-Napoca, deși spre exemplu, la fața locului, au fost găsite resturi de țigări cu grupele sangvine ale celor doi inculpați, respectiv A și O. Deși nu au intenționat nici un moment să o lase în viață pe partea vătămată, prin noroc aceasta a scăpat, putând astfel să-l identifice pe inculpatul C.A, după figură și pe inculpatul P.V. după voce.

În data de 25 decembrie 2004, deci tot în preajma unor sărbători de iarnă, cei doi inculpați au venit din nou în România, probabil tot cu intenția de a comite infracțiuni, dat fiind că în mașina condusă de inculpatul P.V. a fost găsit un întreg arsenal de scule și dispozitive ce pot fi folosite la spargeri, respectiv la forțarea unor încuietori și uși. Acest fapt, deși nu constituie o probă directă de vinovăție, poate contura un anumit comportament al celor doi inculpați.

În apărare, s-au speculat anumite contradicții firești din declarațiile părții vătămate, ale martorului F.I., însă din nici o probă de la dosar, nici măcar dacă a fost solicitată de către inculpați, nu a rezultat că cei doi sunt nevinovați, ci din contră că în sarcina lor se conturează clar, fără puțință de tăgadă, faptele penale menționate.

Împotriva soluției instanței de fond au declarat apel inculpații solicitând admiterea căilor de atac promovate, desființarea hotărârii tribunalului și judecând, a se dispune achitarea lor în baza art. 10 lit.c și art.11 pct.2 lit.a C.pr.pen. întrucât nu ei sunt autorii infracțiunilor imputate prin rechizitoriul Parchetului, iar pe de altă parte, a se constata nulitatea actului de judecată conform art.197 alin.1-4 C.pr.pen., deoarece li s-a încălcat dreptul la apărare prin lipsa unui interpret de limba rusă, conform art.128 C.pr.pen.

Curtea examinând apelurile declarate prin prisma motivelor invocate, ajunge la următoarele constatări:

Conform art.1 din Codul de procedură penală român, scopul procesului penal îl constituie constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, astfel că orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală.

Procesul penal trebuie să contribuie la apărarea ordinii de drept, la apărarea persoanei, a drepturilor și libertăților acesteia, la prevenirea infracțiunilor precum și la educarea cetățenilor în spiritul legii.

Pentru aceasta, procesul penal se desfășoară atât în cursul urmăririi penale cât și în cursul judecății, potrivit dispozițiilor prevăzute de lege.

În desfășurarea procesului penal trebuie să se asigure aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana făptuitorului.

Legea obligă organele de urmărire penală și instanțele de judecată să aibă rol activ și pe întreg cursul procesului penal să respecte dreptul de apărare garantat de stat învinuitului, inculpatului și celorlalte părți, în procesul penal.

Orice persoană, bucurându-se de prezumția de nevinovăție, este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale, printr-o hotărâre penală definitivă.

Învinuitul sau inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție și nu este obligat să-și dovedească nevinovăția.

Vinovăția nu se poate stabili decât în cadrul juridic procesual penal, cu probe, sarcina administrării acestora revenind organului de urmărire penală și instanței judecătorești.

Probele trebuie să fie concludente și utile, ceea ce presupune, necesitatea de a fi credibile, apte să creeze măcar presupunerea rezonabilă că ceea ce probează corespunde adevărului.

Raportând conținutul apelurilor inculpaților, motivele invocate, la actele și probele din dosar, la modul de administrare, prin prisma principiilor procesual penale enumerate, curtea constată că apelurile declarate împotriva sentinței tribunalului nu sunt fondate și că vor trebui respinse ca atare, menținându-se astfel hotărârea atacată, care este temeinică și legală.

În legătură cu motivul de apel constând în încălcarea dreptului la apărare, prin lipsa unui interpret de limba rusă, cu ocazia reținerii inculpaților de către procuror la 25 decembrie 2004 și a luării împotriva lor a măsurii arestării preventive la 26 decembrie 2004 de către un judecător de la Tribunalul Cluj, sunt de remarcat următoarele:

Potrivit art.128 C.proc.pen. în situația în care o parte ce urmează a fi ascultată nu cunoaște limba română, sau nu se poate exprima, i se va desemna un interpret autorizat de către organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Principiul folosirii limbii oficiale prin interpret este de natură să garanteze părților exercitarea dreptului la apărare, dar și egalitatea lor în fața autorităților judiciare, rațiune pentru care nerespectarea sa atrage nulitatea actelor efectuate în alte condiții.

Importanța cunoașterii limbii în care se desfășoară procesul și necesitatea folosirii interpretului pentru cei care nu vorbesc sau nu înțeleg această limbă, a fost subliniată de practica CEDO cât și de cea română (a se vedea cazul Brozicek contra Italia – „Studii privind jurisprudența CEDO – INM București 2003 pag.209).

Astfel, „s-a considerat legală desfășurarea procesului în limba română, atâta timp cât judecătorii, procurorul și părțile din proces cunoșteau această limbă”.

De asemenea, „un cetățean turc rezident în România, a declarat că nu are nevoie de interpret căci cunoaște limba română” condiții în care s-a considerat că instanța nu i-a încălcat dreptul la apărare prin nedeseemnarea acestuia.

Revenind la speța de față, reiese că la 25 decembrie 2004 cu ocazia reținerii de către procuror, inculpatul P.V. a dat o declarație în limba română, în prezența unui apărător din oficiu, în care nu a solicitat interpret de limba rusă, dovadă că acesta cunoștea bine limba română.

Inculpatul C.A., în fața procurorului, la aceeași dată, a arătat tot în limba română, că nu dorește să dea declarații și nu este de acord să fie asistat de un avocat din oficiu, deoarece „nu cunoaște nici un avocat din România”. Nici un moment nu a solicitat un interpret de limba rusă.

Nici cu ocazia arestării, la 26 decembrie 2004 în fața Tribunalului Cluj, când au fost ambii de acord să dea declarații, nu au adus la cunoștința judecătorului faptul că doresc un interpret și că nu ar înțelege limba română.

Mai mult, la 29 decembrie 2004, cu ocazia soluționării recursului promovat de inculpați împotriva măsurii arestării preventive, în fața Curții de Apel Cluj, inculpatul P.V. arată că înțelege limba română și nu solicită interpret, iar inculpatul C.A. a

învederat instanței că în această fază „este de acord ca traducerea să o efectueze inculpatul P.V.”, astfel că nu se poate vorbi de o încălcare a dreptului la apărare, câtă vreme nici unul dintre inculpați nu a solicitat folosirea unui interpret, au dat declarații în limba română, pe care le-au citit și semnat.

Abia la 6 ianuarie 2005, inculpații au solicitat un interpret de limba rusă pentru înțelegerea corectă a unor expresii juridice, solicitare admisă de către procuror în faza de urmărire penală, moment de la care, inculpații au beneficiat pe tot parcursul procesului penal de o traducere corespunzătoare a tuturor actelor și lucrărilor dosarului, neimpunându-se a se aplica sancțiunea nulității prev. de art.197 alin.1-4 C.proc.pen. ori, cea prevăzută de art.64 alin.2 C.proc.pen. privind lipsa valorii de mijloc de probă a declarației.

Pe de altă parte, din 6 ianuarie 2005 și până în prezent interpretul le-a tradus (deși nu era cazul, inculpații cunoscând limba română), conținutul tuturor actelor dosarului, în raport de care și-au propus probe, neputându-se lua în discuție o încălcare, nici măcar eventuală a dreptului la apărare, susținerile inculpaților fiind în acest sens lipsite de orice suport. Împrejurarea că inculpații cunosc limba română este dovedită și prin declarația părții vătămate din faza de urmărire penală „am auzit imediat după aceea, o discuție în limba română, cel care m-a împușcat întrebând o altă persoană dacă să mai tragă o dată asupra mea sau nu. Cealaltă persoană a răspuns nu, pașli”.

În tot cursul urmăririi penale, inculpații au fost asistați de avocați, li s-a asigurat traducerea de către un interpret autorizat. La fel, în faza de cercetare judecătorească au fost respectate drepturile inculpaților, acestora fiindu-le acordate termene pentru a fi asistați de apărători, asigurându-li-se traducerea în limba rusă a rechizitoriului, iar președintele completului de judecată le-a explicat, prin intermediul traducătorului, care sunt drepturile lor procesuale.

Măsura arestării inculpaților a fost luată de judecător cu respectarea tuturor cerințelor procesuale, supusă căilor de atac prevăzute de lege, la fel ca și menținerea acestei măsuri.

Întreaga urmărire penală s-a efectuat de procuror în baza rezoluției de începere a urmăririi penale din data de 15 iulie 2002 pentru infracțiunile de tâlhărie prev. de art.211 alin.2 lit.b, c și alin.2/1 lit.a,b C.pen. cu art.13 C.pen. și tentativă la omor deosebit de grav prev. de art.20, 174, 176 lit.d C.pen.

În declarațiile date s-a consemnat poziția procesuală oscilantă a inculpaților, existând astfel dovada modului în care aceștia și-au construit și dezvoltat apărările, chestiune care nu ar fi fost posibilă în lipsa interpretului.

De altfel, inculpații nu au recunoscut infracțiunile reținute în sarcina lor, astfel că în stabilirea vinovăției acestora, instanța de judecată a avut în vedere întregul material probator administrat în cauză, nu numai depozitiile acestora.

Inculpaților li s-a respectat dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil prin respectarea principiului egalității de arme, promovat de CEDO. Astfel, cu privire la acest principiu, CEDO precizează că „exigența egalității armelor, în sensul unui echilibru just între părți, implică obligația de a oferi fiecărei părți o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, inclusiv probele, în condiții care să nu o plaseze într-o situație de dezavantaj net în comparație cu adversarul său. Obligația de a veghea în fiecare caz la respectarea condițiilor unui proces echitabil revine autorităților naționale”. (a se vedea hotărârea nr.27 din oct.1993 *Dombo Beheer Bv versus Olanda*).

Mai mult, aceeași Curte, a statuat obligativitatea comunicării pieselor dosarului, „în măsura în care presupune un proces echitabil și în contradictorialitate”. (hotărârea din 24 februarie 1994 Bendenoun versus Franța). De asemenea, „respectarea dreptului la un proces echitabil, presupune dreptul de a avea acces la toate dovezile strânse de procuror” (a se vedea hotărârea CEDO Edwards versus Marea Britanie din 16 dec.1992).

Ca atare, garanțiile cu privire la un proces echitabil au fost respectate, atât din perspectiva dreptului intern cât și al disp.art.5 și 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, astfel că nu se poate reține vreo cauză de nulitate absolută, dintre cele prevăzute de art.197 alin.2 C.proc.pen.

Ca o componentă a dreptului la apărare trebuie menționat și dreptul la tăcere al învinutului sau inculpatului.

Este în afara oricărui dubiu, că dacă inculpaților le-ar fi fost încălcate drepturile procesuale, (de apărare) în faza de urmărire penală, era normal ca în fața instanței de fond, cu ocazia cercetării judecătorești, să le releve, pentru a fi consemnate și remediate.

Ori, așa cum rezultă din actele dosarului instanței, în fața Tribunalului Cluj, inculpații au uzat de dreptul lor la tăcere conform art.70 C.proc.pen. și art.143 alin.3 C.proc.pen., refuzând să facă vreo declarație.

Deși art.6 paragraf 2 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului nu prevede, în mod expres, dreptul la tăcere și dreptul de a nu contribui la propria acuzare, CEDO s-a pronunțat în sensul că acestea reprezintă reguli general recunoscute și acceptate pe plan internațional care stau la baza noțiunii de proces echitabil.

Curtea Europeană a admis însă că „dreptul la tăcere nu este un drept absolut și că, în situațiile în care probele de vinovăție sunt evidente, judecătorul poate reține unele consecințe defavorabile din tăcerea acuzatului, fără să fie afectat caracterul echitabil al procesului și prezumția de nevinovăție”.(cauza Saunders contra Regatului Unit 17 decembrie 1996).

O altă critică adusă hotărârii este cea privitoare la încălcările vizând administrarea probatoriilor (neaudierea tuturor martorilor din rechizitoriu, respectiv a numiților R.R., B.A. și B.P.; neîntocmirea unei adrese la Poliția Gherla pentru a comunica dacă s-a organizat un filtru al tuturor autoturismelor la 30 decembrie 2000 și numele polițiștilor care făceau parte din acesta; neefectuarea unei noi expertize balistice pentru a se stabili natura armei cu care s-a tras, pentru a vedea dacă este vorba de un dispozitiv construit sau de o armă, victima susținând că a fost împușcată cu un pistol; neefectuarea unei noi expertize medico-legale asupra victimei și a hainelor acesteia pentru a vedea dacă o persoană împușcată în cap putea să rețină detaliile expuse în declarația sa; neaudierea celor două persoane cărora le aparțineau chitanțele găsite la locul faptei și care atestau efectuarea unui schimb valutar în acea zi; neefectuarea unei expertize asupra mucerilor de țigări și a unei eventuale urme de pantofi găsite la locul faptei; neîntocmirea unei adrese către Hotelul Sport din Iași care să ateste că la 30 decembrie 2000, inculpații erau cazați în acea unitate hotelieră și nu se aflau în Cluj-Napoca).

Instanța de fond a respins cererile în probațiune cu motivarea că nu sunt concludente, pertinente și utile, arătând că la dosar există o expertiză medico-legală asupra victimei, cu diagnosticul precizat de „traumatism cranio cerebral” din care rezultă că victima era conștientă, orientată temporo-spațial după comiterea omorului asupra sa, dar cu deficit de vorbire, ceea ce îi permitea să dea o declarație completă procurorului.

De asemenea, s-a apreciat că o nouă expertiză balistică nu este oportună, câtă vreme arma crimei nu mai există.

Din expertiza balistică depusă la dosarul de urmărire penală (f.52) rezultă că inculpații au tras cu un pistol semiautomat de proveniență rusească, descriere ce se potrivește perfect cu cea realizată de martorul F.I.

S-a apreciat de către Tribunalul Cluj că nu este necesară audierea celor două persoane care au efectuat schimb valutar în acea zi, conform chitanțelor găsite la fața locului, deoarece nu au putut fi plasate ca prezentă fizică la locul faptei.

În dosarul de urmărire penală există expertiza medico-legală a mucurilor de țigări găsite în apropierea locului faptei care atestă că resturile de țigări au fost fumate de doi indivizi cu grupa A și O, neindicându-i pe inculpați, nefăcându-se referire la împrejurarea că inculpații ar fi fumat respectivele țigări, astfel că nu s-a mai impus în faza cercetării judecătorești, refacerea unei asemenea expertize.

Urma de pantof nu a fost aptă pentru ridicare, astfel că nu a fost expertizată de specialiști.

Tribunalul Cluj la cererea inculpaților a întocmit la 16 februarie 2006 o adresă prin care solicita Hotelului S. din Iași să comunice un desfășurător al cazării tuturor persoanelor din data de 30 decembrie 2000, răspuns sosit la dosar la 31 mai 2006 din care reiese că inculpații nu au fost cazați la 30 decembrie 2000 în acea unitate hotelieră.

Având în vedere criticile aduse de inculpați hotărârii tribunalului, instanța de apel ținând cont de efectul devolutiv al căii de atac promovate, a efectuat o nouă judecată în fond a cauzei prin reexaminarea probatoriului deja administrat, dar în același timp a readministrat unele probe sau, a completat ea însăși probatoriul administrat inițial.

Potrivit art. 345 al.1 Cod pr. penală, asupra învinuirii aduse inculpatului, instanța hotărăște prin sentință, pronunțând după caz condamnarea, achitarea sau încetarea procesului penal.

Art. 345 al.2 din același Cod, precizează că soluția de condamnare a inculpatului se pronunță numai dacă instanța constata ca fapta exista, constituie infracțiune și a fost săvârșita de inculpat.

Din economia acestor texte de lege, rezultă, cu claritate, că instanța de judecată pronunță condamnarea inculpatului numai în situația în care probele strânse în cursul urmăririi penale și verificate în cursul cercetării judecătorești, dovedesc în mod cert, printre altele, că fapta a fost săvârșită de inculpat.

Potrivit art. 200 din Codul de procedura penală, „urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

Art. 289 Cod pr. penală dispune ca „judecata cauzei se face în fața instanței constituită potrivit legii și se desfășoară în ședință, oral, nemijlocit și în contradictoriu”.

Astfel, probele strânse în cursul urmăririi penale servesc numai ca temei pentru trimiterea în judecată.

Pentru a servi drept temei de condamnare, probele strânse în cursul urmăririi penale trebuie verificate în activitatea de judecată de către instanța, în ședință publică în mod nemijlocit, oral și în contradictoriu.

Numai după verificarea efectuată, în aceste condiții, instanța poate retine motivat, ca exprima adevărul, fie probele de la urmărire penală, fie cele administrate în cursul judecății.

Pe de alta parte, în raport de dispozițiile art. 62, 63 Cod pr. penală, cu referire la art. 1, art. 200, art. 289 Cod pr. penală, hotărârea prin care se soluționează cauza penală dedusă judecății trebuie să apară ca o concluzie, susținută de materialul probator administrat în dosar, constituind un lanț deductiv, fără discontinuitate.

Ori, în cauza, probele strânse în cursul urmăririi penale și care au servit drept temei de trimitere în judecată, precum și probele administrate în faza judecății, dovedesc, în mod cert, ca autorii infracțiunilor de tâlhărie și tentativă la omor deosebit de grav, sunt inculpații și ca faptele au existat în realitate.

Revenind la cauză, deși în rechizitoriu erau indicați ca martori ai acușării 6 persoane, Tribunalul Cluj a audiat nemijlocit doar patru, însă această omisiune a fost remediată de către instanța de control judiciar, care i-a ascultat în ședința publică din 16 aprilie, 11 iunie și 3 iulie 2007, martori B.A., R.R. și B.P.

La termenul din 2 aprilie 2007 în fața Curții de Apel, inculpații au solicitat administrarea aceluiași probe care le-au cerut și în fața Tribunalului Cluj, dar acestea au fost respinse ca nefiind pertinente, concludente și utile cauzei.

Instanța de apel consideră că Tribunalul Cluj a dat relevanță disp.art.67 alin.3 C.proc.pen., respingând motivat cererea de probe solicitată de apărare, materialul probator administrat și corect coroborat susținând pe deplin vinovăția inculpaților în comiterea ambelor infracțiuni.

Cu privire la reiterarea probelor solicitate în apel sunt de remarcat următoarele:

Prima probă vizează audierea nemijlocită a părții vătămate în instanță. Deși judecătorii au depus diligențe sporite pentru a asigura prezența părții vătămate la proces, așa cum rezultă din scriptul de la dosarul instanței, aceasta se află în străinătate și nu dorește să participe la judecată.

Mai mult, victima a fost audiată în calitate de parte vătămată la 30 decembrie 2000 și 1 februarie 2005 de către procuror, ocazie cu care a precizat că nu dorește să fie confruntată cu inculpații, poziție normală raportat la natura infracțiunilor comise asupra ei. În cuprinsul declarației din 1 februarie 2005 a arătat că se va gândi cu privire la o eventuală constituire de parte civilă, pe care ulterior, în fața Tribunalului Cluj nu a mai realizat-o, lipsind de la dezbateri și plecând în străinătate.

Potrivit art.24 C.proc.pen., partea vătămată este persoana care a suferit prin fapta penală o vătămare fizică, morală sau materială, dacă participă în procesul penal, iar partea civilă este persoana vătămată care exercită acțiunea civilă în cadrul procesului penal.

Rezultă că, partea vătămată în procesul penal devine numai persoana vătămată care își exprimă voința în acest sens, iar în vederea recuperării prejudiciului material sau moral, persoana vătămată are la îndemână acțiunea civilă.

Ori, în cauză, persoana vătămată a fost audiată în faza de urmărire penală în calitate de parte vătămată de două ori, la 30 decembrie 2000 și 1 februarie 2005, după care, în faza cercetării judecătorești, din motive de securitate personală nu și-a mai manifestat voința de a participa în proces în calitate de parte vătămată sau parte civilă și nici nu a efectuat acte specifice susținerii laturii penale sau civile a cauzei.

Chiar dacă persoana vătămată și-ar fi manifestat voința de a participa în proces în calitate de parte vătămată sau civilă, numai aceasta ar fi putut invoca încălcarea dispozițiilor legale referitoare la citarea sa în prima instanță sau apel.

Întrucât ne aflăm în prezența unei nulități relative, potrivit art.197 alin.1 și 4 C.proc.pen. inculpații ar fi putut invoca eventuala încălcare a dispozițiilor legale

referitoare la citarea victimei, numai dacă ar fi făcut dovada producerii unei vătămări prin acest fapt.

Ori, în cauză, o astfel de vătămare a drepturilor procesuale nu ar fi putut fi invocată decât de victimă și nu de către inculpați. De altfel, nimeni nu poate fi obligat să participe în proces în calitate de parte vătămată, dacă nu dorește.

De menționat însă că declarația părții vătămate din faza de urmărire penală a fost considerată atât de către prima instanță cât și de către cea de apel, o probă importantă, o piesă de bază a dosarului, pe baza recunoașterii din grup a inculpatului C.A. efectuată de partea vătămată, putându-se realiza prinderea acestora. Partea vătămată a arătat în declarațiile date, cu lux de amănunte, modul în care s-au comis faptele, împrejurarea că inculpații vorbeau cu accent moldovenesc, basarabean, că discuțiile s-au purtat între ei în limba română, descriindu-l din punct de vedere fizic pe inculpatul C.A. care a tras cu pistolul asupra sa, efectuând și o descriere a armei.

Dispozițiile art.63 alin.2 C.proc.pen. exclud o ordine de preferință, nefăcându-se distincție în ceea ce privește valoarea în stabilirea adevărului, în raport de faza în care au fost administrate, criteriul determinant în aprecierea probelor constituindu-l forța acestora de a exprima adevărul, indiferent de momentul procesual căruia aparține sau de organul care le-a administrat.

Dând sens și dispozițiilor art. 3 din C.proc.pen. privind aflarea adevărului, normă cu valoare de principiu în procesul penal, instanțele de fond și apel au reținut și apreciat numai acele probe care reflectă adevărul, ținând seama de întregul material administrat în cauză.

Împrejurarea criticată de inculpați – absența și lipsa unei declarații a părții vătămate în faza cercetării judecătorești în fond și apel – îi vizează în realitate și pe ei, deoarece în fața Tribunalului Cluj prevalându-se de dreptul la tăcere, au refuzat să facă vreo declarație, împrejurare apoi pe care au speculat-o în ședința publică din 31 iulie 2007 în fața Curții de Apel Cluj unde au arătat că judecătorul de la fond nu i-a ascultat în legătură cu faptele deduse judecății, ceea ce atestă nesinceritatea profundă a acestora și lipsa de veridicitate a susținerilor lor.

Cum, potrivit art. 64 C.proc.pen. nu se face distincție între valoarea probantă a mijloacelor de probă administrate în faza urmăririi penale și a judecății, se poate concluziona că nu există un temei legal pentru a se crea o ordine de preferință între declarațiile inculpaților.

Pe de altă parte, declarațiile inculpaților date în faza judecății (ei nu le-au dat) pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care se coroborează cu alte probe.

A doua probă solicitată în apel viza audierea tuturor martorilor ascultați în faza de urmărire penală, probă încuviințată și realizată în ședința publică din 16 aprilie, 11 iunie și 3 iulie 2007 când au fost ascultați martorii B.I., R.R. și B.P.

A treia probă solicitată în apel se referă la efectuarea unui experiment al modului în care inculpații au pătruns în casa de schimb valutar, datorită faptului că accesul era protejat printr-un grilaj metalic și o bară metalică, închisă cu lacăt, ceea ce nu ar fi permis pătrunderea inculpaților în interior. Proba a fost respinsă de către instanță, cu motivarea că sediul casei de schimb valutar a suferit modificări de acum șapte ani, astfel că nu mai este posibilă reconstituirea.

S-a cerut de asemenea ca în absența reconstituirii, instanța să solicite de la parchet toate pozele și filmările efectuate cu ocazia cercetării la fața locului, probă încuviințată de către curte, caseta video fiind vizionată de către părți și instanță la 20

iunie 2007 conform procesului verbal de la dosarul instanței. Inculpații au cerut de asemenea expertizarea hainelor victimei, pentru a vedea dacă pe acestea se mai găsesc urme de pulbere, praf de pușcă sau fire de păr ce ar putea proveni de la agresor. Proba solicitată a fost respinsă, întrucât nu poate fi efectuată, deoarece nu au fost prelevate alte probe biologice și materiale de la fața locului, de către procuror.

A patra probă invocată în apel, respectiv descrierea traiectoriei proiectilului găsit la fața locului și unde se aflau urmele provocate de acesta în incinta casei de schimb valutar, s-a încuviințat și efectuat cu ocazia vizionării casetei la 20 iunie 2007.

A cincea probă solicitată vizând efectuarea unei noi expertize medico-legale asupra victimei, pentru a demonstra dacă aceasta, după faptă, mai era conștientă sau nu, a fost respinsă, precizându-se că la dosar există o expertiză medico-legală a victimei care atestă că aceasta era conștientă orientată temporo-spațial, dar cu deficit de vorbire, ceea ce-i permitea să dea o declarație completă și complexă, procurorului.

A șasea probă vizând efectuarea unei noi expertize balistice a fost respinsă cu motivarea că la dosarul de urmărire penală se află deja o expertiză de acest gen precum și o completare a acesteia, care se coroborează și cu planșele fotografice din același dosar, astfel că o nouă probă științifică nu ar fi concludentă și utilă cauzei.

Cea de a șaptea probă vizează identificarea persoanelor a căror nume a fost scris pe chitanțele găsite la fața locului – C.A. și V.C. prin intermediul SEIP Cluj, iar Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj să prezinte actele prin care se confirmă că aceste persoane au fost identificate și audiate. Instanța de apel a respins această probă întrucât martorii C.A. și V.C. au fost audiați în faza de urmărire penală și cunosc aspecte care exced cazului de față, dar s-a încuviințat efectuarea unei adrese către Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj pentru a se comunica toate actele de urmărire penală efectuate în dosarul 1278/P/2004 în perioada 30 decembrie 2000-15 iulie 2002.

O a opta probă viza efectuarea unei expertize tehnico-științifice prin care să se identifice dacă urmele de încălțăminte ce au fost găsite la fața locului aparțin inculpaților. Curtea a respins cererea, deoarece organul de urmărire penală nu a ridicat urma de încălțăminte, nefiind aptă, astfel că aceasta nefiind valorificată nu poate fi comparată cu urmele inculpaților.

A noua probă vizează solicitarea de la Hotelul S. din Iași a originalului registrului ce cuprinde lista turiștilor cazați la 30 decembrie 2000 în această unitate. Proba a fost încuviințată, s-a depus la dosar lista solicitată, însă rezultă că inculpații nu au fost cazați aici la 30 decembrie 2000.

A zecea probă viza întocmirea unei adrese către Oficiul Registrului Comerțului Iași prin care să se solicite datele referitoare la societatea comercială care a avut punct de lucru în zona Gării de Nord, cu obiect de activitate – schimbul valutar - , iar unul dintre asociați se numește Paul, persoană care a efectuat schimbul valutar inculpaților la 30 decembrie 2000, la Iași. Curtea a încuviințat proba solicitată, în apărarea inculpaților deși încă din faza de urmărire penală exista la dosar un script ce emană de la SC N.E. SRL Iași din care rezultă că inculpații nu au efectuat nici un schimb valutar la 30 decembrie 2000.

A unsprezecea probă vizează efectuarea unei expertize prin care să se stabilească dacă ADN-ul prelevat din probele biologice de la locul crimei se potrivește cu cel al inculpaților și dacă profilul ADN al acestora este identic cu profilul ADN al criminalilor, așa cum au fost ridicate de la locul faptei. De asemenea, solicită a se stabili grupa de sânge a persoanelor cărora aparțin resturile de țigări găsite la fața locului și dacă aceste

țigări au fost fumate de către inculpați. Curtea a respins cererea privind efectuarea expertizei ADN, întrucât nu s-a stabilit un raport de cauzalitate între urmele prelevate de pe țigări și persoana inculpaților. Mai mult, la dosar, există o expertiză din care rezultă grupa de sânge identificată pe mucusurile de țigări, dar nu s-a stabilit și afirmat că țigările au fost fumate de către inculpați.

Pe de altă parte, mucusurile de țigări au fost găsite într-un loc public, pe trotuar și nu li s-a dat importanță, întrucât puteau proveni de la alte persoane.

Ultima probă cerută vizează depunerea la dosar de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj precum și vizionarea casetei folosită la procedura identificării inculpaților din 15 iulie 2002. Proba a fost încuviințată de către curte, iar cassetă a fost vizionată de către părți și instanță la 20 iunie 2007 conform procesului verbal depus la dosar.

O altă critică adusă de inculpați, hotărârii Tribunalului Cluj este aceea că în speță, se impune achitarea lor, în baza art.10 lit.c și art.11 pct.2 lit.a C.proc.pen., ei nefiind autorii infracțiunilor imputate prin rechizitoriul parchetului.

Coroborând toate probele administrate în ambele faze ale procesului penal, curtea este datoare să examineze cauza acordând întâietate principiului preeminenței dreptului, a respectării tuturor prevederilor legale (a se vedea cazul Sunday Times din 26 mai 1979 de la Curtea Europeană de la Strasbourg).

În speță, se observă că dosarul a fost judicios soluționat de către prima instanță, avându-se în vedere și principiul procesului echitabil din punct de vedere al garanțiilor procesuale.

Tribunalul Cluj a concluzionat că probele administrate conduc, cu certitudine la stabilirea situației de fapt expusă în considerentele hotărârii și a vinovăției inculpaților.

Au fost avute în vedere: procesul verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de consemnare a denunțului oral; procesul-verbal de folosire a câinelui de urmărire; raport de expertiză medico-legală al victimei; raport de expertiză balistică; supliment la raportul de expertiză balistică; declarațiile părții vătămate; procesele-verbale de recunoaștere ale inculpaților după planșa foto efectuate de partea vătămată; procesul-verbal de recunoaștere din grup efectuat de partea vătămată asupra inculpaților; declarațiile martorilor F.I., O.I., S.L., C.M., R.R., B.P., B.I., procesele-verbale de confruntare a inculpaților cu martorii, raportul de expertiză criminalistică – poligraf al martorului F.I.; rapoartele de expertiză medico-legale psihiatrice ale inculpaților; procesele-verbale și adresele cuprinzând activitățile desfășurate pentru verificarea apărărilor inculpaților; declarațiile inculpaților din faza de urmărire penală și din fața instanței.

Curtea de Apel analizând probele administrate constată că acestea conduc, fără dubii, la concluzia primei instanțe cu privire la situația de fapt și vinovăția inculpaților sub aspectul comiterii ambelor infracțiuni.

Deși inculpații au negat constant comiterea faptelor, afirmând că au fost condamnați pe nedrept, susținerile acestora nu au suport probator.

Simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, iar modalitatea de apărare utilizată de inculpați, respectiv negarea realității evidente, nu poate influența convingerea bazată pe probe irefutabile.

Astfel, în faza de urmărire penală, ambii inculpați au negat în mod constant săvârșirea infracțiunilor.

Cu ocazia reținerii sale, inculpatul P.V. a acceptat să dea declarație, recunoscând de bună voie că îl cunoaște pe martorul F.I., că în luna decembrie a anului 2000 s-a aflat în România, unde a stat până în data de 30 sau 31 decembrie, împreună cu coinculpatul C. și că martorul i-a transportat pe amândoi cu taxiul până în Dej sau Bistrița.

Inculpatul C.A. a refuzat să dea declarații organului de urmărire penală, refuz pe care l-a menținut pe tot parcursul cercetărilor. El a dat de altfel o singură declarație în fața Tribunalului Cluj cu ocazia soluționării propunerii de arestare preventivă, admitând și el că în decembrie 2000 s-a aflat în România, dar că în 29 sau 30 decembrie se afla în municipiul Iași la Hotel "Sportul" de unde a și plecat spre Republica Moldova.

În faza de cercetare judecătorească, cei doi inculpați au refuzat inițial să dea declarații în legătură cu învinuirea ce li se aduce, dar la ultimul cuvânt au fost lăsați să-și expună punctul de vedere și să treacă în revistă aspectele pe care le considerau importante în apărare, analizând de fapt probele administrate și solicitând altele. În faza de cercetare judecătorească au fost încuviințate probele apreciate de către instanță ca pertinente și concludente pentru soluționarea cauzei deduse judecătii. Inculpații au susținut mereu că tot ce au propus ei în apărare nu s-a încuviințat, dar tocmai probatoriul administrat îi contrazice.

Vinovăția inculpaților rezultă fără putință de tăgadă din declarațiile constante ale părții vătămate date în faza de urmărire penală, care se coroborează perfect și cu declarațiile martorilor F.I., O.I., C.M..

Astfel, partea vătămată l-a recunoscut pe inculpatul C.A. dintr-un grup de persoane ca fiind cel care a împușcat-o la 30 decembrie 2000. Au fost efectuate confruntări între martorul F.I. și cei doi inculpați. Martorul și-a menținut poziția din declarații iar inculpatul P.V., în ciuda declarației inițiale în care a arătat că pe data de 30 decembrie 2000, martorul l-a transportat pe el și pe celălalt inculpat la Bistrița, a spus că toată declarația martorului este o minciună, fără să explice în nici un fel în ce constau neadevărurile. Inculpatul C.A. a declarat că în 30 decembrie 2000 nu a fost transportat de martor cu taxiul. Se observă deci o contradicție flagrantă între declarația inițială a inculpatului P.V. și cele declarate de inculpatul C.A. la confruntarea cu martorul F.I.

Sinceritatea martorului F.I. rezultă însă și din testul poligraf la care a fost supus, test care demonstrează că la întrebările relevante ce i-au fost puse, acesta a fost pe deplin sincer.

De altfel, sinceritatea declarațiilor martorului este parțial dovedită și prin declarațiile martorilor O.I.F. și C.M.M. Primul dintre ei era șofer de taxi în Cluj și confirmă că la rugămintea a lui F.I. i-a transportat o dată pe inculpați la Iași. Al doilea martor recunoaște că a transportat trei persoane de la Bistrița la Iași, una dintre ele fiind martorul F.I., iar celelalte două fiind cetățeni moldoveni. Martorul nu a fost însă foarte sigur cu privire la data efectuării cursei, arătând că au fost mai multe astfel de curse, dar sigur nici una nu a avut loc în 30 decembrie 2000.

Contradicțiile dintre cele declarate de martorul F.I. și ceilalți doi martori mai sus arătați sunt însă pe deplin explicabile, dat fiind intervalul mare de timp trecut de la data efectuării curselor și până la data audierii martorilor. Pe de altă parte, martorii O. și C. nu i-au cunoscut îndeaproape pe cei doi inculpați, i-au văzut doar de câteva ori și în îndeplinirea profesiei lor, în cursul căreia văd foarte multe persoane și efectuează foarte multe curse, fiind greu de precizat perioade exacte de timp. Prin opoziție cu acești martori, F.I. a avut relații mai apropiate cu cei doi inculpați și a fost indirect și fără voia

lui legat de fapta gravă comisă de aceștia, astfel că este normal că a reținut mult mai multe amănunte.

Pe lângă alte probe propuse de inculpați, inclusiv cu ocazia prezentării materialului de urmărire penală, probe ce vizau cercetarea locului faptei și expertiza balistică, inculpații au propus și probe care urmau să se constituie ca alibiuri în favoarea lor:

- astfel ei au arătat că au fost cazați la Hotelul "S." din Iași, inclusiv în data de 30 decembrie 2000; Verificându-se această apărare, s-a constatat că cei doi nu figurează în tot anul 2000 ca fiind cazați în hotel;

- inculpatul P.V. a mai arătat că în data de 30 decembrie 2000 a depus la Biroul de Bagaje de mână al gării C.F.R. Iași bagaje, în numele său, solicitând să se facă verificări pentru a fi găsit în evidențe; verificându-se acest aspect, s-a constatat că și în anul 2000 și în prezent la biroul de bagaje nu se ține o evidență a persoanelor care depun bagaje;

- inculpatul P.V. a arătat că în data de 30 decembrie 2000 a efectuat un schimb valutar la casa de schimb valutar "N.E.", situată în apropierea gării Iași, solicitând să se stabilească ora tranzacției, în încercarea evidentă de a dovedi că la ora comiterii faptei nu avea cum să se afle în mun. Cluj-Napoca; verificându-se acest aspect, s-a constatat că în data de 16.12.2000, inculpatul C.A. a efectuat la ora 16,32 un schimb valutar, respectiv a schimbat 100 DM; Pe data de 30 decembrie 2000 nici unul dintre inculpați nu figurează cu schimb valutar efectuat; rezultă deci că S.C. N.E. a păstrat evidențe din care reies schimburile valutare efectuate, dovadă că s-a găsit schimbul efectuat la intrarea în țară de inculpatul C., dar nu și pretinsul schimb efectuat în 30 decembrie 2000 de către inculpatul P.

- ora exactă a ieșirii celor doi inculpați din România în data de 30 decembrie 2000 nu a putut fi stabilită întrucât la acea dată poliția de frontieră nu ținea evidență computerizată; așa cum s-a arătat, s-au putut stabili doar că ambii inculpați au intrat în România în 16.12.2000 și au ieșit din România în 30.12.2000 (în ceea ce-l privește pe inculpatul P., din unele adrese rezultă că în 2000 nu figurează a fi ieșit din România pe 30 decembrie 2000, figurând însă o reintrare în România în cursul anului 2001; contradicțiile dintre aceste adrese se explică prin faptul că provin de la instituții diferite și prin faptul că în anul 2000 evidențele nu erau computerizate;

- ambii inculpați au solicitat să fie la rândul lor supuși testului poligraf, dar la prezentarea materialului de urmărire penală au arătat că nu doresc ca acest test să fie efectuat la Inspectoratul de Poliție al Jud.Cluj; acest refuz trebuie privit ca un refuz absolut de a fi efectuat testul, tocmai pentru că oriunde ar fi efectuat, acest test ar putea dovedi încă o dată nesinceritatea lor.

În ceea ce-l privește doar pe inculpatul C., recunoscut așa cum s-a arătat dintr-un grup de persoane de către partea vătămată, acesta a încercat să inducă ideea că organul de urmărire penală l-a prezentat anterior, în mod fraudulos părții vătămate. El a susținut că a fost scos din arest singur, înaintea efectuării recunoașterii din grup în prezența apărătorilor, dus într-o cameră de la Poliția mun. Cluj-Napoca, cameră prevăzută cu un geam pe care a văzut în încăperea alăturată mai multe persoane.

Într-adevăr, la data de 1 februarie 2005, s-a efectuat recunoașterea din grup între orele 15,20 și 15.45. Anterior acestei activități, partea vătămată a fost audiată la sediul Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj, în prezența apărătorului inculpați lor și a apărătorului ei, între orele 11,30 și 12,30. Pentru a se câștiga timp, s-a telefonat la

Inspectoratul de Poliție al Jud. Cluj pentru ca inculpatul C.A. să fie scos din arest pentru efectuarea recunoașterii. Ulterior, apărătorii au arătat că nu pot să participe la recunoaștere decât în jurul orelor 15,00, motiv pentru care inculpatul C. a fost reintrodus în arest, fiind scos din nou pentru recunoaștere din grup.

Așa după cum rezultă din registrul arestului Inspectoratului de Poliție al jud. Cluj, prima dată inculpatul a fost scos din arest între orele 11,50 și 12,25, oră la care așa cum s-a arătat, partea vătămată se afla la sediul parchetului. Inculpatul C. a susținut însă că el a fost scos prima dată din arest la ora 13.00 și a așteptat circa 15-20 minute în camera 33 de la Poliția mun. Cluj-Napoca, susținere care a fost înserată în procesul-verbal care a fost întocmit cu ocazia recunoașterii din grup, deși era vădit mincinoasă.

În raport de datele prezentate mai sus, este exclusă posibilitatea acceptării achitării inculpaților deoarece evidența identității dintre autori și persoana inculpaților este indubitabilă.

Vinovăția inculpaților este dovedită în afara oricărui dubiu prin declarațiile constante ale părții vătămate care se coroborează perfect cu declarațiile martorilor F.I., precum și cu cele ale martorilor B.A., R.R. și B.P..

Astfel, în declarația sa de la fila 78 martorul B.A. arată că imediat după agresiune, victima i-a comunicat că a fost împușcată de niște cetățeni moldoveni sau basarabeni, după accentul lor, și care nu au vorbit în limba rusă. În legătură cu modul de pătrundere al agresorilor în casa de schimb valutar, martorul arată că, „probabil geamul a fost spart pentru a se pătrunde. Spărgându-se geamul, ușa putea să fie deschisă din interior, prin pătrunderea mâinii prin geamul spart”. Curtea reține că datorită stării de șoc în care se afla victima, supoziția ei că agresorii au intrat pe geam, nu este de esență, pentru că așa cum arată la unison martorii B., R. și B., este evident că inculpații după spargerea geamului au deschis ușa din interior pătrunzând astfel în incinta unității.

Martorul R.R. în declarația sa arată că victima vorbea coerent, a arătat că a fost împușcată însă nu cunoaște detalii despre modul de derulare al agresiunii.

Martorul B.P. arată că victima i-a comunicat nemijlocit că a fost împușcată de doi băieți basarabeni sau moldoveni, după accentul pe care îl aveau precizând că victima vorbea coerent.

Martorul arată că victima i-a comunicat că agresorii au intrat în casa de schimb valutar și au luat banii din seif, fără a preciza o sumă exactă în sensul dacă i-au luat toți sau numai o parte.

Prin urmare, susținerea inculpaților în sensul că victima datorită stării de șoc în care se afla nu putea să observe modul de pătrundere al acestora în unitate, dacă s-a umblat la seif sau nu, și ce anume s-a sustras din acesta, este combătută prin declarațiile martorilor B. și B. care arată că victima era conștientă, vorbea coerent după agresiune i-a descris pe agresori precizând și împrejurarea că sunt moldoveni sau basarabeni.

Starea fiziologică a victimei este descrisă și reținută ca atare și prin raportul de expertiză medico-legală care atestă că aceasta era orientată temporo spațial, însă avea un deficit de vorbire, fiind însă conștientă.

De asemenea, este dovedit fără echivoc prin depozițiile martorilor de mai sus că prin acel gemuleț al casei de schimb care a fost forțat și spart, s-a ajuns la deschiderea ușii unității din interior și în acest mod s-a realizat pătrunderea infractorilor.

Nu are nici o relevanță în cauză susținerea părții vătămate că agresorii s-ar fi îndepărtat de la fața locului cu un autoturism sau nu.

Întrucât condamnarea inculpaților s-a făcut pe baza unor dovezi convingătoare de vinovăție, nu se poate vorbi de constatarea încălcării art.6 paragraf 2 din CEDO cu referire la art.66 și art.5/2 C.proc.pen. care reglementează prezumția de nevinovăție, garanție specifică a unui proces echitabil recunoscută persoanei acuzate de săvârșirea unei infracțiuni.

Curtea reține că în raport de complexitatea și stadiul procesului durata arestării inculpaților din 26 decembrie 2004 se circumscrie termenului rezonabil.

Trebuie remarcată în acest sens conduita procesuală a inculpaților cărora le este imputabilă durata procedurii. Astfel, se constată că în fața Tribunalului Cluj, aproape la fiecare termen de judecată au formulat cereri de recuzare a magistratului introducând și recurs împotriva soluției atât înainte cât și după modificarea Codului de procedură penală.

Au fost recuzați și magistrații Curții de Apel Cluj.

Apoi, fiecare inculpat a formulat cereri de probațiune cu martori, peste probele scrise existente deja la dosar, încă din faza de urmărire penală, cereri încuviințate de tribunal, tocmai pentru respectarea dreptului la apărare al acestora. În speță, inculpații au formulat fiecare și câte două cereri de strămutare, ambele respinse.

Conform jurisprudenței CEDO, aspectul privind caracterul rezonabil al unei perioade de detenție, nu poate fi apreciat în abstract. Caracterul rezonabil al detenției unei persoane trebuie evaluat de la caz la caz, în funcție de trăsăturile specifice ale acestuia. Menținerea stării de detenție preventivă poate fi justificată într-un caz concret, numai dacă există indicii precise în sensul unei necesități reale și de interes public care, în pofida prezumției de nevinovăție, prevalează asupra regulilor privind libertatea individuală (a se vedea hotărârea *W.v. Elveția* din 26 ianuarie 1993).

Este în primul rând datoria autorităților judiciare naționale să se asigure că, într-o cauză determinată, detenția preventivă nu depășește o perioadă rezonabilă. În acest scop și având în vedere respectul cuvenit pentru principiul prezumției de nevinovăție, autoritățile trebuie să ia în considerare toate argumentele pentru și împotriva existenței unei necesități de ordin public care să justifice o îndepărtare de la regula respectării libertății individuale și care să constituie considerente pentru hotărârea autorităților de a respinge cererea de punere în libertate.

Persistența unei suspiciuni rezonabile că persoana arestată a comis o infracțiune este o condiție *sine qua non* pentru legalitatea menținerii stării de detenție, dar, după o anumită perioadă de timp ea nu mai este și suficientă. În situațiile în care autoritățile judiciare au continuat să justifice privarea de libertate, dacă aceste motive au fost apreciate ca "relevante" și "suficiente" CEDO a stabilit și dacă autoritățile naționale competente au arătat o "diligență specială" în conducerea procedurilor (a se vedea hotărârea *Contrada v. Italia* din 24 august 1988 și hotărârea *I.A.v. Franța* din 23 septembrie 1998).

Aplicând aceste principii la speța de față, durata arestării preventive a inculpaților P. și C. de la 26 decembrie 2004, este justificată din perspectiva exigențelor art.5 paragraf 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nefiind excesivă.

Inculpații și-au exercitat abuziv drepturile procesuale, prin multiple cereri de recuzare, apoi au invocat excepții de neconstituționalitate, de asemenea respinse, proceduri ce au dus la îngreunarea dezbaterilor judiciare și tergiversarea cauzei.

Lăsarea în libertate a inculpaților prezintă un pericol concret pentru ordinea publică, deoarece prin trecerea timpului nu s-a stins rezonanța socială negativă produsă de săvârșirea infracțiunilor imputate.

În aprecierea persistenței pericolului pentru ordinea publică, a lăsării în libertate a inculpaților trebuie pornit de la regulile de principiu stabilite prin jurisprudența CEDO care a statuat “că în măsura în care dreptul național o recunoaște – prin gravitatea deosebită și prin reacția particulară a opiniei publice, anumite infracțiuni pot suscita o tulburare a societății de natură să justifice o detenție preventivă, însă doar pe un termen limitat și în orice caz, ar trebui demonstrat că punerea în libertate ar tulbura în mod real ordinea publică, iar menținerea măsurii este legitimă doar atâta timp cât ordinea publică este efectiv amenințată”.

Ori, infracțiunile pentru care sunt trimiși în judecată inculpații sunt în măsură, prin natura lor, să releve un pericol cert pe care l-ar prezenta inculpații pentru ordinea publică, fiind comise prin constrângere și alte mijloace violente, fiind îndreptate împotriva vieții și patrimoniului persoanei.

Actele de violență deosebită comise de inculpați îndreptate fiind împotriva valorii sociale supreme – viața – precum și păgubirea patrimonială a victimelor, atrag în numele dreptului inviolabil la viață, la integritatea fizică, psihică și materială a oricărei ființe, pedepsirea corespunzătoare a făptuitorilor.

Atitudinea inculpaților și modul de comitere al faptelor, nu pot fi omise, ele fiind bine evaluate de tribunal, în alegerea pedepselor.

Inculpații apelanți trebuiau să știe că, pe lângă drepturi au și o serie de datorii, obligații, răspunderi care caracterizează comportamentul lor în fața societății.

Nu se poate ca, pentru faptele săvârșite împotriva altor semeni de ai lor și cărora au încercat cu bestialitate să le curme viața, să-i jefuiască sau să le distrugă bunurile, răspunderea lor penală să nu fie corespunzătoare încălcărilor grave aduse ordinii sociale, vieții și patrimoniului.

Pentru aceste considerente, pedepsele aplicate inculpaților se apreciază ca fiind bine alese și în deplin acord cu disp.art.1 din Codul penal ce prevăd că “legea penală apără...persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea precum și întreaga ordine de drept”.

Este adevărat că disp.art.71 Cod penal au fost modificate prin Legea 278/2006 și că, potrivit alin.2 condamnarea la pedeapsa închisorii atrage de drept numai interzicerea drepturilor prevăzute în art.64 lit.a-c Cod pen.

Potrivit art.71 alin.3 din Codul penal, ținându-se seama de natura și gravitatea infracțiunilor săvârșite, de împrejurările cauzei și de persoana infractorului pot fi interzise și drepturile prev.de art.64 lit.d,e din Codul penal.

Ori, împrejurările săvârșirii tentativei la omor deosebit de grav și a infracțiunii de tâlhărie, gravitatea acestora și mai ales persoana inculpaților – au justificat cele dispuse de tribunal cu privire la pedeapsa accesorie.

În baza art.350 C.proc.pen.se va menține starea de arest a inculpaților, întrucât hotărârea provizorie de condamnare justifică privarea de libertate în scopul garantării executării pedepsei aplicate potrivit art.5 paragraf 1 din CEDO (cauza Tommasi vs. Franța).

Chiar dacă hotărârea de condamnare a inculpaților pronunțată pe fond de Tribunalul Cluj nu are caracter definitiv, fiind apelată de către inculpați, ea este totuși de natură să justifice continuarea privării de libertate a inculpaților, în condițiile art.5

paragraf 1 lit.a și c din CEDO, astfel cum a fost interpretat de aceeași instanță în cauza Wemhoff contra Germaniei.

Ținând seama de probatoriul cauzei și soluția pronunțată de tribunal, curtea consideră că nu au dispărut temeiurile avute în vedere la luarea măsurii arestării preventive, care se regăsesc în disp.art.148 lit.f C.proc.pen.și că menținerea acestei măsuri de către instanța de apel este pe deplin justificată în raport cu prevederile legale invocate, coroborate cu cele ale art.5 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și că lăsarea în libertate a inculpaților prezintă pericol concret pentru ordinea publică.

Pentru aceste motive s-au respins ca nefondate apelurile inculpaților conform art.379 pct.1 lit.b C.proc.pen.

Decizia penală nr. 123/31.07.2007

INCULPAT ARESTAT. ÎNDEPĂRTAREA ACESTUIA DIN SALĂ. LIPSA DE LA DEZBATERI. CONSECINȚE

Potrivit art.314 C.pr.pen., judecata nu poate avea loc decât în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de deținere. Aducerea inculpatului arestat la judecată este obligatorie.

Potrivit art.298 al.4 C.pr.pen., când o parte sau oricare altă persoană tulbură ședința sau nesocotește măsurile luate, președintele îi atrage atenția să respecte disciplina, iar în caz de repetare ori de tulburări grave, dispune îndepărtarea ei din sală.

Partea îndepărtată este chemată în sală înainte de începerea dezbaterilor. Președintele îi aduce la cunoștință actele esențiale efectuate în lipsă și îi citește declarațiile celor ascultați. (art.298 al.5 C.pr.pen.).

Potrivit art.314 C.pr.pen., judecata nu poate avea loc decât în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de deținere. Aducerea inculpatului arestat la judecată este obligatorie.

Neaducerea inculpatului arestat la judecarea cauzei în primă instanță, și anume la dezbateri, atrage nulitatea absolută a hotărârii pronunțate, deoarece potrivit art. 314 alin. (2) C. proc. pen., aducerea inculpatului arestat la judecată este obligatorie, iar în conformitate cu prevederile art. 197 alin. (2) teza a II-a C. proc. pen., dispozițiile relative la prezența inculpatului, când aceasta este obligatorie potrivit legii, sunt prevăzute sub sancțiunea nulității (C.S.J., secția penală, decizia nr. 455 din 23 februarie 1998).

Prin sentința penală nr.167 din 27 martie 2007 a Tribunalului Cluj, în temeiul art.13 alin. 1 din Legea nr.678/2001 modificată prin OUG nr.79/2005 și Legea nr.287/2005 cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. și cu aplicarea art.13 C.pen. și art.37 lit.a C.pen. a fost condamnat inculpatul:

- N.B. la pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare în regim de detenție, pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de minori în formă continuată.

S-a constatat că prezenta infracțiune a fost săvârșită în stare de recidivă mare postcondamnatorie prev. de art.37 lit.a C.pen. față de pedeapsa de 4 ani și 7 luni închisoare aplicată inculpatului prin decizia penală nr.633/2002 a Tribunalului Cluj.

În temeiul art.61 C.pen. s-a dispus revocarea beneficiului liberării condiționate din executarea pedepsei de 4 ani și 7 luni închisoare aplicată prin decizia penală nr.633/21002 a Tribunalului Cluj, dispunând contopirea restului de pedeapsă rămas neexecutat din această pedeapsă de 551 zile închisoare cu pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare aplicată inculpatului prin prezenta hotărâre, în final inculpatul executând pedeapsa cea mai grea de 5 ani și 6 luni închisoare cu executare în regim de detenție și 3 ani interzicerea drepturilor prev. de art.64 lit.a, b și e C.pen. după executarea pedepsei principale.

În temeiul art.88 C.pen. s-a dedus din durata pedepsei aplicată inculpatului prin prezenta hotărâre, timpul reținerii pe termenul de 24 de ore din 05 decembrie 2005, ora 15,30 și al arestării preventive, începând cu data de 06 decembrie 2005 la zi.

În temeiul art.350 C.pr.pen. s-a menținut măsura preventivă a arestării.

În temeiul art.71 C.pen. s-a interzis inculpatului N.B. exercitarea drepturilor prev. de art.64 lit.a, b din Codul penal începând cu data rămânerii definitive a prezentei hotărâri de condamnare și până la terminarea executării pedepsei.

În temeiul art.13 alin.1 din Legea nr.678/2001 modificată prin OUG nr. 79/2005 și Legea nr.287/2005 cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. și cu aplicarea art.1, art.33 lit.a și art.37 lit.a C.pen. a fost condamnat inculpatul:

-R.A.V. la pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare în regim de detenție, pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de persoane în formă continuată.

În temeiul art.12 alin.1 din Legea nr.678/2001, modificată prin OUG nr.79/2005 și Legea nr.287/2005, cu aplicarea art.13 C.pen. și cu aplicarea art.37 lit.a C.pen. a fost condamnat același inculpat la pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare în regim de detenție, pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de persoane.

Potrivit dispozițiilor art.33 lit.a C.pen. s-a constatat că cele două infracțiuni au fost comise în condițiile concursului real iar în temeiul art.34 lit.b C.pen. s-au contopit pedepsele stabilite prin prezenta hotărâre, în pedeapsa cea mai grea, respectiv aceea de 5 ani și 6 luni închisoare, cu aplicarea unui spor de 6 luni închisoare, în total 6 ani închisoare.

S-a constatat că prezentele infracțiuni au fost săvârșite în stare de recidivă mare postcondamnatorie prev. de art.37 lit.a C.pen. față de pedeapsa de 5 ani și 8 luni închisoare aplicată inculpatului prin sentința penală nr.1717/2004 a Judecătoriei Cluj-Napoca.

În temeiul art.61 C.pen. s-a dispus revocarea beneficiului liberării condiționate din executarea pedepsei de 5 și 8 luni închisoare aplicată prin sentința penală nr.1717/2004 a Judecătoriei Cluj-Napoca, dispunând contopirea restului de pedeapsă rămas neexecutat din această pedeapsă de 678 zile închisoare cu pedeapsa finală aplicată inculpatului din prezenta hotărâre, respectiv de 6 ani închisoare, în final inculpatul executând pedeapsa cea mai grea de 6 ani închisoare cu executarea în regim de detenție și 3 ani interzicerea drepturilor prev. de art.64 lit.a, b, și e C.pen. după executarea pedepsei principale.

În temeiul art.88 C.pen. s-a dedus din durata pedepsei aplicată inculpatului prin prezenta hotărâre, timpul reținerii pe termenul de 24 de ore din 05 decembrie 2005, ora 15,15 și al arestării preventive, începând cu data de 06 decembrie 2005 și până la data de 03 ianuarie 2006.

S-a constatat că inculpatul este arestat în altă cauză.

În temeiul art.71 C.pen. s-a interzis inculpatului R.A.V. exercitarea drepturilor prev. de art.64 lit.a, b din Codul penal începând cu data rămânerii definitive a prezentei hotărâri de condamnare și până la terminarea executării pedepsei.

S-a constatat că părțile vătămate P.A., P.C., P.A., K.T., C.M., G.V., D.A. și I.J. nu au formulat pretenții civile în cauză.

În temeiul art.346 alin.1 C.pr.pen. raportat la art.14 alin.3 lit.b C.pr.pen. cu aplicarea art.998, art.999 C.civil s-a admis acțiunea civilă formulată de partea civilă P.A.I., și, în consecință inculpatul N.B. a fost obligat să-i plătească acesteia suma de 18000 lei RON cu titlu de daune materiale,

Inculpatul R.A.V. a fost obligat să plătească suma de 1500 lei RON cu titlu de daune materiale.

Potrivit dispozițiilor art.19 alin.1 din Legea nr.678/2001 coroborat cu dispozițiile art.118 lit.d C.pen. s-au confiscat următoarele sume de la inculpați, ca fiind dobândite în urma săvârșirii infracțiunilor: suma de 75.000 lei RON de la inculpatul N.B. și suma de 45.000 lei RON de la inculpatul R.A.V.

În temeiul art.189 C.pr.pen. s-au stabilit onorarii avocațiale din oficiu, onorarii ce s-au suportat din fondul special al Ministerului Justiției și care s-au avansat către BCAJ Cluj.

În temeiul art.191 C.pr.pen., inculpații au fost obligați să plătească fiecare câte 2500 lei (RON) cu titlu de cheltuieli judiciare în favoarea statului.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut că în cursul lunii iunie 2005, inculpatul N.B. le-a cunoscut pe părțile vătămate P.A.I. și K.T.A. ambele în vârsta de 14 ani. Cele doua tinere erau fugite de la domiciliu. Neavând unde să locuiască, acestea își petreceau nopțile în internet-cafe-uri și, pentru a obține banii necesari pentru mâncare, întrețineau sporadic relații sexuale cu diferite persoane.

Aflând care este situația celor doua tinere, inculpatul N.B. le-a oferit cazare într-o garsoniera închiriată în Cluj-Napoca, unde inculpatul locuia împreună cu concubina lui, martora P.A., în vârsta de 17 ani. Inculpatul le-a convins pe părțile vătămate că le oferă găzduire, pentru a le face un bine și că ele nu trebuie decât să contribuie cu o anumită sumă pentru plata chiriei și a cheltuielilor de bloc. Părțile vătămate au acceptat propunerea inculpatului și s-au mutat la acesta. Întrucât locuința era compusă dintr-o singură cameră, inculpatul și concubina lui dormeau în singurul pat pe care îl aveau, iar părțile vătămate dormeau pe jos, pe o saltea.

La începutul lunii aprilie 2004 partea vătămata K.T.A. s-a întâlnit cu verisoara ei P.A.L., în vârsta de 14 ani. Și aceasta era fugita de la domiciliu, astfel că partea vătămata K.T.A. a chemat-o să locuiască împreună, la domiciliul inculpatului.

În perioada imediat următoare inculpatul a angajat diverși șoferi de taxi, cu ajutorul cărora le transporta pe cele trei părți vătămate în fiecare seară, pe Calea Turzii, plasându-le pe trotuarul din zona hotelului M., în vederea practicării prostituției. Inculpatul le supraveghea fie din taxi, fie din benzinăria situată în apropiere, fie din locuința mamei concubinei sale, martora S.I., din Calea Turzii. De fiecare dată când părțile vătămate aveau un client, aveau obligația de a-l apela pe inculpat, iar atunci când încasau banii pentru fiecare raport sexual, trebuiau să-i predea acestuia toți banii. Acesta le-a instruit pe părțile vătămate cu privire la tarifele pe care urmau să le practice, respectiv 400.000 lei vechi pentru un act sexual normal, 500.000 pentru un act sexual oral, 1.500.000 lei pentru o ora și 2.500.000 lei negociabil, pentru toată noaptea.

În perioada următoare părțile vătămate au fost obligate de inculpat sa practice prostituția în fiecare seară, începând cu orele 18,00-19.00, până dimineața la orele 03.00 - 04.00, chiar si atunci când se simțeau rău, indiferent dacă afară era cald sau frig.

Partea vătămată P.A.I. s-a îmbolnăvit, suferind zile la rând de dureri în zona rinichilor și de febră, însă doar în 2-3 seri inculpatul i-a permis sa rămână acasă, în restul zilelor fiind obligată să practice prostituția. Atât în timpul nopții, periodic, cât si dimineața, la întoarcere inculpatul N.B. le lua părților vătămate toți banii încasați de la diferiți clienți. Sub pretextul ca părțile vătămate "nu știu să aibă grijă de bani", iar apoi ca trebuie plătite niște datorii, inculpatul si-a însușit toți banii încasați de ele din activitatea de prostituție. După terminarea "programului" părțile vătămate erau duse înapoi în garsonieră și, de multe ori, erau închise înăuntru ore întregi de către inculpat, atunci când acesta pleca în oraș.

O parte din banii încasați din activitatea de prostituție, au fost "investiți" de către inculpatul N.B., acesta cumpărând articole de îmbrăcăminte specifice, care să confere părților vătămate un aspect care sa favorizeze atragerea mai multor clienți. De asemenea, inculpatul era cel care, din aceeași bani, cumpăra mâncare pentru părțile vătămate. Din declarațiile acestora si ale martorilor audiați rezultă ca părțile vătămate primeau rareori mâncare consistentă, în funcție de încasări. Astfel, în zilele când încasau bani mai puțini, atunci când îi cereau inculpatului de mâncare, acesta le oferea doar câte o supă sau un sandvici, reproșându-le că nu au încasat destui bani pentru a primi altceva. Părțile vătămate primeau țigări, sucuri și cafele și, periodic, le era încărcat contul cartelei telefonice, pentru a-l putea apela pe inculpat. Uneori părțile vătămate încercau să pună deoparte mici sume de bani, însă inculpatul le controla si le lua si acești bani.

Datorită tratamentului la care erau supuse, în cursul lunii mai 2005, părțile vătămate K.T.A. si P.A.I. au fugit de la inculpat, la părinții acesteia din urma. Într-una din zilele următoare, în timp ce se deplasau spre domiciliul bunicii părții vătămate K.T.A., cele două părți vătămate au fost văzute de către inculpatul N.B. Acesta le-a transportat cu un taxi la garsoniera sa, unde le-a bătut, reproșându-le ca au plecat si l-au lăsat cu cheltuieli si datorii, iar apoi le-a obligat să practice din nou prostituția în beneficiul său.

La data de 17.06.2005 inculpatul R.A.V. a fost liberat condiționat din executarea unei pedepse de 5 ani si 8 luni închisoare pentru comiterea mai multor infracțiuni de furt. Acesta a început sa frecventeze zona Calea Turzii, cu intenția de a racola tinere pe care sa le exploateze sexual, obligându-le sa se prostitueze în folosul sau. Inculpatul a cunoscut-o pe partea vătămata P.C.I. în vârsta de 17 ani, care se prostitua în zona M., în beneficiul proxenetului B.F.

Inculpatul R.A.V. a determinat-o pe aceasta sa se mute împreuna cu el, închiriind o camera într-un cămin studentesc din complexul Hasdeu. Totodată inculpatul a determinat-o pe partea vătămata sa se prostitueze în beneficiul sau, în zona reprezentantei M. de pe Calea Turzii.

În aceeași perioada inculpatul R.A.V. a cunoscut-o pe partea vătămata I.J., în vârsta de 17 ani. Inițial inculpatul i-a făcut curte, invitând-o la baruri si discoteci, până când a determinat-o sa se mute împreuna cu el, în camera de cămin unde era cazata si partea vătămata P.C.I.

Imediat după ce partea vătămata s-a mutat la inculpat, acesta a obligat-o sa se prostitueze în beneficiul sau, în timpul zilei aducându-i clienți în camera, iar seara

transportând-o, pe ea și pe P.C.I. cu ajutorul unor autoturisme închiriate, în zona reprezentantei M., în același scop.

În timpul zilei, cele două tinere erau supravegheate de inculpat, care nu le permitea să iasă neînsoțite din camera, iar pe timpul nopții acesta rămânea în apropierea locului în care tinerele erau obligate să se prostitueze. De fiecare dată când tinerele încasau bani de la diferiți clienți, inculpatul R.A.V. le lua acestora toți banii, cronometra dacă clienții respectau intervalul de timp pentru care plățiseră serviciile sexuale, cerându-le să plătească suplimentar în cazul depășirii timpului. Atunci când existau neînțelegeri cu clienții, inculpatul devenea violent cu aceștia. De asemenea, inculpatul era violent cu părțile vătămate atunci când acestea nu îi respectau dispozițiile.

Datorită modului în care era tratată, la jumătatea lunii august 2005 partea vătămata I.J. a fugit de la inculpat, refugiindu-se la familia ei.

Tot în vara anului 2005 inculpatul R.A.V. le-a cunoscut pe părțile vătămate K.T.A. și P.A.I. care erau exploatate sexual de către inculpatul N.B.

Aflând că tinerele erau nemulțumite de tratamentul la care erau supuse de acesta, inculpatul R.A.V. le-a încurajat să fugă de la N.B., oferindu-le protecția sa.

Pentru a le convinge, inculpatul R.A.V. le-a promis că le va găzdui și nu le va obliga să se prostitueze, nu le va lua banii și nu le va bate.

În cursul lunii august 2005 părțile vătămate K.T.A. și P.A.I. au fugit de la N.B., și s-au refugiat la inculpatul R.A.V. care însă le-a trimis de îndată să se prostitueze în zona reprezentantei M.

Inculpatul N.B. le-a căutat, le-a găsit și le-a transportat într-o locuință din cartierul Mănăștur, unde le-a bătut pentru a le "convinge" să se întoarcă la el. Partea vătămată K.T.A. a hotărât să se întoarcă, însă partea vătămata P.A.I. a fugit din nou la R.A.V.

Datorită acestui incident, între inculpați a izbucnit un conflict deschis, fiecare dintre ei chemând mai mulți prieteni, cu sprijinul cărora să-și apere teritoriul și tinerele racolate în scopul exploatarei. Cele două grupuri s-au întâlnit față în față. Forțele fiind sensibil egale, pentru a evita o luptă, cei doi inculpați au încheiat o înțelegere, hotărând ca fiecare să-și păstreze controlul asupra zonei și a fetelor racolate până atunci și, în plus, inculpatul R.A.V. să-i achite în fiecare seară, timp de două săptămâni suma de 1.000.000 lei vechi lui N.B., pentru ca partea vătămata P.A.I. să rămână sub controlul său.

După înțelegerea survenită, inculpatul N.B. a păstrat controlul asupra zonei hotelului M., spunând tuturor că "are C.F. pe Calea Turzii" și asupra părților vătămate K.T.A. și P.A.L., iar inculpatul R.A.V. asupra zonei reprezentantei M. și asupra părților vătămate P.C.I. și P.A.I.

În plus, inculpatul R.A.V. a racolat-o pe partea vătămata C.M.F. în vârsta de 17 ani pe care a găzduit-o într-un apartament închiriat, după care, procedând în același fel, a obligat-o să se prostitueze în folosul lui, luându-i practic toți banii rezultați din această activitate.

La jumătatea lunii septembrie 2005 partea vătămata P.A.I. a fugit de la inculpatul R.A.V. și s-a întors la familia ei.

În cursul lunii octombrie părțile vătămate P.C.P.I. și C.M.F. au fugit, pe rând, de la inculpat. Acesta le-a căutat și le-a sunat pentru a le convinge să se întoarcă să se prostitueze în folosul lui. Partea vătămata P.C.I. s-a refugiat mai întâi în Turda, fiind angajată câteva zile la un bar, iar apoi s-a mutat la o adresă necunoscută. Deși au fost

efectuate investigații, aceasta nu a mai fost găsită, putând fi audiată doar în faza actelor premergătoare.

În cursul lunii octombrie 2005, rămânând fără surse de venit, inculpatul R.A.V. le-a racolat pe părțile vătămate minore C.M.F. și D.A., ambele minore, pe care le-a cazat în locuințe închiriate din oraș. Inițial acesta le-a plasat în zona reprezentantei M., în vederea practicării prostituției, verificându-le cu privire la încasările realizate și luându-le banii.

La data de 12.11.2005 inculpatul R.A.V. a avut o convorbire telefonică cu numitul B.F. care, la acea dată, plasa prostituate în zona din apropierea hotelului M. și i-a cerut permisiunea să-și plaseze și el fetele, respectiv pe părțile vătămate C.M.F. și D.A. pentru o noapte, în zona lui. Cu acceptul acestuia, inculpatul le-a plasat pe cele două tinere în noua zonă, supraveghindu-le din apropiere, și apelându-le periodic de la numărul de telefon aparținând martorului T.GH.A. după cum rezultă din procesul-verbal de redare a convorbirilor telefonice interceptate în cauză.

La începutul lunii octombrie 2005, timp de mai multe zile inculpatul a exercitat violențe și amenințări asupra părții vătămate G.V., în vârstă de 21 de ani, pentru a o determina să se prostitueze în beneficiul său. Aceasta practica prostituția pe cont propriu în zona reprezentanței M. Pentru a-l evita pe inculpat, împreună cu partea vătămata C.M., a plecat mai multe zile la Alba.

Inculpatul R.A.V. le-a sunat de mai multe ori pe părțile vătămate, de la telefonul martorului T.GH.A., determinându-le să se întoarcă la Cluj.

După jumătatea lunii octombrie cele două tinere au revenit în Cluj. Partea vătămata C.M. a fost luată de inculpat și dusă din nou într-o locuință închiriată, fiind transportată apoi seara din nou pe Calea Turzii și plasată în vederea practicării prostituției. Partea vătămata G.V. a fost găsită de inculpat care, în prezența martorului T.GH.A., a lovit-o și amenințat-o pentru a o constrânge să devină prostituata lui. În cele din urmă, datorită amenințărilor și loviturilor primite, partea vătămata G.V. a început să practice prostituția în beneficiul inculpatului. După câteva zile aceasta a formulat mai multe plângeri, la Poliția Municipiului Cluj-Napoca și la Brigada de Jandarmi Cluj, acestea fiind conexe la prezentul dosar.

Începând cu toamna anului 2005 fiecare dintre cei doi inculpați a încercat să scape de celălalt, pentru a-i lua teritoriul și fetele. În acest sens, fiecare dintre aceștia a dat informații poliției, cu privire la activitatea infracțională a celuilalt, fără să știe că erau deja cercetați în prezentul dosar.

Cu ocazia unei deplasări la poliție, inculpatul N.B. le-a cunoscut pe martorele B.F. și C.D.M. care așteptau pe hol pentru a fi audiate într-un alt dosar în care aveau calitatea de părți vătămate ale infracțiunii de trafic de minori. Inculpatul N.B. i-a făcut avansuri martorei B.F., obținând numărul ei de telefon.

În luna octombrie 2005 părțile vătămate K.T.A. și P.A.L. au reușit să fugă de la inculpatul N.B., refugiindu-se la niște prieteni din Brașov. Timp de mai multe zile inculpatul le-a căutat prin oraș. Rămânând fără venituri, inculpatul a sunat-o pe martora B.F. și a convins-o să se mute împreună cu el, în garsoniera din cartierul Manastur. Știind că anterior martora a fost exploatată sexual, inculpatul i-a propus să practice din nou această activitate, promițându-i că îi va lăsa ei jumătate din banii obținuți. De asemenea inculpatul i-a cerut să îl ajute să o găsească pe martora C.D.M. pentru a-i propune același lucru.

La jumătatea lunii octombrie 2005 inculpatul, însoțit de martorul T.GH.A. și de încă un bărbat, până în prezent neidentificat și de martora B.F. s-a deplasat în comuna M.V., la locuința martorei C.D.M. Inculpatul N.B. și bărbatul neidentificat au intrat în locuința martorei unde se afla tatăl acesteia. Cei doi s-au prezentat ca fiind polițiști de la Brigada de Combatere a Crimei Organizate Cluj și au pretins ca martora C.D.M. să-i însoțească la Cluj pentru a da declarații. Martorul C.F. l-a recunoscut pe unul dintre bărbați ca făcând parte din lumea interlopa, astfel ca le-a cerut acestora să părăsească locuința.

Inculpatul N.B. a aflat ca martora C.D.M. se afla în vizită la o altă familie din sat astfel ca, împreună cu ceilalți a căutat-o și acolo, prezentându-se din nou ca polițist și cerându-i fetei ca în ziua următoare să îl caute la Cluj.

În ziua următoare martora C.D.M. s-a deplasat la Cluj și s-a cazat la inculpatul N.B., în garsoniera sa. Începând din aceeași seară, inculpatul le-a obligat pe cele două martore să se prostitueze în folosul său, le-a transportat pe Calea Turzii, le-a plasat în zona hotelului M. și le-a indicat preturile pe care să le practice pentru serviciile sexuale oferite clienților. Timp de mai multe săptămâni, acestea au fost exploatate de către inculpat, care le-a luat toți banii rezultați din activitatea de prostituție, o mică parte din aceste sume fiind folosite în beneficiul martorelor, pentru a le cumpăra mâncare, sucuri și țigări.

În cursul lunii noiembrie, pe rând, cele două martore au fugit de la inculpat.

În cursul lunii septembrie 2005, în mod independent, Biroul de Investigații Criminale din cadrul Poliției Municipiului Cluj-Napoca a declanșat cercetări în dosarul nr. 6192/P/2005 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Cluj-Napoca, fata de inculpatul N.B. pentru săvârșirea infracțiunii de proxenetism și fata de K.T.A., P.A.I. și P.A.L. pentru săvârșirea infracțiunii de prostituție, împotriva acestora fiind începută urmărirea penală prin procesul-verbal din 22 septembrie 2005. Având în vedere ca cercetările au vizat aceleași fapte, în materialitatea lor, cu cele cercetate în dosarul 136 D/P/2005 al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Serviciul Teritorial Cluj, dosarul a fost preluat de aceasta unitate de parchet și conexas. Din probele administrate a rezultat ca minorele K.T.A., P.A.I. și P.C.I. au fost persoane supuse traficului și au săvârșit acte de prostituție ca urmare a exploatării, astfel ca ele nu pot fi pedepsite pentru această infracțiune, fata de ele fiind aplicabile dispozițiile art. 20 alin. 1 din Legea nr. 678/2001 modificată privind prevenirea și combaterea traficului de persoane. Prin urmare, potrivit prevederilor de mai sus și ale art. 10 lit. i/1 C.pr.pen. s-a dispus de către parchet încetarea urmăririi penale fata de acestea.

Conform dispozițiilor art.12 din Legea nr.678/2001, constituie trafic de persoane recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea sau primirea unei persoane, prin amenințare, violență sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă ori înșelăciune, abuz de autoritate sau profitând de imposibilitatea acelei persoane de a se apăra sau de a-și exprima voința, ori prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra victimei.

Prin această infracțiune, care sub aspectul elementului material al laturii obiective se realizează prin mai multe acțiuni alternative, trebuie să se urmărească un scop, și anume exploatarea persoanei, victimă a traficului.

Potrivit dispozițiilor art.2 pct.2 din aceeași lege, prin exploatarea unei persoane se înțelege, între altele, executarea unei munci sau îndeplinirea unor servicii în mod forțat,

cu încălcarea normelor legale privind condițiile de muncă, salarizare, sănătate și securitate.

Inculpații, ca mijloc de comitere a infracțiunii au utilizat atât înșelăciunea cu prilejul recrutării, precum și ulterior, cât și violența în partea finală a evenimentelor.

Potrivit dispozițiilor art.62 C.pr.pen., în vederea aflării adevărului, organul de urmărire penală și instanța de judecată sunt obligate să lămurească cauza sub toate aspectele, pe bază de probe. Ca atare, comiterea cu vinovăție a unei fapte prevăzute de legea penală și care prezintă pericol social trebuie să fie stabilită pe bază de probe, convingerea de vinovăție trebuind să fie certă, astfel încât să fie trasă la răspundere, potrivit vinovăției, doar acea persoană care a comis o infracțiune.

În consecință, în raport de textul menționat, cu referire la dispozițiile art.17 alin.2 și art.52 din Codul penal, precum și art.1 din Codul de procedură penală, scopul procesului penal trebuie realizat în așa fel încât să armonizeze interesul apărării sociale cu interesele individului.

În cauză, atât în cursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, au fost administrate probe în raport de care instanța a reținut starea de fapt anterior descrisă conformă cu realitatea și care dovedesc cert vinovăția celor doi inculpați.

Sușinerile celor doi inculpați, în sensul că faptele reținute în sarcina acestora nu sunt dovedite, sunt infirmate de întreg materialul probator administrat în cauză, și anume: declarațiile părților vătămate, declarațiile martorilor audiați atât în cursul urmăririi penale cât și în faza cercetării judecătorești, procesele verbale de percheziție domiciliară la locuințele inculpaților, declarațiile inculpaților. Așa încât, în cauză este pe deplin dovedită vinovăția celor doi inculpați pentru faptele reținute în sarcina acestora.

Astfel, din probele existente se atestă, fără dubiu, că cei doi inculpați le-au exploatat pe părțile vătămate majore dar și pe cele minore, în care scop le-au sechestrat, transportat și cazat într-un imobil unde erau aduși "clienți", fie erau transportate la anumite locații unde solicitau "clienții fideli" inculpaților, în vederea întreținerii de relații sexuale cu aceștia, dar sub atenta supraveghere a inculpaților în schimbul unor sume de bani și pentru ca părțile vătămate să nu aibă posibilitatea "însușirii" din sumele de bani primite. Ba mai mult, în cazul în care acestea nu realizau nici un "venit" într-o anumită zi erau admonestate fizic, și nu primeau de mâncare decât ceva derizoriu, fiind astfel "pedepsite" pentru ca pe viitor să nu mai comită astfel de "greșeli".

Cei doi inculpați nu au recunoscut activitățile infracționale desfășurate, dar această împrejurare nu poate constitui o cauză exoneratoare de răspundere penală, în contextul probatoriului administrat. Sușinerile inculpaților privind nerecunoașterea scopului pentru care erau racolate părțile vătămate, sunt irelevante în raport de declarațiile martorilor din care rezultă fără echivoc că inculpații erau conștienți de faptele lor. În contextul complexe activități infracționale desfășurate, inculpații primeau sume într-o singură zi "de lucru" de la fiecare fată cuprinse între 50 lei RON și 450 lei RON.

Astfel, aceste conduite materiale, de netăgăduit în raport cu probele administrate, nu pot configura o gravă eroare în reținerea stării de fapt, după cum nici nu pot justifica lipsa unui element constitutiv al infracțiunii deduse judecătii, de natură să atragă o soluție de achitare a inculpaților.

Conform art. 12 alin. (1) din Legea nr. 678/2001, "constituie infracțiunea de trafic de persoane recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea sau primirea unei persoane, prin amenințare, violență sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă ori

înșelăciune, abuz de autoritate sau profitând de imposibilitatea acelei persoane de a se apăra sau de a-și exprima voința, ori prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatării acestei persoane."

Din prevederile art.12 din Legea nr. 678/2001 rezultă că, în latura obiectivă a infracțiunii de trafic de persoane, este prevăzută ca modalitate alternativă și "recrutarea", alături de "transportare", "transferare", "cazare" și "primire", care se poate realiza prin folosirea diferitelor forme de constrângere, cum sunt amenințarea sau violenta.

Prin urmare, art.12 din Legea nr. 678/2001 prevede ca modalități de realizare a conținutului laturii obiective a infracțiunii de trafic de persoane atât recrutarea unor persoane pentru prostituție, cât și constrângerea la prostituție.

Dându-se eficiență principiului potrivit căruia specialul primează generalului, sunt aplicabile prevederile din legea specială, și anume prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 678/2001, astfel încât ori de câte ori se constată că sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de persoane se vor aplica prevederile Legii nr. 678/2001, după intrarea în vigoare a acestei legi incidența prevederilor art. 329 C. pen. fiind limitată.

Un ultim aspect ce urmează a fi reținut de către instanță constă în faptul că traficul de persoane, cu deosebire a unor minore, în scopul cunoscut al obligării acestora să se prostitueze, reprezintă o faptă deosebit de gravă, atentând la libertatea persoanei și la libertatea vieții sexuale.

În consecință, faptele săvârșite de inculpați întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de persoane, respectiv trafic de minori.

Împotriva acestei sentințe au formulat apel inculpații prin care au solicitat admiterea apelurilor, desființarea sentinței penale atacate și judecând cauza să fie achitați cu privire la infracțiunile pentru care aceștia au fost trimiși în judecată în baza art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 lit.d C.pr.pen.

În motivele de apel inculpatul N.B. a arătat că în cauză nu s-a făcut dovada că acesta ar fi constrâns pe părțile vătămate să practice prostituția, întrucât acestea s-au prostituat și anterior cunoașterii de către inculpat și practică prostituția și în prezent, fără nici o constrângere.

Inculpatul mai arată că este adevărat că le-a găzduit pe părțile vătămate, însă acest ajutor nu poate fi interpretat ca fiind o faptă penală.

Pe de altă parte, instanța de fond a interzis inculpatului și drepturile prev.de art.64 lit.c C.pen., care însă nu au nici o legătură cu fapta comisă de acesta.

Inculpatul R.A. în motivele de apel a arătat că nu s-a făcut dovada în cauză că în perioada iulie – decembrie 2005, ar fi recrutat pe părțile vătămate sau că le-ar fi constrâns pe acestea să practice prostituția, cu excepția părții vătămate Gloria Viorica, care a precizat că se află în relații de dușmănie cu inculpatul, celelalte părți vătămate au arătat că inculpatul nu le-a constrâns să practice prostituția.

Apelurile formulate de inculpați urmează să fie admise, însă pentru alte motive decât cele precizate de aceștia deoarece în cauză însă nu au fost respectate dispozițiile procedurale privind judecata în fond a cauzei.

Astfel, la termenul de judecată din 20 martie 2007, când s-au pus concluzii pentru dezbaterea în fond a cauzei, inculpatul R.A.V. a fost evacuat din sala de judecată pe motiv că tulbură desfășurarea ședinței, după care datorită faptului că martorii S.I., N.I.,

P.A., V.I., I.M., F.F. și B.F., deși citați cu mandat de aducere nu s-au prezentat la instanță, în baza art.327 alin.3 C.pr.pen., s-a procedat la citirea declarațiilor acestora.

După aceasta instanța a solicitat personalului de la Garda Penitenciarului Gherla, ca inculpatul R.A.V. să fie adus în sala de judecată, însă acesta a refuzat pe motiv că judecătorul cauzei nu instrumentează corect probele din dosar.

Nefiind alte cereri sau excepții de ridicat s-a dat cuvântul pentru dezbaterile pe fond a cauzei, fără ca inculpatul R.A.V., deși arestat, să fie prezent și fără posibilitatea de a i se aduce la cunoștință actele îndeplinite în lipsa sa, în perioada în care a fost evacuat din sala de judecată și de a-și preciza ultimul cuvânt cu privire la învinuirile ce i se aduc.

După dezbaterile în fond a cauzei, pronunțarea a fost amânată pentru data de 27 martie 2007, dată la care a fost pronunțată sentința penală atacată cu apel de cei doi inculpați.

Potrivit art.314 C.pr.pen., judecata nu poate avea loc decât în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de deținere.

Aducerea inculpatului arestat la judecată este obligatorie.

Ca urmare inculpatul R.A.V., fiind arestat, prezența acestuia la judecată era obligatorie.

Potrivit art.298 al.4 C.pr.pen., când o parte sau oricare altă persoană tulbură ședința sau nesocotește măsurile luate, președintele îi atrage atenția să respecte disciplina, iar în caz de repetare ori de tulburări grave, dispune îndepărtarea ei din sală.

Partea îndepărtată este chemată în sală înainte de începerea dezbaterilor. Președintele îi aduce la cunoștință actele esențiale efectuate în lipsă și îi citește declarațiile celor ascultați. (art.298 al.5 C.pr.pen.).

Având în vedere că inculpatul R.A.V. era arestat, iar acesta potrivit disp.art.314 al.1 C.pr.pen., trebuia să participe în mod obligatoriu la judecata cauzei, trebuia să fie chemat în sala de judecată înainte de începerea dezbaterilor pe fondul cauzei, iar președintele completului de judecată să-i aducă la cunoștință despre actele efectuate în lipsa sa, în sensul că s-a dat citire declarațiilor martorilor lipsă, care nu au fost audiați în sala de judecată și numai după aceasta să dea cuvântul părților pentru dezbaterile în fond a cauzei în prezența inculpatului arestat.

Dacă acesta din urmă a refuzat să se prezinte în sala de judecată, așa cum rezultă din încheierea de ședință din data de 20.03.2007, deși inculpatul era arestat și avea obligația să se supună dispozițiilor date de instanță, cauza trebuia să fie amânată pentru un alt termen de judecată pentru a da posibilitate inculpatului arestat să ia cunoștință de actele îndeplinite în lipsa sa la termenul de judecată din data de 20.03.2007, să asiste la dezbaterile cauzei pe fondul acestuia și să-și spună ultimul cuvânt cu privire la acuzațiile ce i se aduc în condițiile prev.de art.341 C.pr.pen., cu atât mai mult cu cât inculpatul pe tot parcursul judecării cauzei nu a recunoscut faptele care i se impută.

Întrucât instanța de fond nu a asigurat condiții pentru ca inculpatul R.A.V. să fie prezent la judecata în fond a cauzei, deși acesta era arestat, iar prezența inculpatului la judecată era obligatorie, potrivit art.314 C.pr.pen., în baza art.379 pct.2 lit.b C.pr.pen., au fost admise apelurile formulate de cei doi inculpați împotriva sentinței penale nr.167/27.03.2007 a Tribunalului Cluj, sentință care a fost desființată în întregime iar cauza a fost trimisă spre rejudecare la instanța de fond, deoarece cauza a fost judecată în lipsa inculpatului R.A.V. care era arestat.

Decizia penală nr. 125/A/21.08.2007

PREZUMȚIA DE NEVINOVĂȚIE. LIPSA UNOR PROBE CERTE DE VINOVĂȚIE. CONSECINȚE.

Potrivit art.5/2 C.proc.pen. „orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală definitivă”, iar potrivit art.66 C.proc.pen. inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție și nu este obligat să-și dovedească nevinovăția. Fiind o prezumție relativă, prezumția de nevinovăție poate fi răsturnată prin dovedirea vinovăției în cursul procesului penal; în cazul în care există probe de vinovăție, inculpatul are dreptul să probeze lipsa lor de temeinicie.

Răsturnarea prezumției de nevinovăție poate fi făcută numai prin probe certe de vinovăție. Când, urmare a administrării tuturor probelor necesare soluționării cauzei, se ajunge la îndoială asupra vinovăției, prezumția de nevinovăție, nu este înlăturată, căci orice îndoială este în favoarea inculpatului..

Tribunalul Cluj prin sentința penală nr.214/D din 29 martie 2006, în baza art.11 pct.2 lit.a C.pr.pen. rap. la art.10, lit.c C.pr.pen. a achitat pe inculpatul L.M.C. de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii de tentativă la omor calificat prev. de art.20 C.penal rap. la art.174, 175 lit.i Cod penal.

Potrivit art.350 alin.2 C.pr.pen. s-a dispus punerea de îndată în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză.

Conform art.346 al.3 C.pr.pen. s-au respins acțiunile civile formulate de partea civilă S.M. și Casa Județeană de Asigurări de Sănătate a județului Cluj.

În baza art.189 C.pr.pen. onorariul avocațial în sumă de 100 RON cuvenit apărătorului desemnat din oficiu, s-a avansat din FMJ.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut în fapt următoarele că în data de 26 octombrie 2005 mai multe persoane din comuna Căpușu Mare, sat Dângău Mare, jud. Cluj, se aflau pe la orele 22,00 într-un bar din sat. Printre acestea se aflau și inculpatul L.M.C. și partea vătămată S.M. Acesta din urmă se afla în stare avansată de ebrietate, dar nu a avut nici un conflict cu nimeni în bar și nici într-un caz cu inculpatul.

La un moment dat, în cursul serii, grupul din care făcea parte inculpatul, format din sora sa, L.I.L. și martorii C.I. și C.V., se aflau în fața barului, consumând alcool și suc.

În bar se afla un alt grup format din martorii R.S., S.D., S.M. și S.A.

Între R.S. și C.I. a intervenit un conflict verbal, cei doi înjurându-se reciproc. Când grupul inculpatului s-a hotărât să plece spre casă, toți au observat că mai multe persoane, printre care R.S., îi urmăresc, având evidente intenții agresive.

Inculpatul L.M.C. a fugit, singur, spre școală, iar sora sa, cu martorii C.V. și C.I., au fugit în altă direcție, C.I. refugiindu-se inițial la locuința unui consătean în timp ce martorii C.V. și L.I.L. au urmat un alt traseu.

C.V. și L.I.L. au ajuns primii la locuința acesteia din urmă.

În rechizitoriu s-a reținut că în jurul orelor 24,00, în casa inculpatului se aflau mama și sora acestuia, precum și martorii C.V. și C.I. care a ajuns la scurt timp după primii doi și care între timp fusese ajuns de grupul lui R.S., care i-a dat un pumn și l-a lăsat să plece. Așa cum a rezultat însă din actele dosarului (inclusiv din declarațiile

martorului C.I. din faza de urmărire penală) inculpatul a fost cel care a ajuns al doilea (respectiv după martorii C.V. și L.L.), martorul C.I. ajungând ultimul la locuința inculpatului.

La baza trimiterii în judecată a inculpatului (ca de altfel, și la baza luării măsurii arestării preventive și a menținerii acesteia în cursul judecății) au stat declarațiile martorilor C.V. și C.I. Aceștia au susținut că inculpatul le-a povestit că a bătut un bărbat care s-a luat după el și, imediat după ce a sosit acasă, și-a spălat blugii cu care era îmbrăcat, pantaloni care erau plini de sânge și de noroi.

C.V. a afirmat că a văzut sânge pe hainele și pantofii inculpatului, în timp ce martorul C.I. a susținut că din cauza întunericului nu a văzut dacă pe haine era sânge ori nu. Martorii au declarat însă că inculpatul le-a povestit că, venind singur spre casă, după fuga de la bar, a fost ajuns de o persoană, pe care a bătut-o, lovind-o cu pumnii și picioarele în gură.

C.V. a arătat că inculpatul i-a zis că s-a ascuns după o căpiță de fân și a sărit pe acea persoană, după care a lovit-o.

C.I. l-a auzit pe inculpat zicând textual că l-a bătut pe unul "de l-a zdrobit", lovindu-l cu picioarele în cap.

De cealaltă parte, mama inculpatului a susținut că nu a auzit aceste discuții, admitând însă că nu a stat tot timpul cu fiul ei și martorii în casă, în timp ce sora inculpatului a arătat și ea că inculpatul nu a afirmat că ar fi bătut pe cineva, arătând că martorul C.V. ar avea probleme psihice.

Data fiind calitatea de rude ale acestora din urmă, procurorul a apreciat că afirmațiile lor trebuie privite cu rezervă, mai ales că martorii C.I. și C.V. au arătat că au fost sfătuiți de inculpat să nu spună nimănui nimic, în caz că s-ar afla ceva.

Pe scurt deci, organul de urmărire penală a apreciat că inculpatul s-a aflat în eroare cu privire la persoana părții vătămate, pe care a confundat-o cu unul dintre membrii grupului care i-a urmărit, însă el este autorul agresiunii comise în noaptea respectivă asupra părții vătămate. Acesta nu a avut nici o legătură cu cele două grupuri implicate în conflictul de la bar, a plecat singur spre casă, spre satul Bălcești, aparținând tot de comuna Căpuș, pe un drum situat în apropierea casei inculpatului, mărginit de câmpuri, pe care se aflau căpițe de fân (proces-verbal de cercetare la fața locului și planșa *foto*).

Faptul că partea vătămată a plecat singur a rezultat implicit din declarația martorului R.S. care a revenit în bar după conflictul fizic de pe drum cu martorul C.I. și nu a mai găsit-o pe partea vătămată acolo.

În faza de urmărire penală partea vătămată nu a putut furniza nici un amănunt semnificativ despre agresarea sa. El a susținut că s-a trezit la un moment dat pe câmp, cu dureri mari la mâna stângă și la cap. A ajuns greu acasă, solicitând soției să cheme Salvarea.

A fost internat la Clinica de Neurochirurgie Cluj cu diagnosticul: " T.C.C. mediu cu fractură parietală stg. și temporală dr. Hemoragier subarahnoidiană posttraumatică. Pneumoencefal. Hematom periorbital bilateral. Hemosinus maxilar dr. Fractură antebrăț stg. 1/3 medie".

Potrivit raportului de constatare medico-legală, aceste leziuni s-au produs prin lovire activă cu corp dur. Leziunile de la cap, prin gravitatea lor, puteau duce la deces în lipsa tratamentului de urgență și specialitate. Numărul total de zile de îngrijiri medic ale necesar vindecării lor a fost de 40-45.

Pe lângă declarațiile celor doi martori, procurorul a apelat și la raționamente juridice pentru a reține vinovăția inculpatului și a dispune trimiterea sa în judecată, principalele argumente fiind:

- În mod cert partea vătămată a fost agresat (raportul de constatare medico-legală) prin lovire activă repetată cu corpuri dure; agresiunea a fost deosebit de violentă, exact așa cum inculpatul a relatat-o martorilor C.I. și C.V.;

- locul comiterii faptei a fost stabilit datorită numeroaselor urme de sânge și corespunde atât descrierii părții vătămate cât și descrierii inculpatului, făcută martorului C.V.;

- atitudinea inculpatului care a dispărut de la domiciliu a doua zi, atrăgând atenția martorilor să nu spună nimic, conform declarațiilor acestora.

În faza de judecată s-a procedat la audierea inculpatului, a părții vătămate, precum și a martorilor L.E., L.I., C.V., C.I., R.S. și M.V. În plus, au fost identificate și audiate și persoanele din grupul martorului R.S., persoane care nu au fost audiate în faza de urmărire penală, respectiv martorii S.D. și S.A.V.

Inculpatul a fost constant în declarații, atât în faza de urmărire penală, cât și în fața instanței. A susținut că nu el este autorul agresiunii și că a fugit spre casă escaladând niște garduri, având senzația că este urmărit de grupul din care făcea parte martorul R.S., pe drumul înspre școala din comună, imobil care se află amplasat între barul de unde a plecat inculpatul și casa acestuia. A arătat că a căzut în câteva rânduri , și-a rupt blugii în genunchi și i-a murdărit. La momentul când a ajuns acasă, aici se aflau sora sa, mama sa și martorul C.V. cărora le-a spus că a fost urmărit de niște persoane care vroiau să-l bată, după care și-a spălat blugii în aceeași seară deoarece aceștia erau singurii pantaloni de purtat pe care îi avea, iar a doua zi trebuia să plece la spital să-și viziteze tatăl bolnav. Această din urmă împrejurare corespunde întrutotul realității, deoarece inculpatul a purtat această pereche de pantaloni pe tot parcursul procesului, singurii pantaloni de schimb pe care îi are fiind o pereche de pantaloni de trening (de menționat împrejurarea că inculpatul provine dintr-o familie cu o situație materială precară, casa în care locuiește familia nu este conectată la rețeaua de curent electric iar inculpatul personal, anterior arestării, își câștiga existența muncind cu ziua în satul Dângău și în localitățile rurale învecinate).

Cât privește depozițiile incriminatoare ale martorilor C.V. și C.I., inculpatul a susținut că aceștia doi lucrează în sat la o persoană pe nume A.G., persoană care a avut un conflict cu fratele său mai mare, L.I. care i-a sustras acestuia o sumă de bani, împrejurare ce a condus la nașterea unor raporturi tensionate între familia lui și familia acestei persoane.

În esență, depozițiile martorilor C.I. și C.V. cu privire la aspectele relatate de inculpat în acea seară (respectiv că a bătut un bărbat) au fost și ele constante în faza de judecată, raportat la declarațiile date anterior în faza de urmărire penală. Aceste declarații constituie însă probe indirecte, astfel încât pentru a sta la baza condamnării inculpatului, trebuie să se coroboreze și cu celelalte probe administrate în cauză. De asemenea, coroborarea probelor certe de vinovăție este un proces care implică un raționament obiectiv, pe baza unor silogisme juridice, raționament care să conducă indubitabil la concluzia că inculpatul se face vinovat de comiterea faptei pentru care a fost trimis în judecată, în caz contrar găsindu-și aplicarea principiul "in dubio pro reo".

Astfel, în primul rând, declarațiile mamei și surorii inculpatului, în ciuda dozei inerente de subiectivism, nu trebuie de plano înlăturate doar pe considerentul relației de

rudenie, câtă vreme se coroborează cu alte probe administrate. Un prim element extrem de important care nu a fost avut în vedere în faza de urmărire penală este că locuința inculpatului nu este conectată la rețeaua de curent electric. Astfel, așa cum s-a relevat abia în faza de judecată, martorul C.V. susține că a văzut sânge pe pantalonii și pantofii inculpatului "la lumina unei brichete".

În al doilea rând, declarațiile martorilor nu sunt constante sub aspectul perioadei de timp care s-a scurs până la sosirea acasă a inculpatului, raportat la momentul sosirii aici a surorii sale și a martorului C.V.. Din declarațiile mamei și surorii inculpatului a rezultat că acest interval de timp ar fi fost doar de câteva minute, în timp ce martorul C.V. a spus în faza de urmărire penală că ar fi fost vorba de o oră, pentru ca în faza de judecată să afirme că a fost maxim o jumătate de oră de la momentul plecării din bar.

Cert este că martorul C.I. a venit după inculpat și că acesta s-a întâlnit pe drum cu martorii R.S., S.D. și S.A.V., martori care au arătat că de la momentul plecării lor din bar (simultan de altfel cu plecarea din același loc a grupului din care a făcut parte inculpatul) și până la reîntoarcerea lor în aceeași locație a trecut maxim o jumătate de oră. În acest interval de timp s-au întâlnit și cu martorul C., de unde rezultă că acesta din urmă a ajuns la locuința inculpatului la cca 30-45 minute de la momentul plecării din bar. Inculpatul se afla deja acasă de cel puțin un sfert de oră, aspect care rezultă din declarațiile coroborate ale martorilor, deoarece la momentul sosirii martorului C. inculpatul își spăla deja pantalonii.

Pornind de la acest interval de timp, trebuie examinată împrejurarea dacă în mod concret inculpatul avea timpul necesar să parcurgă chiar în fugă distanța de la bar la locul faptei (evidențiat în planșele fotografice din dosarul de urmărire penală, unde se presupune că a stat ascuns după o căpiță de fân pentru a-l ataca pe partea vătămată), să-l bată și să parcurgă din nou, tot în fugă distanța până la locuința sa.

Sub acest aspect, se ridică din nou un mare semn de întrebare asupra traseului urmat de inculpat. Acesta, la fel ca și martorii C.V. și L.L.I., a arătat că a urmat spre casă drumul obișnuit, cel mai scurt, care trecea pe lângă școală. În acest sens, sunt relevante depozițiile din fața instanței ale martorilor M.V. și S.V.A., acesta din urmă desenând și o schiță.

Locul comiterii faptei, unde au fost găsite urmele materiale ale agresiunii este pe un drum care face legătura între localitatea Dângău Mic și șoseaua principală. Ambii martori au arătat că acesta ar fi fost un traseu nefiresc pe care inculpatul l-ar fi urmat spre casă, drumul cel mai scurt fiind cel care ducea spre școală (și înspre care, de altfel, inculpatul a și fost văzut alergând). Este greu de crezut că inculpatul, știindu-se urmărit de un grup format din cel puțin patru persoane, cu intenții agresive, și-ar fi schimbat brusc traseul și ar fi ales un altul, mult mai lung și mai anevoios, în diagonală, înspre casă.

Dincolo însă și de acest aspect, față de timpul scurs până la momentul sosirii inculpatului acasă, instanța apreciază că în mod obiectiv acesta nu ar fi avut timp să parcurgă această distanță pe traseul indicat, martorii arătând că parcurgerea unui astfel de traseu ar fi necesitat trecerea unui interval mai mare de timp. Aceasta mai ales în condițiile în care partea vătămată (în avansată stare de ebrietate) a plecat din bar în mod cert după inculpat și celălalt grup (declarațiile martorilor R.S. și S.A.V.).

În al patrulea rând, un alt argument care poate fi adus în sprijinul nevinovăției inculpatului este chiar declarația părții vătămate S.M. din faza de judecată .

Acesta a arătat că, după externare și-a amintit mai multe detalii despre agresiune și că este aproape sigur că a fost lovit din spate cu un obiect contondent (probabil o botă din lemn), primele lovituri fiindu-i aplicate în zona capului. Partea vătămată a mai arătat că înclină să creadă că agresorul nu a fost singur, deoarece a auzit mai multe voci în spatele lui. Așa cum a rezultat din declarațiile martorilor C.I. și C.V., inculpatul le-ar fi spus că l-a lovit pe partea vătămată cu pumnii și picioarele în diverse zone ale corpului nicidecum că l-a atacat cu o botă. Declarațiile părții vătămate se coroborează și cu raportul de constatare medico-legal din care rezultă că singurele leziuni ale victimei au fost în zona capului și nicidecum în alte zone ale corpului, cum a arătat martorul C.V. în faza de judecată.

Un alt amănunt care, în opinia instanței, a fost trecut ușor cu vederea în faza de urmărire penală, a fost acela că portofelul părții vătămate (cu acte și suma de aprox. 800 RON) a dispărut cu ocazia agresiunii, după câțeva vreme acesta primind prin poștă un plic cu actele și câteva bonuri valorice, plic pe care l-a predat organelor de urmărire penală.

Plicul a fost expedit de la un oficiu poștal din Cluj-Napoca de către o persoană care s-a semnat cu numele de B.I., la un moment în care inculpatul era deja arestat. De altfel, în faza de judecată partea vătămată a arătat că, personal, consideră că a fost bătut în scopul de a fi tâlhărit, deoarece nu a avut nici un conflict în bar cu nici o persoană. Nici unul dintre martorii C. sau C. nu au făcut vorbire despre împrejurarea că inculpatul ar fi avut asupra lui bunuri la momentul sosirii acasă iar, pe de altă parte, este cert că banii părții vătămate au dispărut din portofel, fiindu-i restituite doar actele.

În aceste condiții rămân de examinat declarațiile martorilor C.V. și C.I. care au susținut în mod constant că inculpatul le-ar fi relatat, în acea seară că "l-a bătut pe unul de l-a zdrobit".

În primul rând, instanța constată că susținerile inculpatului conform cărora aceștia lucrează la o persoană pe nume A.G. din localitatea Dângău Mic, com. Căpușu Mare, jud. Cluj, sunt reale, fiind confirmate chiar de martori. Reală este și împrejurarea că de la acea persoană, fratele inculpatului a sustras la data de 2.09.2005 suma de 900 RON, faptă pentru care fratele inculpatului a și fost condamnat prin sentința penală nr.397/2005 a Judecătoriei Huedin, menținută prin decizia penală 50/A/2006 a Tribunalului Cluj, la o pedeapsă de 1 an și 6 luni închisoare.

Având în vedere relațiile interumane dintr-o comunitate rurală și animozitățile pe care le poate isca sustragerea unei sume de ordinul milioanelei de lei vechi (sume apreciate ca fiind mari de la o persoană care locuiește la sat), instanța apreciază că susținerea inculpatului în sensul că furtul comis de fratele său a putut crea o relație de dușmănie între familia lui și familia victimei furtului, este verosimilă.

De altfel, așa cum s-a putut constata din declarația martorului C.V. din faza de judecată, buletinul de identitate al martorului se află în posesia "patronului" la care el lucrează (care nu i l-a dat nici la momentul când a fost citat în instanță cu mandat de aducere), respectiv numitului A.G., fiind evident că această persoană are o *autoritate morală asupra martorului*.

Sunt reale și susținerile surorii inculpatului, în sensul că martorul C.V. ar suferi de o boală pentru care urmează un tratament medicamentos, martorul arătând că suferă de epilepsie, urmează un tratament medical în acest sens în mod constant, acest tratament urmându-l și în cursul lunii octombrie a anului trecut. Martorul a mai învederat în fața instanței că, la momentul incidentului, personal nu era în relații de

dușmănie cu inculpatul, însă au avut divergențe anterior întrucât "nu i-a plăcut cum se uita la el".

Relevant este și faptul că în prima declarația olografă pe care martorul C.V. a dat-o în data de 27 octombrie 2005 la Postul de Poliție al comunei Căpușu Mare acesta nu a menționat nimic despre faptul că pantalonii inculpatului ar fi purtat urme de sânge sau că acesta ar fi bătut pe cineva, declarația martorului din această fază coroborându-se cu declarațiile constante ale inculpatului.

Poziția martorului s-a schimbat însă, așa cum rezultă chiar din declarația sa din fața instanței după ce, în cursul aceleiași zile, a discutat cu "G.", respectiv cu patronul său. Motivația martorului în sensul că la momentul consemnării primei declarații nu ar fi spus tot ceea ce știa deoarece i-ar fi fost frică de fratele inculpatului, nu a fost luată în considerare de către instanță, întrucât așa cum chiar martorul a arătat ulterior, în seara respectivă nu a avut nici o discuție în acest sens nici cu inculpatul, nici cu fratele acestuia, afirmând apoi că abia la 3 zile de la incident, inculpatul i-ar fi spus că dacă va spune ceva despre discuția lor îl va bate. Mai mult, declarația din fața instanței a martorului se contrazice sub aceste aspecte cu propriile declarații pe care le-a dat cu ocazia confruntării efectuată în faza de urmărire penală în care a arătat că inculpatul a fost singurul care i-a spus să nu spună nimic din ce s-a întâmplat, nefăcând la acel moment vorbire despre amenințări cu bătaia din partea fratelui inculpatului.

În aceeași seară, respectiv 27.10.2005, la ora 19,20, martorul a dat o declarație în fața procurorului în care a spus că inculpatul a venit acasă după o oră de la sosirea lor, i-a spus că s-a ascuns după o căpiță de fân și a sărit pe "unul care a fugit după el" lovindu-l cu pumnii și picioarele în gură. În aceeași declarație martorul a relatat că, inculpatul și-ar fi dat jos pantalonii și bluza, arătându-i că sunt *plini de sânge*, în timp ce în fața instanței a spus că la lumina brichetei a constatat *urme de sânge pe pantalonii și pantofii inculpatului*.

Procurorul a reținut în rechizitoriu că depoziția martorului C.V. din faza de urmărire penală în care a localizat locul faptei (lângă o căpiță de fân), se coroborează cu cele constatate la fața locului, cu ocazia cercetării efectuate de organele de urmărire penală. În fața instanței însă martorul a arătat că în dimineața zilei de 27.10.2005, împreună cu alte persoane din sat, au asistat la cercetarea la fața locului unde a fost bătut partea vătămată aflând "din spusele sătenilor" că prima căpiță de fân de pe partea stângă a drumului din fotografia nr.2 din dosarul de urmărire penală este cea în spatele căreia a avut loc agresiunea asupra părții vătămate. În aceste condiții este evident că declarația martorului din fața procurorului a fost "completată" de acesta ulterior cu privire la aspectele pe care inculpatul i le-ar fi relatat despre locul faptei, aspecte pe care de fapt le-a auzit cu ocazia cercetării efectuate la fața locului de la alte persoane.

O altă "completare" pe care martorul a făcut-o, de data aceasta în fața instanței, a fost că, în seara agresiunii inculpatul i-ar fi relatat în plus și faptul că, victima ar fi fost îmbrăcată cu o *haină neagră*, deși din actele dosarului rezultă în mod clar că haina pe care victima o purta în seara agresiunii era *de culoare albă*.

În ceea ce privește declarația martorului C.I. (care lucrează cu ziua la aceeași persoană, A.G.), acesta a arătat că nu a văzut sânge în apa în care inculpatul își spăla pantalonii întrucât nu s-a uitat la culoarea apei și că inculpatul nu i-a dat detalii despre locul unde ar fi avut loc agresiunea asupra părții vătămate. Din considerentele anterior arătate, instanța a înlăturat depoziția acestui martor întrucât sub aspect probator al vinovăției inculpatului, această declarație se coroborează doar cu declarațiile martorului

C.V., declarații care, așa cum s-a arătat anterior, conțin multe contradicții care o fac în final neverosimilă în totalitate.

În sfârșit, instanța a mai reținut că pe tot parcursul acestui proces, la fiecare termen de judecată, inculpatul a fost îmbrăcat cu blugii pe care îi purta în seara agresiunii (pantaloni de culoare foarte deschisă). Spălarea acestora de către inculpat în seara aceleiași zile a dus la imposibilitatea obiectivă de a se mai putea stabili științific dacă aceștia purtau urme de sânge și dacă acest sânge era al inculpatului sau al victimei, întrucât s-a intervenit în presupusele urme materiale din câmpul infracțional, iar rezultatele unui test științific ar putea fi alterate. Totuși, față de împrejurarea că, pe lângă acești pantaloni, inculpatul mai are doar o pereche de pantaloni de trening, spălarea blugilor în seara incidentului de către acesta nu mai constituie un indiciu în sprijinul vinovăției sale întrucât, așa cum s-a dovedit, a doua zi inculpatul urma să vină în Cluj pentru a-și vizita tatăl internat în spital, lucru care s-a și întâmplat

În dimineața zilei de 28.10.2005, deci la o zi după incident, inculpatul s-a prezentat la Postul de Poliție din comuna Căpușu Mare de bună voie, purtând aceeași pereche de pantaloni, astfel încât în aprecierea instanței nu există nici un indiciu că acesta ar fi încercat să fugă după comiterea faptei.

Se vor avea în vedere totodată în circumstanțierea persoanei inculpatului și concluziile referatului de evaluare întocmit de Serviciul de Protecție a Victimelor și Reintegrare Socială a Infracților de pe lângă Tribunalul Cluj, în care se arată că inculpatul provine dintr-o familie modestă, cu mulți copii, singura persoană care s-a confruntat dintre ei cu legea penală fiind fratele inculpatului. Nu există nici un indiciu că pe raza localității unde domiciliază, acesta ar fi intrat vreodată în conflicte fizice cu alte persoane sau ar fi avut un comportament agresiv. Din contră, el și fratele său mijlociu au muncit de la vârsta de 10 ani pentru a-și procura bunurile de care aveau nevoie, iar inculpatul este descris de oamenii din sat ca fiind un tânăr de încredere, harnic și corect, care nu le-a creat niciodată probleme. Consilierul din cadrul acestui serviciu a arătat că inculpatul a avut capacitatea ca, prin propriile forțe, să depășească dezavantajele situației precare din familie și a lipsei educației școlare, creându-și prin propriile eforturi o imagine pozitivă în comunitate, conformându-se normelor, valorilor și controlului acesteia.

Față de cele sus expuse instanța a dispus în baza art.11 pct.2 lit.a C.pr.pen. rap. la art.10, lit.c C.pr.pen. achitarea inculpatului L.M.C. de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii de tentativă la omor calificat, prev. de art.20 C.penal rap. la art.174, 175 lit.i Cod penal, comisă la data de 26/27.10.2005 în dauna părții vătămate S.M., apreciind că fapta nu a fost comisă de către inculpat, vinovăția acestuia neputând fi stabilită în cursul procesului dincolo de orice îndoială rezonabilă.

În cursul urmăririi penale inculpatul a fost reținut pe o durată de 24 de ore la data de 31.10.2005, prin încheierea penală nr.145/C/2005 a Tribunalului Cluj, dispunându-se arestarea sa preventivă pe o durată de 29 de zile, măsura fiind ulterior prelungită de aceeași instanță, prin încheierea penală 166/C/2005 și menținută în cursul judecății în baza prev. art.160^h C.pr.pen.

Ca atare, potrivit art.350 alin.2 C.pr.pen. instanța a dispus punerea de îndată în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză.

Conform art.346 al.3 C.pr.pen. s-au respins acțiunile civile formulate de partea civilă și Casa Județeană de Asigurări de Sănătate a județului Cluj (2.138,34 RON - f.9).

Împotriva soluției instanței de fond a declarat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj solicitând admiterea acesteia, desființarea în întregime a sentinței Tribunalului Cluj și judecând pe fond cauza, condamnarea inculpatului pentru tentativă la omor calificat prev.de art.20, 174, 175 lit.i C.pen. și rezolvarea corespunzătoare a laturii civile ținând cont de constituirea părții civile din fața instanței de fond și precizată în fața instanței de apel prin care a cerut obligarea inculpatului la plata sumei de 1295 lei daune materiale și 10.000 RON daune morale.

Partea civilă a solicitat obligarea inculpatului la plata sumei de 50.000 RON din care 30.000 RON daune morale și 20.000 RON daune materiale.

Curtea examinând apelul declarat prin prisma motivelor invocate, ajunge la următoarele constatări:

Conform art.1 din Codul de procedură penală român, scopul procesului penal îl constituie constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, astfel că orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală.

Procesul penal trebuie să contribuie la apărarea ordinii de drept, la apărarea persoanei, a drepturilor și libertăților acesteia, la prevenirea infracțiunilor precum și la educarea cetățenilor în spiritul legii.

Pentru aceasta, procesul penal se desfășoară atât în cursul urmăririi penale cât și în cursul judecății, potrivit dispozițiilor prevăzute de lege.

În desfășurarea procesului penal trebuie să se asigure aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana făptuitorului.

Legea obligă organele de urmărire penală și instanțele de judecată să aibă rol activ și pe întreg cursul procesului penal să respecte dreptul de apărare garantat de stat învinuitului, inculpatului și celorlalte părți, în procesul penal.

Orice persoană, bucurându-se de prezumția de nevinovăție, este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale, printr-o hotărâre penală definitivă. Învinuitul sau inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție și nu este obligat să-și dovedească nevinovăția.

Vinovăția nu se poate stabili decât în cadrul juridic procesual penal, cu probe, sarcina administrării acestora revenind organului de urmărire penală și instanței judecătorești.

Probele trebuie să fie concludente și utile, ceea ce presupune, necesitatea de a fi credibile, apte să creeze măcar presupunerea rezonabilă că ceea ce probează corespunde adevărului.

Raportând conținutul apelului parchetului, motivele invocate, la actele și probele din dosar, la modul de administrare al acestora, prin prisma principiilor procesual penale enumerate, curtea constată că apelul declarat împotriva sentinței tribunalului nu este fondat și va trebui respins ca atare, menținându-se astfel hotărârea atacată, care este temeinică și legală.

Inculpatului și părții civile li s-a respectat dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil prin respectarea principiului egalității de arme, promovat de CEDO. Astfel, cu privire la acest principiu, CEDO precizează că „exigența egalității armelor, în sensul unui echilibru just între părți, implică obligația de a oferi fiecărei părți o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, inclusiv probele, în condiții care să nu o plaseze într-o situație de dezavantaj net în comparație cu adversarul său. Obligația de a

veghea în fiecare caz la respectarea condițiilor unui proces echitabil revine autorităților naționale”. (a se vedea hotărârea nr.27 din oct.1993 *Dombo Beheer Bv versus Olanda*).

Mai mult, aceeași Curte, a statuat obligativitatea comunicării pieselor dosarului, „în măsura în care presupune un proces echitabil și în contradictorialitate”. (hotărârea din 24 februarie 1994 *Bendenoun versus Franța*). De asemenea, „respectarea dreptului la un proces echitabil, presupune dreptul de a avea acces la toate dovezile strânse de procuror” (a se vedea hotărârea CEDO *Edwards versus Marea Britanie* din 16 dec.1992).

Ca atare, garanțiile cu privire la un proces echitabil au fost respectate, atât din perspectiva dreptului intern cât și al disp.art.5 și 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Având în vedere criticile aduse de parchet hotărârii tribunalului, instanța de apel ținând cont de efectul devolutiv al căii de atac promovate, a efectuat o nouă judecată în fond a cauzei prin reexaminarea probatoriului deja administrat, dar în același timp a readministrat unele probe sau, a completat ea însăși probatoriul administrat inițial.

Potrivit art. 345 al.1 Cod pr. penală, asupra învinuirii aduse inculpatului, instanța hotărăște prin sentință, pronunțând după caz condamnarea, achitarea sau încetarea procesului penal.

Art. 345 al.2 din același Cod, precizează că soluția de condamnare a inculpatului se pronunță numai dacă instanța constata ca fapta exista, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Din economia acestor texte de lege, rezultă, cu claritate, că instanța de judecată pronunță condamnarea inculpatului numai în situația în care probele strânse în cursul urmăririi penale și verificate în cursul cercetării judecătorești, dovedesc în mod cert, printre altele, că fapta a fost săvârșită de inculpat.

Potrivit art. 200 din Codul de procedura penală, „urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

Art. 289 Cod pr. penală dispune ca „judecata cauzei se face în fața instanței constituită potrivit legii și se desfășoară în ședință, oral, nemijlocit și în contradictoriu”.

Astfel, probele strânse în cursul urmăririi penale servesc numai ca temei pentru trimiterea în judecată.

Pentru a servi drept temei de condamnare, probele strânse în cursul urmăririi penale trebuie verificate în activitatea de judecată de către instanța, în ședință publică în mod nemijlocit, oral și în contradictoriu.

Numai după verificarea efectuată, în aceste condiții, instanța poate reține motivat, ca exprima adevărul, fie probele de la urmărire penală, fie cele administrate în cursul judecății.

Pe de altă parte, în raport de dispozițiile art. 62, 63 Cod pr. penală, cu referire la art. 1, art. 200, art. 289 Cod pr. penală, hotărârea prin care se soluționează cauza penală dedusă judecății trebuie să apară ca o concluzie, susținută de materialul probator administrat în dosar, constituind un lanț deductiv, fără discontinuitate.

Ori, în cauza, probele strânse în cursul urmăririi penale și care au servit drept temei de trimitere în judecată, precum și probele administrate în faza judecății, nu dovedesc, în mod cert, că inculpatul este autorul infracțiunii deduse judecății.

Dispozițiile art.63 alin.2 C.proc.pen. exclud o ordine de preferință, nefăcându-se distincție în ceea ce privește valoarea în stabilirea adevărului, în raport de faza în care au

fost administrate, criteriul determinant în aprecierea probelor constituindu-l forța acestora de a exprima adevărul, indiferent de momentul procesual căruia aparține sau de organul care le-a administrat.

Dând sens și dispozițiilor art.3 din C.proc.pen. privind aflarea adevărului, normă cu valoare de principiu în procesul penal, instanțele de fond și apel au reținut și apreciat numai acele probe care reflectă adevărul, ținând seama de întregul material administrat în cauză.

Cum, potrivit art.64 C.proc.pen. nu se face distincție între valoarea probantă a mijloacelor de probă administrate în faza urmăririi penale și a judecării, se poate concluziona că nu există un temei legal pentru a se crea o ordine de preferință între declarațiile inculpatului.

Pe de altă parte, declarațiile inculpatului date în faza judecării, pot servi la aflarea adevărului, numai în măsura în care se coroborează cu alte probe.

Coroborând toate probele administrate în ambele faze ale procesului penal, curtea este datoare să examineze cauza acordând întâietate principiului preeminenței dreptului, a respectării tuturor prevederilor legale (a se vedea cazul Sunday Times din 26 mai 1979 de la Curtea Europeană de la Strasbourg).

În speță, se observă că dosarul a fost judicios soluționat de către prima instanță, avându-se în vedere și principiul procesului echitabil din punct de vedere al garanțiilor procesuale.

Tribunalul Cluj a concluzionat că probele administrate conduc, cu certitudine la stabilirea situației de fapt expusă în considerentele hotărârii și a nevinovăției inculpatului.

Au fost avute în vedere: procesul verbal de cercetare la fața locului, fotografiile judiciare efectuate cu aceeași ocazie, procesul-verbal de consemnare a denunțului oral, declarațiile părții vătămate constituită parte civilă, raportul de constatare medico-legală al victimei, completarea la aceeași probă științifică, declarațiile martorilor R.S., C.V., C.I., M.V., C.V., R.A., R.C., L.I.L., L.E., procesele verbale de confruntare dintre inculpat și martorii C.I., și C.V., declarațiile inculpatului din faza de urmărire penală și din fața instanței.

Curtea de Apel analizând probele administrate a constatat că acestea conduc, fără dubii, la concluzia primei instanțe cu privire la situația de fapt și nevinovăția inculpatului sub aspectul comiterii tentativei la omor calificat.

Inculpatul în mod constant atât în faza de urmărire penală cât și în fața ambelor instanțe a negat comiterea infracțiunii, susținerile sale coroborându-se cu probele testimoniale și chiar cu expertiza ADN.

Simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, iar modalitatea de susținere a apelului de către parchet, respectiv negarea realității evidente, nu poate influența convingerea bazată pe probe irefutabile. În speță, datorită unor grave deficiențe constatate în activitatea de urmărire penală există un puternic dubiu, care profită însă inculpatului.

Curtea reține că, atât probele administrate în fața tribunalului cât și în fața sa, fac dovada, cu certitudine, a prezenței inculpatului și a victimei în barul din satul Dângăul Mare jud. Cluj în data de 26 octombrie 2005, orele 22,00.

Din depozițiile tuturor martorilor audiați, reiese la unison că partea vătămată se afla într-o stare avansată de ebrietate, dar aceasta nu a avut nici un conflict în incinta barului și nici în afara acestuia nici cu inculpatul și nici cu vreo altă persoană.

Așa cum rezultă din probele dosarului, atât pe parcursul urmăririi penale dar și al cercetării judecătorești în fața ambelor instanțe, inculpatul a negat săvârșirea tentativei la omor calificat, neputându-și explica atitudinea incriminatoare a martorilor C.I. și C.V. la adresa sa, arătând însă că în prezența acestora și-a spălat singura pereche de blugi cu care fusese îmbrăcat în ziua respectivă, pantaloni care purtau urme de noroi și nu de sânge.

Este adevărat că declarațiile inculpatului conțin anumite inadvertențe și modificări, în privința traseului urmat în noaptea de 26 octombrie 2005 de la bar până la locuința sa, însă acestea nu sunt de natură să întărească convingerea instanței că la momentul exercitării agresiunilor asupra victimei, inculpatul s-ar fi aflat lângă aceasta, câtă vreme nu există probe certe în acest sens, și care să determine curtea să considere declarațiile inculpatului nesincere și să le înlăture.

Singurii martori care afirmă și susțin că în noaptea de 26 octombrie 2005 inculpatul și-ar fi spălat la locuința sa singura pereche de blugi pe care o avea, și care prezenta urme de sânge, sunt C.V. și C.I..

De notat însă, că nici unul din cei doi martori nu au fost prezenți la locul presupusei agresiuni, nu au văzut în mod direct loviturile aplicate de inculpat victimei, aceștia relatând că aflându-se la locuința inculpatului l-au observat pe acesta la lumina brichetei sau a lumânării că își spăla într-un lighean blugii, de urmele de sânge în legătură cu care inculpatul ar fi susținut că le are „de la o persoană pe care ar fi bătut-o groaznic în drumul de reîntoarcere de la barul din Dângăul Mare la domiciliul său.

Declarațiile martorilor C.V. și C.I. nu se coroborează cu declarațiile martorilor audiați nemijlocit în fața curții, R.A., R.C., G.V., C.V., A.M., și nici cu proba științifică examen ADN efectuat asupra hainelor inculpatului și victimei de la data infracțiunii.

Mai mult, este de observat că nici măcar partea vătămată constituită parte civilă nu solicită tragerea la răspundere penală a inculpatului, ci el cere doar condamnarea și obligarea la plata despăgubirilor „a persoanei care se face vinovată de evenimentele petrecute la data de 26 octombrie 2005”. Nici un moment nici în fața instanței de fond și nici în fața curții, partea civilă nu a recunoscut că inculpatul ar fi autorul infracțiunii, afirmând că nu știe cine anume l-a bătut la 26 octombrie 2005.

În această speță, organele de urmărire penală nu au stabilit momentul la care au avut loc agresiunile asupra victimei, cine anume îl însoțea pe inculpat în seara respectivă, sau dacă acesta era singur pe traseul parcurs, dacă acesta într-adevăr a întâlnit-o pe partea vătămată în drumul său spre casă și ceea ce este cel mai important dacă în momentul presupusei întâlniri inculpatul a agresat sau nu pe partea vătămată.

Pentru stabilirea fără dubiu a vinovăției inculpatului în speță, trebuia administrată și expertiza medico-legală ADN deoarece procurorul a ridicat de la locul faptei atât haine ale victimei cât și ale inculpatului, lacună a urmăririi penale suplinită de către instanța de apel. De remarcat însă că nici proba științifică a examenului ADN nu clarifică acest aspect, al vinovăției inculpatului, deși curtea, a avut în vedere că această probă are un rol esențial în dovedirea vinovăției inculpatului.

Concluziile probei științifice sunt că urmele de sânge de pe geaca și cămașa părții vătămate aparțin exclusiv acesteia, iar caracterele genetice de referință aparținând inculpatului, nu se regăsesc la nivelul acestor probe.

Constatările probei științifice a examenului ADN exclud existența unor urme de sânge provenind de la inculpat pe hainele victimei, și conduc la concluzia că susținerile inculpatului în sensul că nu l-a agresat pe victimă în noaptea respectivă, sunt reale.

Așa cum rezultă însă din procesul-verbal de cercetare a locului faptei, întocmit de procuror de la locul infracțiunii au fost ridicate însă un băț din lemn, un arbust care prezenta urme de substanță brun-roșcată, urme ce păreau a fi de sânge, precum și o bucată de carton, însă la solicitarea curții de apel de a fi remisă instanței pentru a fi expertizate, organul de urmărire penală a comunicat că obiectele ridicate nu au fost păstrate, apreciindu-se că nu prezintă interes în soluționarea cauzei și că poartă numai urme biologice aparținând părții vătămate. Câtă vreme obiectele ridicate de organele de urmărire penală nu au fost supuse unei probe științifice, se pune în mod real întrebarea de unde știa procurorul că urmele de sânge proveneau numai de la victimă și nu aparțineau și agresorului acesteia?

Martorii C.I și C.V. în faza de urmărire penală au învederat procurorului că au fost de față când inculpatul și-a spălat perechea de blugi pe care o purta la data presupusei agresiuni și pe care ei au observat urme de sânge.

Afirmațiile martorilor în sensul celor relevate mai sus, precum și împrejurarea că au fost ridicate de la fața locului numai hainele cu care a fost îmbrăcată victima ridică serioase semne de întrebare asupra aspectului neglijat de procuror, de a ridica și blugii cu care a fost îmbrăcat inculpatul la data presupusei tentativei la omor, câtă vreme existau indicii potrivit susținerilor martorilor, că inculpatul s-ar fi intersectat cu o persoană de sex masculin la 26 octombrie 2005 și pe care „ar fi bătut-o de ar fi zdrobit-o”.

În aceste condiții, în lipsa unui examen de specialitate a tuturor obiectelor ridicate de la fața locului, pentru a înlătura orice dubiu cu privire și la prezența unei alte persoane în câmpul infracțional, probele științifice administrate, fac dovada doar că partea vătămată a suferit o agresiune, având nevoie de îngrijiri medicale, rămânând însă dubiul cu privire la momentul la care inculpatul s-ar fi întâlnit cu acesta și cu atât mai mult dacă l-ar fi bătut pe partea vătămată. Sub acest aspect, era important a se stabili de către procuror, dacă inculpatul a fost prezent încă de la începutul acțiunii delictuoase în apropierea victimei și că i-ar fi aplicat multiple lovituri care să conducă la consecințele descrise în raportul medico-legal depus la dosar.

Aceste aspecte trebuiau clarificate de către procuror, întrucât din declarația inculpatului din faza de urmărire penală rezultă că în noaptea respectivă de 26 octombrie 2005 a fost amenințat cu bătaia de către R.S. și că acesta împreună cu mai multe persoane l-ar fi urmărit pe drumul parcurs de inculpat, condiții în care rezultă că nu numai inculpatul putea fi autorul agresiunii asupra părții vătămate ci oricare dintre persoanele care au pornit în urmărirea sa pe drumul lui spre domiciliu și care aveau astfel posibilitatea de a o întâlni și pe partea vătămată, care se susține în rechizitoriu că s-a intersectat cu inculpatul pe acel drum.

Curtea de apel a vrut să suplinească această lacună a urmăririi penale, însă martorii audiați în fața instanței au declarat că martorul R.S. a decedat.

Era evident că pentru înlăturarea oricărui dubiu cu privire la persoana agresorului, procurorul trebuia să depună diligențe și să verifice toate apărările inculpatului efectuate în fața sa.

În consecință, probele administrate, așa cum deja s-a arătat, fac doar dovada că inculpatul în seara de 26 octombrie 2005 s-a întâlnit în barul din satul Dângăul Mare, jud. Cluj, cu partea vătămată, fără a avea vre-o altercație, nici măcar nu au părăsit barul împreună, fiind incerte în ceea ce privește modalitatea de comitere a tentativei la omor

calificat, datorită valorificării insuficiente a obiectelor ridicate de la locul faptei, cu ocazia cercetării efectuate de către procuror.

Din procesul verbal de la fața locului din 27 octombrie 2005 rezultă că organul de cercetare penală a ridicat un băț, un arbust care prezenta urme de substanță brun-roșcată, îmbrăcămintea părții vătămate precum și un carton cu dimensiunile de 25/20 cm pe care de asemenea erau pete de sânge.

Din descrierea făcută în procesul-verbal rezultă că s-au găsit mai multe pete de culoare brun-roșcată care însă nu s-a stabilit că au aparținut inculpatului sau numai părții vătămate sau ambilor, deși, identificându-se stropi de sânge la distanțe mari, era inevitabil ca asemenea pete să nu se regăsească și pe îmbrăcămintea inculpatului. Acest aspect, nu a fost clarificat de organele de urmărire penale, deoarece blugii nu au fost ridicați de procuror din posesia inculpatului pentru a fi examinați științific, condiții în care obiectele ridicate nefiind valorificate, nu există concluziile expertizării acestora.

Din acest motiv, în stabilirea modalității de comitere a tentativei la fapta de omor calificat, precum și autorului infracțiunii, parchetul a creat doar o construcție ipotetică.

Ori, reținând că sarcina probei revine acuzării, era de datoria organului de urmărire penală să clarifice dacă inculpatul s-a aflat în apropierea părții vătămate în momentul exercitării violențelor ori ulterior a acestui moment.

Întrucât, procurorul nu a clarificat acest aspect atât instanța de fond cât și cea de apel în baza rolului activ, și-a asumat obligația de a suplini lipsurile anchetei sub aspect probatoriu, în faza de cercetare judecătorească, în scopul aflării adevărului și justei soluționări a cauzei, îndatorire ce a fost îndeplinită în mod corespunzător.

În condițiile unui probatoriu insuficient, reținând și existența unor declarații ale martorilor care indică și altă persoană ca autor al tentativei la omor calificat, nu se poate concluziona, fără dubii, că inculpatul a comis actele de violență asupra victimei.

Întrucât sub aspectul stării de fapt și a considerentelor care au condus la adoptarea soluției de achitare, hotărârea Tribunalului Cluj este convingător motivată, Curtea de apel și-o va însuși în întregime, astfel că aceasta nu va mai fi reiterată, fiind necesare însă unele precizări.

În noaptea de 26 octombrie 2005 este de reținut că partea vătămată, inculpatul cât și martorii prezenți în bar, cât și ulterior C.I. și C.V. aflați la locuința inculpatului, s-au aflat sub influența băuturilor alcoolice, ceea ce pune sub semnul întrebării percepția acestora asupra faptelor petrecute precum și acuitatea informațiilor relevate organelor judiciare.

În al doilea rând, este de reținut că cei doi martori care îl incriminează pe inculpat prin depozițiile lor, au observat petele de sânge aflate pe pantalonii inculpatului, la lumina unei brichete sau lumânări, întrucât locuința inculpatului nu este conectată la rețeaua de curent electric. Depozițiile martorilor C.V. și C.I., nu sunt constante nici sub aspectul perioadei de timp care s-a scurs până la sosirea acasă a inculpatului, de la momentul părăsirii barului din Dângăul Mare, putându-se efectua o serie întregă de speculații cu privire la traseul pe care inculpatul l-ar fi urmat spre casă.

Partea vătămată niciodată nu a afirmat că inculpatul a fost cel care l-a agresat, ci din contră, a subliniat că agresorul nu a fost singur, el auzind mai multe voci în spatele lui, subliniind că a fost lovit în zona capului cu un obiect contondent, o bătă. Martorii, C.V. și C.I. susțin în fața instanței că inculpatul ar fi afirmat în prezența lor că l-ar fi bătut pe partea vătămată cu pumnii și picioarele în diferite zone ale corpului și nicidecum cu o bătă.

Un alt aspect, neverificat în faza de urmărire penală, este susținerea părții vătămate că, cu ocazia agresiunii, portofelul în care avea bani și bunuri valorice i-ar fi dispărut, iar ulterior, a primit un plic de la o persoană care a semnat cu numele de B.I. în care i-au fost restituite actele.

Această persoană nu a fost căutată și identificată de procuror în faza de urmărire penală, iar ulterior, solicitările curții adresate organelor abilitate s-au soldat cu un eșec întrucât la fila 96 din dosarul instanței, Direcția Regională de Poștă Cluj a comunicat că la Oficiul poștal nr.13 Cluj-Napoca nu figurează în evidențe B.I., în sensul de a deține o casuță poștală închiriată.

Declarațiile martorilor C.I și C.V. pot fi apreciate ca emanând de la persoane interesate în cauză și ca atare pot fi subiective întrucât cei doi, prestează activitate la o persoană fizică – A.G. din Dângăul Mic, persoană de la care fratele inculpatului a sustras la 2 septembrie 2005 suma de 900 RON, infracțiune pentru care fratele inculpatului a și fost condamnat prin sent.pen.397/2005 a Judecătorei Huedin, menținută prin dec.pen.50/2006 a Tribunalului Cluj.

Prin urmare, furtul comis de fratele inculpatului, de la numitul A.G. ar fi putut crea o relație de animozitate între familia inculpatului și cea a victimei sustragerii.

Deloc de neglijat, este faptul că, numitul A.G. păstrează asupra sa buletinele de identitate ale martorilor C.I. și C.V., care muncesc pentru el, aspect ce pune în evidență forța de convingere și autoritatea morală pe care o are A.G. asupra celor doi martori. Martora L.I., a susținut, aspect nedovedit însă, că martorul C.V. a suferit de epilepsie, fiind în tratament medicamentos, condiții în care, declarația acestuia poate fi apreciată cu mari rezerve.

Mai mult, declarațiile martorilor C.I. și C.V. conțin mai multe inadvertențe, atât cu privire la localizarea și stabilirea locului infracțiunii, cât și cu privire la obiectele vestimentare ale inculpatului pe care a observat că se aflau stropi de sânge. Astfel, în fața procurorului, C.V. a arătat că inculpatul „și-a dat jos pantalonii și bluza pline de sânge, iar în fața instanței a afirmat că la lumina brichetei a constatat urme de sânge pe pantalonii și pantofii inculpatului”.

Contradicții au apărut și cu privire la vestimentația victimei cu privire la care același martor a arătat în fața tribunalului că inculpatul a afirmat că partea vătămată a fost îmbrăcată cu o haină neagră, deși piesele dosarului au evidențiat că haina de fapt era de culoare albă.

Sintetizând cele expuse mai sus, rezultă că declarațiile martorilor C.V și C.I. nu se coroborează cu nici o altă probă testimonială sau științifică, condiții în care vor fi înlăturate.

Pentru motivele ce preced, curtea reține faptul că potrivit art.5/2 C.proc.pen. „orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală definitivă, iar potrivit art.66 C.proc.pen., inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție și nu este obligat să-și dovedească nevinovăția. Fiind o prezumție relativă, prezumția de nevinovăție poate fi răsturnată prin dovedirea vinovăției în cursul procesului penal; în cazul în care există probe de vinovăție, inculpatul are dreptul să probeze lipsa lor de temeinicie. Răsturnarea prezumției de nevinovăție poate fi făcută numai prin probe certe de vinovăție. Când, urmare a administrării tuturor probelor necesare soluționării cauzei, se ajunge la îndoială asupra vinovăției, prezumția de nevinovăție, nu este înlăturată, căci orice îndoială este în favoarea inculpatului”.

Așa fiind, organele de urmărire penală neputând dovedi în afara oricărui dubiu vinovăția inculpatului, hotărârea primei instanțe fiind legală și temeinică s-a menținut și respins apelul parchetului în baza art.379 pct.1 lit.b C.proc.pen.

Față de temeiul achitării inculpatului, art.10 lit.c C.proc.pen., fapta nefiind săvârșită de către acesta, evident că latura civilă nu poate fi soluționată.

Decizia penală nr. 134/A/2007

ARESTARE PREVENTIVĂ.TEMEIURI. INCIDENTA ART. 5 PARAGRAFUL 1 LIT. C CEDO.

Existența bănuielilor plauzibile pe care trebuie să se întemeieze o arestare presupune prezența unor fapte sau a unor informații de natură să convingă un observator obiectiv că persoana în cauză a putut comite infracțiunea pentru care este arestată. De asemenea, faptele ce au dat naștere la bănuielile legitime nu trebuie să fie de același nivel ca și cele necesare pentru justificarea unei condamnări sau chiar pentru a fundamenta o anumită acuzație, acestea urmând a fi probate în faza ulterioară a urmăririi penale angajate împotriva persoanei reținute

Prin încheierea penală nr. 86/C/2007 pronunțată de Tribunalul Cluj în baza art. 149 alin. 9 Cod procedură penală a fost respinsă sesizarea formulată de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Cluj având ca obiect luarea măsurii arestării preventive față de inculpatul R.R.C., cercetat pentru comiterea infracțiunii de luare de mită prev. de art. 254 alin. 1 și 2 cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal și art. 6 din Legea 78/2000.

În baza art. 145/1 Cod procedură penală s-a dispus luarea față de inculpat a măsurii obligării de a nu părăsi țara pe o durată de 30 de zile începând cu data de 24.08.2007 și s-a dispus ca inculpatul să respecte următoarele prevederi:

- să se prezinte la organul de urmărire penală ori de câte ori este chemat;
- să se prezinte la organul judiciar desemnat cu supravegherea conform programului stabilit întocmit în acest sens ori de câte ori este chemat;
- să nu-și schimbe locuința fără încuviințarea instanței.

Potrivit art. 145/1 Cod procedură penală s-a dispus ca prezenta dispoziție a instanței privind măsura obligării de a nu părăsi țara să fie comunicată secției de poliție în a cărei rază teritorială locuiește inculpatul, jandarmeriei, poliției comunitare, organelor de frontieră pentru asigurarea respectării obligațiilor stabilite de instanță și s-a atras atenția inculpatului asupra obligațiilor ce îi revin și situația în care se dispune înlocuirea acestei măsuri cu măsura obligării de a nu părăsi localitatea.

În temeiul art. 192 alin. 3 Cod procedură penală cheltuielile judiciare avansate de stat au rămas în sarcina statului.

S-a reținut că prin sesizarea Parchetului de pe lângă ÎCCJ-DNA- Biroul Teritorial Cluj s-a solicitat luarea măsurii arestului preventiv față de inculpatul R.R.C. pe o durată de 29 de zile începând cu data de 24 august 2007 reținându-se că în calitate de director comercial al Companiei Naționale a Metalelor Prețioase și Neferoase Remin SA Baia Mare în perioada noiembrie 2006 – august 2007, a pretins de la numitul Ț.S. care s-a

autodenunțat suma totală de 27.000 Euro din care a primit efectiv în 3 tranșe suma de 12.500 Euro pentru a înlesni acestuia câștigarea unei licitații organizate de companie și derularea unui contract încheiat în urma licitației. S-a arătat de asemenea că în luna octombrie 2006 ca reprezentant al SC A. SRL Alba Iulia denunțatorul a câștigat o licitație organizată de companie, ocazie cu care inculpatul i-a pretins plata sumei de 20.000 Euro, condiționând încheierea ulterioară a unui contract în condițiile în care firma câștigătoare nu prezentase toate actele necesare calificării la licitație.

În sesizare s-a menționat că denunțatorul a achitat suma totală de 10.500 Euro în trei tranșe însă contractul a fost reziliat înainte de finalizarea activității contractate.

Din analiza probelor administrate instanța de fond a reținut următoarele:

În primul rând, s-a constatat că denunțul numitului T.S. este redactat de către un avocat, ceea ce ridică un prim semn de întrebare având în vedere că regula este aceea că o persoană aflată în situația denunțatorului, de obicei se adresează în scris organelor judiciare și nu apelează la serviciile unui avocat.

În al doilea rând, sunt declarațiile martorilor U.M. și I.C., unul fiind șofer și celălalt muncitor la firma pe care o reprezenta denunțatorul, ambii fiind însoțitori ai acestuia atunci când el pretinde că a dat primele trei tranșe de bani inculpatului însă din declarațiile lor rezultă faptul că l-au văzut de denunțator împreună cu un alt bărbat, nu au auzit discuțiile lor, nu au văzut sumele de bani date, detaliile (respectiv că este vorba de inculpat, sumele concrete care s-au dat) sunt oferite lor de către denunțator. Mai mult, în declarațiile denunțatorului apare faptul că prima tranșă de bani s-a dat în biroul consilierului juridic al companiei P.V. Organul de urmărire penală însă nu a considerat imperios necesar că aceste aspecte ale cauzei să fie elucidate prin luarea unei declarații a acestui martor, cu atât mai mult cu cât inculpatul nu recunoaște comiterea faptei și există suspiciunea că între acest martor și avocatul care a redactat denunțul există relații de rudenie.

În al treilea rând, organul de urmărire penală susține că din convorbirile telefonice ale inculpatului cu denunțatorul ar rezulta clar și explicit că unul a cerut și celălalt a dat însă din transcrierile efectuate în cauză doar pentru convorbirea din 21.08.2007 apare o cifră și anume „7.000” fără însă a se specifica la ce se referă și fără a rezulta clar că aceasta a fost suma cerută de către inculpat și urma să fie dată de către denunțator. Cu alte cuvinte, din aceste convorbiri nu rezultă înțelegerea avută de inculpat cu denunțatorul, fiind doar o interpretare raportată la conținutul denunțului realizat însă nu trebuie privită ca având putere absolută în materie probatorie, cu atât mai mult cu cât lucrările nu sunt finalizate și operează prezumția de nevinovăție a inculpatului.

Nu în ultimul rând, sunt planșele fotografice și întreaga activitate de desfășurare a flagrantului din 23.08.2007 unde într-adevăr este surprins inculpatul cu acea sumă de bani în buzunar, însă banii nu au fost marcați chimic, au fost predați de către inculpat iar explicațiile lui referitoare la ceea ce reprezintă acea sumă sunt în balanță cu susținerile denunțatorului; susținerile organului de urmărire penală că inculpatul are o experiență în acest sens, respectiv că a luat banii cu un șervet pentru a nu lăsa urme pe bancnotele respective nu reprezintă neapărat o precauție în acest sens din partea inculpatului.

De asemenea, din probatoriul administrat până în prezent nu rezultă clar că inculpatul a comis și acele acte infracționale în perioada octombrie noiembrie 2006 pentru ca încadrarea juridică să cuprindă și art.41 alin.2 Cod penal. Faptul că inculpatul a dat declarații în sensul că banii găsiți asupra sa reprezintă un împrumut solicitat

denunțatorului și nerecunoașterea față de celelalte sume pe care denunțatorul pretinde că i le-a oferit nu înseamnă că are o atitudine nesinceră și necooperantă cu organele judiciare.

S-a reținut că inculpatul beneficiază în fiecare fază a procesului penal, începând cu urmărirea penală și până la rămânerea definitivă a unei eventuale hotărâri de condamnare de prezumția de nevinovăție, care trebuie răsturnată de organele de urmărire penală și apoi în instanță prin probe.

Instanța investită cu soluționarea sesizării a apreciat că materialul probator nu este suficient pentru luarea măsurii preventive a arestării inculpatului. Probele administrate până în prezent nu sunt suficient coroborate pentru a se desprinde concluzia că, urmărind buna desfășurare a procesului penal, trebuie luată măsura arestării preventive.

Pentru a putea admite o asemenea sesizare, în cauză trebuie întrunite cerințele art.143 C.pr.pen., adică să existe indicii și probe temeinice că inculpatul a comis fapta penală reținută în sarcina sa și abia apoi, dacă aceste cerințe se regăsesc printre piesele dosarului, să fie analizate cerințele art.148 lit. f C.pr.pen.

Concret, în cauză textul art.143 C.pr.pen. nu se regăsește și sesizarea nu este întemeiată, așa cum s-a indicat mai sus, este o cerere care la momentul de față nu se justifică, fiind prematur înaintată.

Încheierea pronunțată de instanța de fond a fost atacată cu recurs de DNA-Serviciul teritorial Cluj apreciindu-se că este nelegală și netemeinică.

În susținerea motivelor de recurs s-a precizat că prima instanță a apreciat în mod greșit existența probelor în a căror analiză obiectivă ar conduce la concluzia că în cauză există indicii temeinice care ar fundamenta presupunerea rezonabilă că inculpatul a comis infracțiunea de luare de mită. De asemenea, s-a susținut că temeiul avut în vedere la înaintarea propunerii de arestare preventivă a inculpatului subzistă și impune privarea de libertate a inculpatului întrucât infracțiunea săvârșită este sancționată de lege cu pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani iar lăsarea în libertate a inculpatului prezintă pericol pentru ordinea publică.

S-a mai susținut de asemenea că inculpatul a încercat să zădărnicească aflarea adevărului încercând influențarea martorilor din proces respectiv a denunțatorului T.S., aspect ce rezultă din conținutul convorbirii telefonice din data de 24 august 2007, împrejurare ce atrage și incidența dispozițiilor art. 148 lit. b Cod procedură penală.

Recursul declarat în cauză este fondat.

Cerința esențială pentru luarea măsurii preventive a arestării inculpatului este cea prevăzută de dispozițiile art. 148 Cod procedură penală cu referire la art. 143 Cod procedură penală, respectiv existența probelor sau a indiciilor temeinice că inculpatul a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală precum și a unuia din cazurile prevăzute de art.148 lit. a-f C.pr.p..

Aceste dispoziții legale se circumscriu și dispozițiilor art.5 paragraful 1 lit. c din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevederi în sensul cărora privarea de libertate este admisă atunci când ea este făcută pentru că există motive plauzibile de a se bănui o persoană de săvârșirea unei infracțiuni. Practica instanței europene a statuat în mod constant că existența bănuielilor plauzibile pe care trebuie să se întemeieze o arestare presupune prezența unor fapte sau a unor informații de natură să convingă un observator obiectiv că persoana în cauză a putut comite infracțiunea pentru care este arestată. De asemenea, faptele ce au dat naștere la

bănuielele legitime nu trebuie să fie de același nivel ca și cele necesare pentru justificarea unei condamnări sau chiar pentru a fundamenta o anumită acuzație, acestea urmând a fi probate în faza ulterioară a urmăririi penale angajate împotriva persoanei reținute (cauza Murray c/Royaume - Uni; Erdagoz c/Turquie).

Din perspectiva acestor dispoziții legale și pe baza probelor administrate până în această fază a urmăririi penale Curtea reține că există indicii temeinice că inculpatul a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și anume cea prevăzută de dispozițiile art.254 alin.1,2 C.pen., cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen. rap. la art.6 din Legea nr.78/2000, faptă pentru care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale prin ordonanța DNA – Serviciul Teritorial Cluj din 24 august 2007.

Din conținutul denunțului formulat de numitul Ț.S., precum și din conținutul declarațiilor formulate de acesta în cursul urmăririi penale rezultă că la finele anului 2006 inculpatul a pretins și a primit în mai multe tranșe de la denunțator suma de 10.500 Euro pentru a-i înlesni acestuia câștigarea unei licitații organizată de compania minieră, având ca obiect încheierea unui contract de dezafectare a unei conducte subterane. Predarea sumei de bani în trei tranșe astfel cum susține denunțatorul a fost confirmată și de martorii U.M. și I.C. De asemenea, din cuprinsul notei de redare a discuțiilor ambientale purtate de inculpat și denunțator rezultă că, la data indicată de denunțator în plângerea sa, între cei doi s-au purtat discuții legate de predarea sumelor de bani în mai multe tranșe.

După plata sumei de bani pretinse, denunțatorul, prin societatea sa a fost declarat câștigător al licitației, procedându-se la încheierea contractului însă executarea acestuia a întâmpinat dificultăți ajungându-se în cele din urmă la rezilierea acestuia. În acest context inculpatul l-a sfătuit pe denunțator să participe la noua licitație ce urma să fie organizată și condiționând câștigarea acestei licitații de plata sumei de 7000 Euro.

În cursul zilei de 23 august 2007 inculpatul a fost prins în flagrant în timp ce primea suma de 2000 Euro, reprezentând un avans din cei 7000 Euro pretinși pentru câștigarea licitației.

Astfel, din conținutul denunțului și din declarațiile denunțatorului, declarațiile martorilor U.M. și I.C. audiați la 23 august 2007 notele de redare a convorbirilor telefonice și a discuțiilor ambientale dintre denunțator și inculpat, planșele fotografice privind momentele operative ale întâlnirii dintre denunțator și inculpat și procesul-verbal de prindere în flagrant justifică aprecierea că există indicii temeinice că inculpatul a săvârșit fapta imputată. În aprecierea existenței indiciilor temeinice Curtea va avea în vedere însă doar actele și probele administrate până la data soluționării propunerii de arestare preventivă de către prima instanță nu și pe cele efectuate după data pronunțării hotărârii instanței de fond, examinarea hotărârii instanței de fond fiind făcută pe baza actelor și lucrărilor existente la dosar până la acea dată.

Nu pot fi reținute nici susținerile instanței de fond că denunțul a fost formulat în mod atipic, respectiv prin intermediu unui avocat câtă vreme denunțatorul a înțeles să apeleze la consilierea unui avocat și mai mult demersul acestuia nu contravine dispozițiilor art.221-223 C.pr.pen. De asemenea, nu poate fi reținută nici împrejurarea că organul de urmărire penală nu l-a audiat pe numitul P.V., consilierul juridic al companiei câtă vreme indiciile săvârșirii unei fapte prevăzute de legea penală se desprind cu prisosință din celelalte probe administrate în cauză. Nu va putea fi reținută nici împrejurarea că banii predați inculpatului cu ocazia organizării flagrantului nu au

fost marcați chimic, la dosarul cauzei existând procesul verbal de consemnare a seriilor bancnotelor puse la dispoziția denunțatorului, în vederea prinderii în flagrant.

Curtea va reține de asemenea că în cauză este incident și temeiul arestării prev. de art.148 lit.f C.pr.pen. deoarece inculpatul a comis o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani și există probe că lăsarea în libertate prezintă pericol pentru ordinea publică.

În aprecierea gradului de pericol pentru ordinea publică Curtea va avea în vedere că inculpatul, în calitatea sa de director al unei companii este suspectat că s-a folosit de funcția sa pentru a obține foloase materiale în mod repetat.

Starea de pericol pentru ordinea publică în cazul inculpatului presupune o rezonanță socială în rândul comunității locale în condițiile în care compania Remin S.A. Baia Mare este o companie cu capital integral de stat ce nu mai deține în prezent resursele financiare necesare pentru supraviețuire fiind disponibilizați până la această dată peste 2000 de muncitori astfel că licitarea unor contracte ar trebui să urmărească încasarea de bani în bugetul companiei. De asemenea, starea de pericol pentru ordinea publică se reflectă și la nivelul întregii ordini sociale în contextul în care se așteaptă o reacție promptă și eficientă a organelor judiciare în lupta împotriva corupției.

Curtea nu va reține că sunt incidente și dispozițiile art. 148 lit.b C.pr.pen., acesta constituind un temei nou al arestării ce nu poate fi invocat și examinat pentru prima dată în fața instanței de recurs, instanța limitându-se la verificarea hotărârii atacate prin prisma dispozițiilor art. 385/14 C.pr.pen.

Pentru toate aceste considerente, apreciind că recursul declarat în cauză este fondat, având în vedere și dispozițiile art.385/15 pct.2 lit. d C.pr.pen. recursul declarat în cauză de Parchetul de pe lângă I.C.C.J. – DNA – Serviciul Teritorial Cluj a fost admis și în baza art.149/1 alin.10, 11 C.pr.pen. s-a dispus arestarea preventivă a inculpatului pe o perioadă de 29 de zile începând cu data de 4 septembrie 2007.

Decizia penală nr. 76/R/4.09.2007

APEL INADMISIBIL. ÎNSUȘIREA ACESTUIA DE PARTEA ÎN FAVOAREA CĂRUIA A FOST DECLARAT. CONSECINȚE.

Partea nu poate să-și însușească un apel care, pe fond, este inadmisibil, chiar dacă această cale de atac a fost promovată în interesul ei.

Prin sentința penală nr. 27 din 18.01.2007 a Judecătorei Sighetu Marmăției în temeiul art. 345 alin. 2 c.proc.pen. a fost condamnat inculpatul S.I. pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art. 178 al. 2 C.p. - respectiv ucidere din culpă, cu aplicarea art. 74 și 76 lit d C.p. la pedeapsa de 1 an închisoare.

În temeiul art. 81 C.p. s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de încercare de 3 ani și s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art.83 c.pen.

A fost obligat inculpatul să plătească în solidar cu partea responsabilă civilmente SC O. SRL, părții civile N.I. despăgubiri civile în cuantum de 4.000 lei din care reprezentând cheltuieli de înmormântare, daune morale în cuantum de 30.000 lei și 500 lei reprezentând cheltuieli judiciare.

S-a respins cererea privind obligarea SC A.Ț. SA în solidar cu inculpatul și partea responsabilă civilmente la plata despăgubirilor civile.

A fost obligat inculpatul să plătească 200 lei cheltuieli judiciare față de stat.

Pentru a pronunța această hotărâre judecătoria a reținut următoarele:

Inculpatul S.I. este angajatul S. C. Orizont SRL, fiind la data producerii accidentului de circulație conducător auto, posesor al permisului de conducere valabil pentru categoria "B" de autovehicule.

La data de 27 iunie 2005 în jurul orelor 18,00, inculpatul a plecat în cursă, în interes de serviciu spre localitatea Valea lui Mihai din județul Bihor, la volanul autoturismului "VW Passat" MM-04-BZZ proprietatea numitului V.S., care este fiul administratorului S. C. O. SRL și angajatul acestei firme. În autoturism se mai afla martorul Ș.V., ocupând bancheta din față - partea dreaptă.

În acest context, la ieșirea din localitatea Sighetu Marmației, pe strada Iapa, peste drum de imobilul cu numărul 15 c, pe acostament se deplasa victima minoră N.N. în vârstă de 8 ani, împreună cu fratele său N.A.A. în vârstă de 10 ani, acesta din urmă conducând o bicicletă.

În aceste împrejurări victima minoră N.N. a fost strigată de pe partea cealaltă a șoselei, din zona spațiului verde, de către minora I.A.I., moment care s-a suprapus cu deplasarea pe segmentul respectiv de șosea a autoturismului condus de inculpat.

Nefiind atent la șosea învinuitul a fost atenționat de colegul său de trafic, martorul Ș.V. despre intrarea pe carosabil a minorei, moment în care pe fondul panicii declanșate, învinuitul a acționat sistemul de frânare însă foarte slab.

În aceste condiții sistemul A.B.S. al autoturismului nu s-a declanșat, motiv pentru care, în lipsa altor manevre, minora a fost acostată cu colțul din stânga a capotei, semnalizator față stânga și proiectată pe partea stângă a carosabilului.

Victima a fost transportată de inculpat, cu autoturismul implicat în accident, la Spitalul Municipal Sighetu Marmației unde s-a constatat decesul.

Potrivit raportului de constatare medico-legală numărul 173/69/6.07.2005 întocmit de Cabinetul Municipal Sighetu Marmației, moartea numitei N.N. a fost violentă, ea datorându-se unor multiple contuzii cerebrale, cerebeloase ale punții și bulbului post-traumatism cranio-cerebral acut cu fractură de bază a craniului, masiv hematom subdural bazal și hemoragic subarahnoidiană extinsă. Leziunile s-au produs prin lovire a victimei de un autovehicul aflat în mișcare cu proiectare ulterioară la sol și loviri de planuri dure - accident rutier.

Din probele administrate în dosarul cauzei a rezultat că accidentul rutier s-a datorat culpei comune a victimei minore N.N. și a conducătorului auto inculpat S.I..

Astfel, victima minoră a nerespectat prevederile art.207 alin. 1 lit."c" și art. 205 alin. 3 din Regulamentul de aplicare a O.U.G. nr.195/2002 potrivit cărora se interzice pietonilor să traverseze drumul public prin alte locuri decât cele permise respectiv prin locurile marca te ori semnalizate cu indicatoare și fără să se asigure.

În ceea ce-l privește pe inculpat acesta a nerespectat prev. de art. 48 alin.1 din O. U. G 195/2002 potrivit cărora avea obligația să respecte regimul legal de viteză și să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condițiile de siguranță, iar potrivit art.44 alin.1 din același act normativ, pe drumurile publice conducătorii de vehicule pot folosi mijloacele de avertizare sonoră, ceea ce obligă pe aceștia să fie atenți la condițiile de trafic.

La momentul producerii accidentului vizibilitatea pe drumul public era îngreunată datorită soarelui puternic care lumina partea din față a autoturismului și potrivit declarației inculpatul, deși șoseaua era în linie dreaptă, nu a văzut minora când s-a angajat în traversare decât de la o distanță de 30 m., când a fost atenționat de martorul Ș.V.

Potrivit expertizei de specialitate efectuată în cauză, în lipsa urmelor de frânare, s-a calculat teoretic viteza de deplasare a autoturismului anterior impactului stabilindu-se că aceasta ar fi fost de 47-49 km/h. Potrivit aceleiași expertize, inculpatul ar fi putut evita impactul cu minora dacă ar fi redus viteza, dacă ar fi frânat în timp util și ar fi virat la dreapta unde exista acostament și șanț. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 35 din O.U.G. nr.195/2002, participanții la trafic trebuie să aibă un comportament care să asigure, printre altele, și siguranța circulației, să nu pună în pericol.

Or, din probele testimoniale administrate în cauză, respectiv din declarațiile martorilor oculari Ș.V, S.P., Ș.T. și P.I. rezultă că premergător impactului cu victima, inculpatul nu a avertizat sonor pe aceasta și nu a executat nici o manevră de evitare sau ocolire a minorei, fapte care coroborate cu intervenția martorului Ș.V. de atenționare a inculpatului în legătură cu prezența minorei pe șosea, evidențiază că inculpatul nu a fost atent la condițiile de drum.

Coroborând această conduită cu viteza de deplasare și condițiile atmosferice, rezultă fără dubii că inculpatul a văzut foarte târziu minora pe carosabil, a intrat în panică și nu a luat măsuri eficiente de evitare ori ocolire, deși segmentul de șosea unde a avut loc accidentul și parametrii tehnici deosebiți ai autoturismului permiteau acest fapt, mai ales ținând seama că minora a fost acroșată cu colțul stânga față a autoturismului, fiind practic necesari câțiva centimetri pentru ocolirea și evitarea impactului cu ea.

De altfel, cu ocazia audierii la procuror, inculpatul a confirmat în parte aspectele de culpă ce-i revin la producerea accidentului autoapreciindu-le la 25-30% .

Inițial, pornind de la date incomplete și eronate (a se vedea concluziile medico-legale referitoare la presupusa alcoolemie de 0,90 g‰ a minorei) s-a adopta rezoluție de scoatere de sub urmărire penală a inculpatului care a fost infirmată iar urmărirea penală redeschisă și după completarea acesteia s-a stabilit că accidentul rutier s-a produs din culpa comună a părților.

În baza probelor administrate, instanța a constatat că sunt întrunite în speță elementele constitutive a infracțiunii pentru care inculpatul a fost trimis în judecată motiv pentru care va hotărî condamnarea lui la pedeapsa închisorii prevăzută în dispozitiv, ținându-se seama la individualizarea judiciară a pedepsei de caracterul deosebit de grav al infracțiunii comise, de rezultatul produs (decesul minorei N.N.) care a avut vârsta de 8 ani faptul că a recuperat o mică parte din despăgubirile civile, dar și de persoana inculpatului care nu posedă antecedente penale, a avut o atitudine sinceră atât în fața organului de urmărire penală cât și în fața instanței de judecată și a încercat să salveze victima transportând-o de urgență la spital, motiv pentru care, instanța face aplicarea art. 74 și 76 lit. d C.p.

S-a considerat că pedeapsa poate să-și atingă scopul și prin suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art.81 C.p. motiv pentru care inculpatul a fost atenționat asupra consecințelor nerespectării art 83 C.p.

În privința laturii civile a cauzei, a fost respinsă solicitarea introducerii în cauză a SC A.T. SA ca parte responsabilă civilmente, calitatea procesuală a asigurătorului fiind

aceea de garant al despăgubirii civile acesta urmând să aibă calitate doar de asigurator de răspundere civilă.

S-a mai reținut că SC O. SRL are calitate de parte responsabilă civilmente deoarece inculpatul se deplasa în interesul serviciului spre localitatea Valea lui Mihai așa cum reiese din adeverința nr. 121/15.07.2006, precum și din depoziția martorului Ș.V. care se afla în mașină cu inculpatul la data producerii accidentului.

De aceea, faptul că societatea susține că mașina este proprietatea numitului V.S., fiul administratorului societății SC O. SRL și angajatul societății nu înlătură răspunderea societății comerciale ca parte responsabilă civilmente deoarece mașina era folosită în interesul societății inculpatul o conducea în calitate de angajat la societate, deplasarea se făcea în interesul societății.

Este de observat totodată faptul că așa cum reiese din fotografiile făcute de organul de cercetare penală, pe mașină era inscripționat sigla societății respectiv.

S-a reținut culpa comună a inculpatului și a victimei în proporție de 50% deoarece victima a trecut printr-un loc care nu era trecere de pietoni fără să se asigure, iar inculpatul deși avea o viteză mică, 46-49 km/h, conform raportului de expertiză întocmit în cauză, totuși ar fi putut evita accidentul dacă ar fi redus viteza ar fi frânat în timp util și ar fi virat la dreapta existând spațiu pentru această manevră.

În consecință, s-au acordat despăgubiri civile raportat la culpa comună în proporție de 50% inculpatul fiind obligat în solidar cu partea responsabilă civilmente să asigure despăgubiri civile în cuantum de 4000 lei reprezentând cheltuieli cu înmormântarea și amenajarea plăcii funerare și daune morale în cuantum de 30.000 lei.

Au fost obligați inculpatul și partea responsabilă civilmente să plătească părții civile cheltuieli judiciare de 500 lei reprezentând onorariu avocat și statului cheltuieli judiciare în cuantum de 200 lei.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria Sighetu Marmăției criticând-o sub aspectul neacordării dobânzilor legale solicitate în mod expres de partea civilă, precum și sub aspectul neobligării părții responsabile civilmente în solidar cu inculpatul la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat. Prin același apel sentința a fost criticată pentru nelegalitate întrucât partea responsabilă civilmente SC O. SRL Sighetu Marmăției trebuia obligată la despăgubiri în solidar cu asiguratorul se A.T. SA.

Parchetul de pe lângă Judecătoria Sighetu Marmăției și-a retras apelul dar acesta a fost însușit de către partea civilă N.I., sub aceleași aspecte menționate în declarația de apel.

A declarat apel și inculpatul S.I. solicitând desființarea în totalitate a sentinței și achitarea sa În temeiul art. 11 pct. 2 lit. a rap. la art. 10 lit. d C.proc.pen. arătând că faptei pentru care a fost trimis în judecată și condamnat îi lipsește unul din elementele constitutive, iar în subsidiar a solicitat reducerea despăgubirilor civile.

A declarat apel și partea responsabilă civilmente SC O. SRL Sighetu Marmăției obligarea sa în solidar cu asiguratorul A.Ț. SA la plata tuturor despăgubirilor civile care s-au stabilit pentru acoperirea prejudiciilor.

Prin decizia penală nr. 121/A/20.04.2007 Tribunalul Maramureș în temeiul art. 369 alin. 4 din Codul de procedură penală a luat act de retragerea apelului declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sighetu Marmăției, a admis în parte apelul însușit de partea civilă .N.I. și apelul declarat de inculpatul S.I. împotriva sentinței penale nr. 27/18.01.2007 a Judecătoriei Sighetu Marmăției, sentință care în temeiul art. 379 pct. 2

lit. a, art. 382 alin. 2 din Codul de procedură penală a fost desființată în parte, și în consecință:

A fost obligat inculpatul în solidar cu partea responsabilă civilmente S. C. O. SRL Sighetu Marmației, și la plata dobânzilor legale cu privire la despăgubirile civile pentru daune materiale și morale stabilite de prima instanță în favoarea părții civile N.I., dobânzi ce se vor calcula de la data rămânerii definitive a prezentei, până la completa achitare.

S-a dispus obligarea la plata cheltuielilor judiciare către stat în sumă de 200 lei stabilite la prima instanță, pe inculpat în solidar cu partea responsabilă civilmente SC O. SRL.

S-au menținut restul dispozițiilor sentinței atacate.

În temeiul art. 379 pct. 1 lit. "b" din Codul de procedură penală s-a respins ca nefondat apelul declarat de partea responsabilă civilmente SC O. SRL din Sighetu Marmației împotriva aceleiași sentințe penale.

Conform art. 192 alin.2 din Codul de procedură penală a fost obligată apelanta parte responsabilă civilmente la plata sumei de 40 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat în apel, iar restul cheltuielilor judiciare ocazionate statului au rămas în sarcina acestuia.

Conform art. 193 din Codul de procedură penală inculpatul a fost obligat să plătească părții civile suma de 600 lei cu titlu de cheltuieli judiciare ocazionate în apel.

Pentru a pronunța această decizie Tribunalul a concluzionat că prima instanță a reținut în mod corect vinovăția apelantului - inculpat S.I. în săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă prev. de art. 178 alin. 2 Cod penal, faptă comisă prin aceea că la data de 27.06.2005 circulând în interes de serviciu spre localitatea Valea lui Mihai din județul Bihor, la ieșirea din localitatea Sighetu Marmației a surprins-o și accidentat-o pe victima minoră N.N., care după ce a fost transportată de inculpat la spital a decedat.

În consecință, soluția de condamnare a inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art. 178 alin. 2 Cod penal apare ca fiind legală și temeinică, astfel că solicitarea acestuia în apel de a fi achitat nu este justificată.

S-a constatat neîntemeiat și motivul de apel având ca obiect solicitarea de a fi obligat inculpatul și partea responsabilă civilmente SC O. SRL Sighetu Marmației, la despăgubiri civile în solidar cu asiguratorul SC A.Ț. SA deoarece în cazul producerii unui accident de circulație având ca urmare cauzarea unui prejudiciu, pentru care s-a încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă, coexistă răspunderea civilă delictuală a celui care prin fapta sa a cauzat efecte păgubitoare cu răspunderea contractuală a asiguratorului întemeiată pe contractul de asigurare încheiat în condițiile reglementate prin Legea nr. 136/1995.

În consecință, natura juridică a obligației pe care și-o asumă societatea de asigurare prin încheierea contractului de asigurare este total diferită de răspunderea pentru fapta altuia reglementată prin art. 1000 alin. 1 Cod civil precum și de răspunderea comitenților, pentru prejudiciul cauzat de prepușii lor, la care se referă alin. 3 al aceluiași articol.

Ca urmare, nu poate fi vorba de antrenarea răspunderii solidare a societății de asigurare pentru că aceasta participă în procesul penal în calitate de asigurator de răspundere civilă (a se vedea Decizia nr. 1/2005 dată de ÎCCJ în aplicarea art. 54 alin. 4 și ale art. 57 din Legea nr. 136/1995).

Tribunalul a reținut că sentința atacată este însă criticabilă sub aspectul modului de soluționare a laturii civile a cauzei întrucât deși au fost solicitate în mod expres la instanța de fond de către partea civilă N.I., dobânzile legale nu au fost acordate.

Având în vedere că apelul declarat de parchet sub acest aspect, a fost însușit de partea civilă N.I., s-a admis și după desființarea parțială a sentinței s-a dispus obligarea inculpatului în solidar cu partea responsabilă civilmente SC O. SRL Sighetu Marmației și la plata dobânzilor legale cu privire la despăgubirile civile pentru daunele materiale și morale stabilite de prima instanță în sarcina părții civile, despăgubiri corect stabilite, dobânzile urmând a fi calculate de la data rămânerii definitive a prezentei până la completa achitare.

Sentința s-a modificat și sub aspectul modalității de obligarea a inculpatului la plata cheltuielilor judiciare către stat la prima instanță deoarece în conformitate cu art. 191 alin. 3 din c.proc.pen., partea responsabilă civilmente, în măsura în care este obligată în solidar cu inculpatul la repararea pagubei, este obligată în mod solidar cu acesta și la plata cheltuielilor judiciare avansate de către stat.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs inculpatul S.I. solicitând casarea soluției recurate și, implicit, a sentinței instanței de fond și pronunțarea unei decizii prin care să se dispună achitarea sa în temeiul art. 11 pct. 2 lit. a C.proc.pen. rap. la art. 10 lit. d C.proc.pen.

În motivarea recursului inculpatul a arătat că nu a avut nicio culpă în producerea accidentului de circulație, vinovăția aparținând în întregime victimei care s-a angajat în traversarea străzii fără să se asigure, prin loc nemarcat și în mod intempestiv. A mai arătat că a circulat cu viteză legală și că în speță se impune aplicarea legii penale mai favorabile.

Procedând la soluționarea recursului prin prisma motivelor invocate și potrivit art. 385/15 C.proc.pen., Curtea a constatat că atât instanța de fond, cât și cea de apel a reținut o stare de fapt conformă cu realitatea și sprijinită pe interpretarea și analiza judicioasă a probelor administrate în cauză și în mod corect instanța de fond și cea de apel a reținut vinovăția inculpatului în producerea evenimentului rutier în care și-a pierdut viața victima, stabilind o proporție corespunzătoare a culpei inculpatului alături de cea a victimei.

Raportat la starea de fapt reținută s-a stabilit o încadrare juridică legală infracțiunii comise de către inculpat, iar sancțiunea penală aplicată a fost judicios individualizată, sub aspectul quantumului și a modalității de executare, în raport de criteriile prevăzute de art. 72 C.pen., fiind în măsură să asigure realizarea scopului stabilit prin art. 52 C.pen.

Solicitarea inculpatului de a se reține dispozițiile legii penale mai favorabile nu poate fi primită.

Astfel, potrivit art. 13 C.pen. „în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă”.

Infracțiunea prevăzută de art. 178 C.pen. nu a făcut însă obiectul vreunor modificări prin legi penale succesive pentru ca astfel să fie incidentă dispoziția legală cuprinsă în art. 13 C.pen., iar norma cuprinsă în textul art. 72 al. 4 din OUG nr. 195/2002 nu este de natură a fi considerată „lege penală” în sensul art. 13 C.pen. Mai mult, această din urmă dispoziție nu modifică conținutul infracțiunii sancționate prin art. 178 C.pen.

Potrivit art. art. 72 al. 4 din OUG nr. 195/2002 „pietonii surprinși și accidentați ca urmare a traversării prin locuri nepermise, la culoarea roșie a semaforului destinat acestora, sau a nerespectării altor obligații stabilite de normele rutiere poarta întreaga răspundere a accidentării lor, în condițiile în care conducătorul vehiculului respectiv a respectat prevederile legale privind circulația prin acel sector”.

Rezultă că din conținutul textului arătat că, norma invocată, pentru a fi aplicabilă, condiționează conducătorul auto ca în momentul producerii evenimentului rutier în care sunt implicați pietoni să fi respectat prevederile legale privind circulația pe drumurile publice. Or, din probele administrate rezultă fără dubiu că inculpatul a încălcat dispozițiile art. 48 teza II din OUG 195/2002 („conducătorul de vehicul trebuie să respecte regimul legal de viteză și să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță”) și art. 35 din același act normativ (“participanții la trafic trebuie să aibă un comportament care să nu afecteze fluenta și siguranța circulației, să nu pună în pericol viața sau integritatea corporală a persoanelor și să nu aducă prejudicii proprietății publice ori private”).

Pe de altă parte, conduita victimei a fost avută în vedere de instanțe, culpa penală și civilă a inculpatului fiind diminuată considerabil, proporțional cu culpa net superioară a victimei.

Recursul inculpatului este însă fondat sub aspectul soluționării de către instanța de apel a apelului declarat de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sighetu Marmatei în favoarea părții civile Nan Ioan și însușit de către acesta în urma retragerii acestei căi de atac de către parchet.

Potrivit art. 369 al. 4 C.proc.pen. “apelul declarat de procuror și retras poate fi însușit de partea în favoarea căreia a fost declarat”.

Totodată, dispozițiile art. 17 C.proc.pen. limitează procurorului și instanței posibilitatea de a exercita acțiunea civilă și, implicit, a oricărei alte cereri legate de aceasta, numai cu privire la persoanele fără capacitate de exercițiu ori cu capacitate de exercițiu restrânsă.

În speță, partea civilă este o persoană cu capacitate de exercițiu deplină astfel că potrivit art. 362 al. 1 lit. a teza II C.proc.pen. apelul procurorului în ce privește latura civilă este inadmisibil în lipsa apelului formulat de partea civilă. Acesta este și motivul pentru care, în final, parchetul și-a retras calea de atac promovată.

Față de cele arătate, partea civilă nu putea să-și însușească un apel care, pe fond, este inadmisibil, chiar dacă această cale de atac a fost promovată în interesul ei.

Pentru aceste motive Curtea urmează a admite recursul declarat de inculpat, iar decizia recurată se va casa numai cu privire la soluționarea apelului declarat de Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș împotriva sentinței penale nr.27/18.01.2007 a Judecătoriei Sighetu Marmatei astfel cum a fost însușit de către partea civilă N.I.

Rejudecând cauza în aceste limite, în temeiul art.379 pct.1 lit.b C.proc.pen. se va respinge apelul însușit de partea civilă N.I.

Pe cale de consecință, se va înlătura dispoziția din decizia recurată privind obligarea inculpatului la plata de cheltuieli judiciare în favoarea părții civile N.I.

Decizia penală nr. 538/R/19.09.2007